

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA FÉLÉVRE 12 PENGŐ, NEGYED-
ÉVRE 6 PENGŐ, EGY HÓRA 2 PENGŐ. EGYES
SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 8, VASÁRNAP 16 FILLÉR.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY.

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
JÓZSEF KIR. HERCEG-UTCA 16. TELEFON 23-48.
FIÓKKIADÓHIVATAL JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 2.

(TRIANON 15.) 1935 MÁJUS 26.

VASÁRNAP

XXXIX. ÉVFOLYAM, 120. SZÁM.

A névtelen katona

Írta: ZSOHAR ISTVAN.

Egy szörnyű világégés alig hamvadó tűzéből még mindig pislákol valami kevés a hamú alatt a szenvedés ibolyántúli sugaraiból. Világégésről szoltam, mert minden, ami kincset vagy akárcsak életlehetőséget jelentett a kultúr-emberiség számára, elpusztult a hűnök gyechnájában, a modern dantei pokolban: a világháborúban.

Az Élet békés és termékeny mezzei harcos és meddő, gyilkos miazmát lehelő temetőkké váltak. Ember embert tépett, szív szívet ölt, lélek lelket emésztett. És ebben a négyéves szakadalan pokolban kiolvadt az emberekből minden talmi, megégett minden hű vész, megroppant minden feszengő öntudat, összedől minden gögös hábeli tákolmány. A Világháború kiirtott minden egyéniséget, lejáratta az egyéni hősök nimbuszát, mert minden vérző homlokra odafonta a dicsőség s a halhatatlan mártíromság örökzöld, glóriás babérkoszorúját.

Azok, akik azt hitték, az Élet csak játék, léha játék a Halállal, Isten véghetetlen jóságának megcsúfolása, hacsak egy éjszakára küldték is el őket a nagy, krisztustalan, döglesztő tivornyára, véresre zúzott homlokkal eszmélhettek a rettenetes Úrra.

A Világháború csak stratégiai zsenialitásoknak adott teret, mert az igazi hősök a millió és millió Meszeli Jánosok voltak, akik asszonyt, feleséget, áldott békeséget odahagyva indultak mérközni, gyürkőzni a Halállal. Millió és millió névtelen hős bukott el a világ drótsövényes, bombaszántotta, vérgöröngyös országútján. *Névtelen hős?* — hajh, melyikök nem hiányzott a reggeli munkán, a déli ételnél, és este a hitvesi ágyban? Hányszor susogták el drága, *dehogyis ismeretlen* nevüket a megtört szívű édesanyák, szívszakadt mátkák és megbánatosult hitvesek!

A Halál pokoli borzalmai, a Világháborút követő évek a Földet az emberiség egyetemes sirkerdjévé rontották, ahol egyazon fájdalomtól és büszkeségtől szenvedő, de megtört szívek adtak találkoztatást egymásnak. Az emberi jóság szolidaritásának örök nyugalmasztaló kegyhelyén feleserélték a millió neves hős fejfáját az ismeretlen katona egyetemes emlékoszlopával.

meretlen katona egyetemes emlékoszlopával.

A *Névtelen Katona* gyászszöved babérja keserű emlékeztető a gyűlölködő nyugati, de „kultur-

emberiség" számára, hogy az emberi szívben felhalmozott példátlan és végtelen lehetőségű értékeket más és dicsőbb küzdelemre is felhasználhatta volna. Mert a

hősök napja az *Eletre* derül fel és nem a Halálra. A Névtelen katona a *hősök napján* intően és zordonan tanít:

„Itt élned és halnod kell!”

Megtörtént a megegyezés Magyarország és Szerbia között a marseillei perben

Hosszantartó tárgyalások után szombaton végre sikerült a magyar-jugoszláv vita befejezését biztosítani. Ennek következtében a magyar-jugoszláv vitás ügyet felvették a délután félöt óráig tartandó nyilvános tanácsülés napirendjére.

Az előadói javaslatot Eden lord-pecsétőr terjesztette elő, aki hangsúlyozta, hogy az érdekelt kormányok barátságos magatartása folytán nem javasolja az ügy továbbvitelét. Kifejezte azt a reményét, a kérdésnek elrendezése elő fogja segíteni a jóviszonyt Szerbia és Magyarország között.

Wallits László, Magyarország népszövetségi megbízottja a tanács ülésén a következő nyilatkozatot tette:

— A m. kir. kormány nevében van szerencsém a következő nyilatkozatot tenni: A magyar kormány nemzetközi felelősségének tudatában és a tanács 1934 december 10-iki határozatától iránvittatva, folytatni fogja a terrorista akciók elleni összes intézkedések alkalmazását és a külföldiek ellenőrzésének keretében különös gondot fogja fordítani a jugoszláv emigránsokat. Ez utóbbi pont tekintetében a magyar kormány máris megszigorította a külföldiek

ellenőrzését és az útlevelek kiállításának szabályozására vonatkozó rendelkezéseket. Legyen szabad ehhez a nyilatkozathoz hozzáfűznöm kormányom legőszintébb köszönetének kifejezését Eden úrnak azért az odaadásért, amellyel a nehéz feladat teljesítésének szentelt.

Ezután Foties jugoszláv megbízott olvasta fel nyilatkozatát, amelyben kijelenti, hogy a szerb kormány a Magyarország részéről tett intézkedéseket kielégítőnek találja. Végül Aloisi báró mondott köszönetet Eden lordnak, majd Litvinov elnök elfogadottnak jelentette ki a javaslatot.

„A mai gazdasági és diplomáciai harc sokkal szörnyűbb, mint a Trianon előtti világháború”

Dr. Tóth Lajos rector magnificus nagy beszéddel zárta be a Tisza István Tudományegyetem esztendőjét — A debreceni egyetem ifjúsága bármelyik nemzet diákságával felveheti a versenyt

(A Debreczeni Ujság tudósítójától.)

A debreceni Tisza István tudományegyetem tanácsa és ifjúsága szombaton tartotta meg egyetemi évzáró ünnepélyét. Az évzáró ünnepély a szokásos pompával és ünnepélyes keretek között folyt le, amelyet felekezettékként a déli előtti isztentisztelet vezettek be. Az egyetem tanácsa teljes ornátusban vonult a kollégiumi zászló és a tógás diákok vezetésével a református nagytemplomba, ahol ünnepélyes isztentisztelet volt. Csikesz Sándor teológiai professzor tartott ígehirdetést. A kollégiumi Kántus egyházi énekeket énekelt a templomi ünnepély keretében. Az isztentisztelet végeztével az ifjúság nagy tömege és az egyetemi professzorátus a központi egyetemre vonult, ahol megtörtént az 1935 tanév záró ünnepsége. Díszes közönség vett részt az ünnepélyen, ame-

lyen megjelent báró Vay László főispán és neje, Bissingen Margit grófnő, továbbá a polgári és katonai társadalom szép számú illusztris tagja. Az ünnepély sorrendjét a kollégiumi Kántus a Himnusz hangjaival nyitotta meg, amelynek elhangzása után dr. Tóth Lajos ezidei rector magnificus tartotta meg nagyértékű megnyitó beszédét.

— Egyetemi tanácsunk 1927 június 9-én tartott ülésében kimondotta, hogy a jövőben a trianoni békéről a tanévzáróünnepélyen oly módon emlékezik meg, miként a tanévnyitóünnepélyen az egyetem alapítóiról: I. Ferenc Józsefről és Tisza Istvánról szokott megemlékezni — mondotta dr. Tóth Lajos.

— Az egyetemi Tanácsnak a határozatából első szavam Trianonról szól. Hogy az, ami Trianonban annak idején kötte-

tett, valójában nem volt szerződés, mindinkább és inkább, mind többek és többek előtt válik kétségtelenné. Az egyik oldalon állott az antant-hatalmak diadal-mámora, mely kizárta a komoly akarat kiforrását, a másik oldalon állott a központi hatalmak lelki összeomlása, mely a négy éven át tartott, az egész világgal szemben vívott dicsőséges küzdelemnek az eredménye volt, és eredménye volt igen előkelő helyről jött és soha meg nem valósított ígéreteknek.

— Hogy az, ami Trianon után következett, minden volt, csak béke nem, mindnyájan tudjuk sajnosan... szomorúan érezzük: szörnyűbb háború ez, mint az ami Trianon előtt volt, melyet ma még nem ágyukkal, hanem gazdasági és diplomáciai eszközökkel vívunk, melyből az átmenetel a békére, a valóságos bé-

A pünkösdi ünnepek pünkösdi rózsájaként fog pompázni a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Vásár! Órákig gyönyörködhetik benne 50 fillérért!

SCHMIDTHAUER-FÉLE
Igmándi
A VILÁG
 legtartalmasabb és leghatékonyabb
 természet- és keserűvíz
Gyógyértéket megbecsülhetetlen

A normális adag fél pohár (100—120 gramm), de legfőbbször már 3—4 évökánál is elegendő. Legmegelőzőbb reggel, éhgyomorral használni.

Egy-két órán belül fájdalommentesen és tökéletesen kitisztítja a gyomrot és beleket. Eltávolítja a betegségek baktériumait.

Az Igmándi-keserűvíz az egyedül, amely a székés nagy üvegek mellett, 0,35 literes kis üvegekben is kapható. Ez az újítás közkeletűségnek örvend az olcsóbb ár és kényelmesebb kezelés (utazásoknál, stb.) miatt.

Használati utasítás és kitérítés minden üveghez mellékelve.

kére a miszámunkra egy úton lehetséges, de ezen az egy úton lehetséges, — ha idehaza minden magyar ember, ahová a sors őt állította, erejének a végső megfeszítésével megteszi azt, hogy itt a germán és a szláv erő ütközopontján Magyarországra a nagy, erős, az integer Magyarországra szükség van, hogy enélkül Európa nem élhet nyugodt, békés, kiegyensúlyozott életet. Azt kell belátni odakint, hogy mivelünk szörnyű igazságtalanság történt, ezt már is látja mindenki, kezdetől fogva látta mindenki, kinek szemek adtak a látásra, de az igazság meglátása a nemzetek életében, sajnos, soha még igazságtalanságot nem orvosolt.

— Mintha máris sikerült volna kinyitni a mi börtönünknek az egyik ajtaját, vagy legalább is az egyik ablakát, azt, amely Olaszország felé tekint, mely ablakon azután ózondús levegő áramlott a mi börtönünkbe, amely a lelkeket felfrissítve, mely nekünk önbizalmat adott és eredményezte, hogy az atmoszféra a többi államokban is a mi javunkra megnyílt.

— Elismeréssel kell adóznom egyetemünk ifjúságának: ez az egyetemi esztendő a nyugodt, odaadó munkának az esztendeje volt. Tiszántúl lakosságának lángoló magyar érzés, puritán világgel fogás, kötelességtudó munkás élet a jellegzetes sajátossága. A Tiszántúl ifjúsága, a mi egyetemünk ifjúsága sem lehet másforma. A magyar ifjúság — ez régi álláspontom — más nemzetek

ifjúságával mindenkor és mindenben bátran felveheti a versenyt. Egyetemünk hallgatói belátták, hogy az egyetem törekvései és az ifjúság törekvései között nincs, nem is lehet semmi különbség, hogy a közös cél: szolgálni hazánk feltámadásának szent ügyét. Minden reménységem megvan arra, hogy szeretettel, megértéssel a jövőben is meg fogjuk találni az alkalmazandó eszközök tekintetében is a helyes utat és így a reánk következő esztendők is a legszebb rendben peregnék majd le, ami eminens érdeke az egyetemi ifjúságnak, de — és ezt kiemelem és hangsúlyozom — eminens nagy érdeke magának a nemzetnek, mert nagy nemzeti céljainkat csakis úgy tudjuk a megvalósulásához közelebb vinni, ha idehaza kötelességeinket teljesítve, nyugodt, zavartalan életet élünk. Aki ez ellen vét, az a nemzet ellen vétkezik.

A rector magnificus elhangzott szavai után dr. Bacsó Jenő egyetemi professzor, a jogtudományi kar ezidei dékánja tartott mélyértelmű, hatalmas felépítésű, tudományos értekezést az „Újabb széljegyzetek az üléleti jogról tanárhoz” címmel. A rendkívül tudományos élvezetet nyújtó előadás után a közönség az előadót melegen ünnepelte. Ezek után a dékánok előterjesztett javaslatai után dr. Tóth Lajos rektor kiosztotta a pályatételek jutalmazott nyertesének a megillető pénz- és emléklapok jutalmait. A jutalmak kiosztása után a tradicionális szépségű évszázó ünnepélyt és az elmúlt tanesztendőt a Kántus által intonált Szózat hangjai fejezték be.

Impozáns méretű lesz Debrecenben a hősök emlékűnepe

(A Debreczeni Ujság tudósítójától.)
 Május utolsó vasárnapját az egész országban a világháborúban elesett hősök emlékének szentelik s a kegyeletes megemlékezést az idén is országsszerű impozáns méretű ünnepségekkel tartják meg. Debrecenben dr. Balogh Sándor h. közművelődési tanácsnok rendezi a hősök emlékűnepe, amely ezúttal méreteiben messze túl fogja haladni az eddigi kegyeletes emlékűnepeket. A különböző hazafias társadalmi egyesületek, szervezetek és intézmények testületileg vesznek részt a Hősök Mauzóleuma előtt rendezendő ünnepélyen. A frontharcosok harminc tagú tiszti küldöttséggel és négy-százfőnyi legénységi frontharcos háttérrel vesznek részt a felvonásban. Bejelentette továbbá részvételét a Vitézi Szék, a HONsz, a Tisza István Tudományegyetem, a Székeiv Társaság, a Királyi Itélőtábla, a királyi ügyészség, a rendőrség és a többi állami hivatal és hatóság, valamint számos hazafias egyesület élükön a MANSz-al és több nőegylettel. Az emlékűnepe 11 órakor kez-

dődik a Hősök mauzóleumánál, ahol a következő program szerint fog lefolyni a kegyeletes megemlékezés:
 1. Himnus. Játsza a m. kir. 11. „Booskay” haiduezred zenekara. 2. Benyovszky Pál: Hadak útja. Szavallja: Tömörly Ödön hittanhallgató. 3. Ammer: Nem nem soha! Éneklő a MÁV Egyetértés Dalköre. 4. Ünnepi beszéd. Tartja: Musza Ferenc ref. lelkész. 5. Az emlékmű megkoszorúzása. 6. Magyar Hiszekegy. Játsza a m. kir. 11. „Booskay” haiduezred zenekara.

A műsor után a város nevében dr. Balogh Sándor tanácsnok helyezi el a város koszorúját a hősök emlékművére, majd a hatóságok, hivatalok, egyesületek és intézmények koszorúit helyezik el.

Az emlékűnepe ünnepélynek impozáns külső keretét fogja emelni az is, hogy a város főbb utcáin felloboogóznak a házakat. A város által rendezett ünnepélyen kívül a honvédség a Magoss György téren a hősök emlékfáinál rendez kegyeletes ünnepélyt, amelyen a város is részt vesz és koszorút helyez el.

DEBRECENI VÁROS KÉPVISELETE AZ ISTENTISZTELETEKEN

A Hősök emlékűnepe alkalmából tartandó istentiszteleteken a város képviselése a következőképpen történik meg.

Ref. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor tartandó istentiszteletre dr. Balla Bertalan tanácsnok és dr. Tatay Zoltán árvaszéki elnök. Róm. kath. templomban délelőtt fél 10 órakor tartandó istentiszteletre dr. Csóka László tb. főjegyzőt és dr. Stepper Károly h. fogalmazót. Gör. kath. templomban délelőtt 10 órakor tartandó istentiszteletre Poroszlai László tb. tanácsnok és dr. Bodnár József h. aljegyzőt. Izraelita zsinagógában, Deák Ferenc-u. délelőtt 9 órakor tartandó istentiszteletre Szabó Elek árvaszéki ülnök és Várady Sándor árvaszéki ülnök.

A HONsz MEGHÍVÓJA

A hősök napján rendezendő ünnepélyen — mint minden évben — a Honsz csoportja részéről is testületileg vesznek részt és koszorút is helyeznek el. A hősök ünnepélye a Honvédtel. ben ma délelőtt fél 11 órakor lesz. Gyülekezés a csoport tagjai részére ugyanott 10 órakor. A városban lakó tagok, akik a csoport helyiségében akarnak gyülekezni, onnan délelőtt fél 10 órakor indulnak.

— **Influenza, spanyoljárvány, torokgyulladás, az orr és garat elnyúlásodása, a mandulák megbetegedése, valamint izületi bajok** vagy tüdőcsúshurut esetén gondoskodjék arról, hogy gyomra és beleje a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz használatával gyakran és alaposan tisztítottassanak.

A kormány fenntartja a pengő vásárló erejét

Fabinyi pénzügyminiszter nagy b. eszével zárta be a pénzügyi költségvetés vitáját

Budapest, május 25.
 Magyarország képviselőháza szombaton 12 óra hosszáig tartó vitában fejezte be a költségvetési vitáját. Az első szónok Martsekényi Imre volt, aki az egyke rendszer veszedelméről és a munkanélküliség kérdéséről és a tözderreformról beszélt. Fábinyi Béla felszólalása után Matolesi Mátyás bírálta a költségvetés pontjait, majd Farkasfalvi Farkas Géza beszélt. Vitéz Miskolci Hugó kormánybiztos kiküldetését kérte a Tiszántúlról a gazdák megsegítése céljából. Tobler János a munkabértörvényt sürgette.

Apponyi György gróf hangt. lyozta, hogy a földbirtok reformot össze kell kapcsolni a gazdaadósságok rendezésével.

Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter nagyhatású záróbeszédében kifejtette, hogy a kormány nem fog eltérni a pengő vásárló erejének fenntartásától. Idejében megoldják a mezőgazdasági adósságok problémáját. A miniszter beszédét gyakran szakította félbe taps és helyeslés.

A Ház legközelebbi ülését hétfőn délután 4 órakor tartja, amikor az igazságügyi tárca költségvetésére térnek át.

Vitézi várományosok Rákóczi-ünnepélye

(A Debreczeni Ujság tudósítójától.)

A vitézi várományosok a Fűvészkert-utcai ref. elemi iskola mozi-termében május 25-én Rákóczi ünnepélyt rendeztek. Az ünnepélyt a Himnusszal nyitották meg, majd vitéz Szabó Endre ref. lelkész a várományosok őrmestere tartott rövid megnyitó beszédet reámutatva arra, hogy az élet nagy rajonában a várományosoknak kell majd apáik örökét elfoglalni és Rákóczi szeletében helyüket megállni. Nagy László várományos II. Rákóczi Ferencről tartott előadást, végigvezetve a hallgatókat a nagy Fejedelm dícső életén. Kiemelve Rákóczi Istentben való hitét, melyet a család jellegéje: „Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk” fejez ki legjobban. Huszár Károly „Bujdosó kuruc 1711-ben” című költeményét szavallta el igen határozottan és szépen. A Fűvészkert-utcai iskola énekkara énekelt ezután Gidai Endre vezetésével kis gyermekektől nem várt nagy ritinnal. Tóth

Sándor: Cinka Panna című szavallata következett ezután. A határozottan tehetséges kis szavalló nagy sikert aratott. Rákóczi korabeli képeket vetített ezután Benkő Miklós tanító, a magyarázatot hozzá a nagy Rákóczi-kutató és tudós Bökényi Dániel tartotta. Vitéz Szabó Endre a vitézi várományosok szeretett és közkedvelt parancsnoka konferálta az egyes számokat igen ötletesen. Az egész ünnepély megrendezése is az ő érdeme volt. Az ünnepélyen a várományosok mellett szépszámú és előkelő közönség jelent meg. A zárószót vitéz Kovács Elemér írási hadnagy tartotta, megköszönvén a tanítói karnak a terem és vetítőgép átengedését, és Bökényi Dánielnek Rákóczi-ünnepély a kének bemutatásánál tartott értékes és nevelő magyarázatát. Vitéz Szabó Endrét, mint a várományosok buzgó és agilis vezetőjét szeretettel üdvözölte. A szépen sikerült ünnepélyt a Nemzeti Híszkeggyel zárták be.

Nyári divat ujdonságok?

Bemberg, Burett, Ruhavászon

Izléses minták

Kardos Lászlónál

**Szövetek,
selymek,
mosóárak**

Ha olcsón és jól akar vásárolni
keresse fel a most megnyit

Kőrösi és Nagy

uri és női divatáru üzletét
Debrecen, Ferenc József-ut 38.

Telefon 19-11.

Telefon 19-11.

**Szabott
árak!**

Néhány hónapra elhárult a háború veszedelme

Páris, május 25.
A lapok Genfbe küldött külön tudósítói egyértelműleg megállapítják, hogy a Népszövetségnek még soha sem volt olyan zűrzavaros és mozgalmas napja, mint a tegnapi. Egymást kergették a homlokegyenest ellenkező jelentések. Először az a hír jött Rómából, hogy Mussolini elvetette az abesszíniai konfliktus elsimítására iránuló közvetítő javaslatot, amelyben Eden angol főpécetőr és Laval francia külügyminiszter báró Aloisi olasz főmegbízottal megállapodott. Nvomban azután újabb átnézetet terjesztettek telefonon a Duce elé. De azon is kivételül talált Mussolini és mód-

sításokat követelt, amelyek viszont nem nyerték meg Eden és Laval helyeslését. Ők is módosításokat kívántak és báró Aloisi még éjfélkor is folyton telefon-összeköttetésben volt a Duceval, míg végre éjjel sikerült olyan kompromisszumban megállapodni, amelyet mind a két részen elfogadhattak s így jött létre a Népszövetség halasztó határozata. A megállapodás szerint a Népszövetség tanácsa csak akkor ülne össze, ha a felek egymás között nem tudnának venivalót találni Mussolini és módortt bírók sem tudnának dönteni.

A határozat csak arra jó, hogy a nagyhatalmak időt nyerjenek, mert az elhalasztás néhány hónapra elh-

ritotta a háború veszedelmét.

Az „Oeuvre” értesülése szerint Mussolini csak olyan feltétel alatt hajlandó elállni az abesszíniai hadiárattól, ha a negus a diplomáciai tárgyalás folyamán kötelező ígéretet tesz, hogy Abesszíniából korridor hasít ki az olasz Szomáli Föld számára, a korridor hossza körülbelül 800 kilométer lenne.

Az áramvonalas fürdő trlikó o'yan m'nt egy fűző, finom és rugalmas gyöngvörű modellekben kapható: BENYÁTS nagyáruházban.

bizottsága impozáns többséggel, titkos szavazás útján nyilatkozott meg s helyezkedett arra az álláspontra, hogy minden személyi szempontnál és minden egyéni érdeknél előbb-
való Debrecen város adófizetőinek közös nagy érdeke.

A titkos szavazás útján meghozott országos jelentőségű határozat után Debrecen közönsége már csak csendes derültséggel fogadja a baloldali sajtónak magyarázkodását, amellyel a lesújtó vereséget szépíteni igyekezik. Ezekkel a tendenciózus meséssel szemben még a baloldali sajtó közleményeiből is megállapítható, hogy a Vásáry-csoport erejének végső megfeszítésével sem tudott volna 30-nál több szavazatot összehozni a fellebbezés ellen. Hiába igyekezik a baloldali publicisztika betegségeik és egyéb elfoglaltságuk miatt távollévő meggyőződéses jobb oldali bizottsági tagokat úgy feltüntetni, mintha azok a fellebbezést ellenezték volna, mert nyilvánvaló, hogy jelenlévőkkel csak a közérdeket jelentő „igen” szavazatok száma emelkedett volna.

A pénteki határozat után most már remélhető, hogy a törvényhatósági bizottság óriási többsége által leszögezett félreérthetetlen álláspont ismeretében észretér az a kicsiny csoport is, amely önös érdekből nem hagy nyugalmat az alkotó munkára. Most már itt az ideje, hogy vézet-
vessenek ennek a lehetetlen helyzetnek, hogy amikor égető gazdasági és szociális kérdések várnak megoldásra, állandóan egy hérlő család hatalmi és pénzügyi ügyeivel kénytelen foglalkozni a törvényhatósági bizottság, mégpedig úgy, hogy ezek a Vásáry-féle érdekek állandóan lekötik az alkotó erőt.

Általános és hangos derült kelt a baloldali sajtónak az a híradása, amely szerint Vásáry hívei bojkottálni fogják báró Vay Lászlót, Debrecen város kiváló főispániát, és olyan gyűléseken, társadalmi megmozdulásokon, amelveken öneki vezető szerepe van, nem vesznek részt. Debrecen magyar közvéleménye ezzel csak azt óhajtja, hogy a bojkott-határozat elindító minél erővesében tartsák be elhatározásukat, mert így legalább a közgyűlés terme, a bizottságok tárgyalása mentesülni fog a személyeskedő vitáktól, viszont báró Vay László főispán könyvedén nélkülözni tudja azokat a meghívókat, amelyek Fényes Jenő és Gábor Jenő zsúriaira, garden party-jaira és Sarkadi uram ótórai teáira invitálnak.

Nem utolsó kendőzése a baloldali vereségének az az elhasznált trükk sem, amellyel ismét világgá akariák kürtölni a fővárosi sajtó, hozzájuk közel álló lapjaiban, hogy Debrecenben valami egetverő társadalmi mozgalom és aláírásgyűjtés folyik Vásáry István érdekében. Nem szólva arról, hogy ez a hír immár tízedszer merül fel, minden vereségük után, meg kell állapítani, hogy néhány elszánt szélsőbaloldali ember tényleg próbálkozott ilyen megmozdulással, de a város közérdekét szem előtt tartó polgárság olyan erővel utasította el a kísérletet, hogy a szomorú eredményeket ígérő akció már sietve be is szűntették.

Németország még ebben az évben kétezerre emeli fel hadirepülőgépeinek a számát

Páris, május 25.
Az Echo de Paris londoni táviratot közöl, amely szerint Németország Anglia beleegyezését akarja kérni egy londoni német légügyi attasé kiküldéséhez. A német kormány közölte Angliával, hogy ez év végéig kétezer harci repülőgéppel rendelkezik, vagyis eléri a francia légihaderő színvonalát.

ANGLIA KÉRDÉSEI HITLERHEZ

Londos, május 25.

Sir Eric Phips, berlini angol nagykövet, aki Neurath báró német külügyminisztertől a Hitler-nyilatkozat egyes pontjainak körvonalozását kérte, a „News Chronicle” berlini levelezője szerint a következő kérdéseket vetette fel:

1. A polgári repülőgépek helyzete a különböző légihaderőkhöz viszonyítva.
2. A német haderő létszámcsökkentésének lehetősége
3. Hitlernek az a nagyfontosságú kijelentése, hogy kész fegyvélyes szerződéseket kötni Németország valamennyi szomszédjával. Ezzel kapcsolatban azt is kérdezte az angol nagykövet, hogy vajon hajlandó-e Németország ezirányban kezdeményezőleg fellépni.
4. A jogegyenlőség német meghatározása, mert Hitler szerint ez a jogegyenlőség Németország Genfbe való visszatérésének az előfeltétele.

A „Morning Post” szerint Anglia azt is tudni akarja, hogy vajon Németország az angol honvédelmi vagy pedig az egész angol birodalmi légihaderővel kíván-e

egyenlőséget. Ha az utóbbit kívánná, ez esetben a német álláspont elfogadásáról szó sem lehetne.

A „Times” berlini levelezője valószínűnek tartja, hogy Német-

ország gyarmati igényeiről és a békeszerződés békés módosításáról is szó volt. Etekintetben alig képzelhető világosabb válasz, mint az, amelyet Hitler legutóbbi beszédében adott.

Általános megnyugvást váltott ki a közgyűlés határozata a Vásáry-ügyben

Debrecen város törvényhatósági bizottságának tegnapi állásfoglalása dr. Vásáry István polgármester fe-

gyelmi ügyében városzszerre általános megnyugvást és megalégedést váltott ki. A város törvényhatósági

**Nyári
ujdonságok
szébbnél szébb kivitelben érkeztek**

Petrik Károly

női- és férfi divatüzletében
Szentanna-utca 5 sz.

Magyarok között Bulgária földjén

Lehet-e meghatóbb dolog, mint magyarokkal dolgozni idegen ország földjén? Lehet-e szívfájdítóbban édes perc, mint mikor megszoríthatjuk a messzibe szakadt testvér felénk nyúló kezét. Amerre a Városi Dalegylet végig ment tündérszép Bulgárián, bizony mindenütt találkozott a magyar tölgy szétrepült, elsodort faleveleivel. Russében ott álltak a parton az ottani magyarok, Gebejden elélünk hozták az üveggyár magyar munkásai a gebedjei keretek minden orgonáját, Várnában egy öreg anyóka sirt fel, mikor negyven hosszú esztendő után meghallotta a magyar Himmusz égberepülő szent akordjait.

S amerre csak mentünk, ahova betettük a lábunk, mindenütt azt kellett tapasztalni, hogy a magyar Jeruzsálem népét bizony szétűzte, messzibe kergette az ilthoni mostoha sors. Ez a nagy világ annyira tele van már a magyar diasporával, hogyha egyszer mind haza jönnének, hogyha egyszer mind visszatérhetnének erre a földre bizony megtelne velük Nagy-Magyarország.

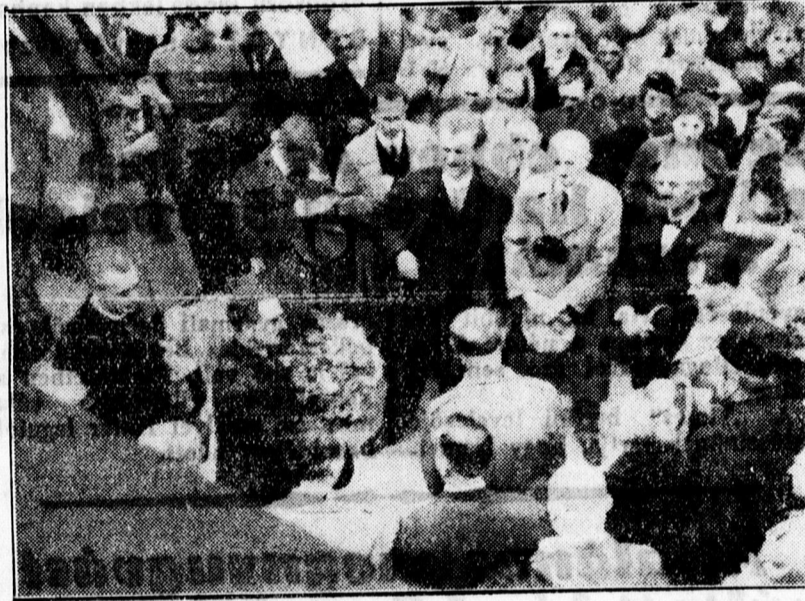
Szófiában az első estén oda ülnek az asztalunk köré és hallgatják az édes magyar szót, az otthoni beszédet, a debreceni nótát. Elöl dr. Fehér professzor, aki legnagyobb jötevője, vezére, védelmezője idekint minden magyar ügynek. Tizenhárom esztendeje él már Bulgáriában, s csak aki idelelt jár, az tudja, hogy milyen tekintély, mekkora hatalom minden bulgár-magyar ügyben. Több talán ennél is. Valósággal legendás alak, akinek nevét, személyét megbecsüli, barátságába fogadja a bulgárok Corvin Mátyása, Boris cár épp úgy, mint az utolsó kis bulgár paraszt.

Ami másnak lehetetlen feladat, elintézhetetlen kérdés, az Fehér Gézának egyetlen kézmozdulat itt. Mikor a debreceniek partraszállnak Russében, csak int a kezével és nincs vámvizsgálat. Ki se nyitják a bőröndjeinket. Lomban, nem kutatnak a leváink után. Egyetlen szalutálással mindent elintéz a bulgár vámvisztviselő. Szófiában huszonegy óra alatt teremt hangversenyt, sikert, közönséget, sajtót a debreceni dalosok számára. A madarai szikla lovas vezére, Krum kán alakja, amelyet ő ásvott ki, ott van a bulgár öt levásokon és Bulgária minden esztendőben a Fehér professzor átadási területén, a régi bulgár cárok fővárosában, Madaraban, a király részvételével ünnepli az uralkodó nevenapját. Miniszteriális rangban lévő bulgár előkelőségek hozzá fordulnak protekcióért, ha valamit akarnak. „Gesza Feher”, az egykori debreceni diák alakja egész tanulmány. Érdemes lenne egyszer megtudni, megtanulni tőle miképen kell dolgozni, tenni, küzdeni külföldön a magyar ügyért.

Itt vannak aztán a többi szófiások is, akiket névszerint talán felsorolni. Csak úgy kapásból említjük meg Elszász Alfrédet, a szófiái Magyar Egyesület alelnökét, a kitűnő Btró-házaspárt, Nagy

József tanító urat, aki a magyar iskolát vezeti, Weisz Gyula debreceni mérnököt, akinek jölnövé építési vállalata van Szófiában. Sok sok nevet kellene még ide sorolni. Legyen elég annyi, hogy ezek a szófiái magyarok nagyszerűen reprezentálják odakint Magyarországot, a magyar tudást, tehetséget, honszeretetet. Legtöbbjük tekintélyes pozíciót tölt be a bulgár közgazdasági, ipari, kereskedelmi életben. Ők tartják fent a Magyar Egyesületet, amelynek Fehér Géza professzor elnöklete alatt, saját háza, illetőleg társasház része van. Szófiában működik aztán a Petőfi-kör, a munkások klubja is, amelyet szintén szeretettel és aldozatkészséggel támogatnak azok a jobb sorsban lévő magyarok, akik itt élnek.

Csak a jó Isten a megmondhatója annak, hogy az élet mennyi ágazatára, hány fajta területére terjed ki a magyar zsenialitás, tudás, munka hódító ereje. Hogy csak egyebet ne említsünk Szófiában magyar ember, Brógly Pál kezében van az egyik legnagyobb

Dr. Balla Bertalan válaszol az üdvözlésekre Várnában. Buza Gábor felvétele.

idegen forgalmi és utazási vállalat az Európa buró, amely Szófia legszebb helyén szép sikerrel működik. Bulgária turista csoportokat hoz Budapestre és rendkívül előzékenyen áll rendelkezésére a Várnába, Szófiába utazó magyaroknak. Egyedül abban különbözik a hasonló vállalkozásoktól, hogy nem törekszik nagy haszonnra. Annál nagyobb gondossággal, figyelemmel és kitűnően látja el a magyar utasokat. Aki Várnában, vagy Bulgáriában akar nyaralni, nyugodtan fordulhat Brógly Pálhoz, illetőleg az Európa utazási irodához.

Szófiában különben magyar leány szolgálja ki a magyarokat a híres Vienska cukrászdában, amelynek legnagyobb üzlete ez a csinos kis magyar leány. Hat éve van már ott. Ha tejes kávé akar inni a Szófiába tévedt debreceni ember, csak hozzá fordul, nála rendel, szladkót, dulcsászt, tészta. Valóságos idegenforgalmi attrakciója lett a Vienskanak ez a kis leány, akinek magyar nyelv tudása oda vonz minden magyar embert.

Nagymennyiségű maradék!

Divatvásznak, burett, tropical, cérnageorgette és műselyem

1, 2, 3, 4 m-es db-okban m-ként 70 fillér
EGYSÉGÁRBAN, a

KLEIN DIVATHÁZBAN

Mielőtt bárhol vásárol győződjön meg olcsó árainról.

A Szeszi Szeptemvrin magyar iskola működik, amelyet a kövéség és a Julián egyesület tartanak fent. Nagy József tanító úr kitűnő, érdemes vezetője az iskolának, amelynek 25-30 magyar növendéke van rendszerint. Most a városi Dalegylettel együtt utazó debreceni tanítók, pedagógusok nagy örömmel és lelki győzültséggel nézték végig a pompás iskolát.

Sajnos a munkás sorban élő magyarok helyzete nagyon romlott a két év előtti állapotokhoz viszonyítva. A gazdasági válság elérte Bulgáriát is és a magyarok száma nagyon megfogyatkozott.

lett táncol halálba, elpusztulásba a magyar pillangók színes csapata. Elszakad innen, valahonnan a böszörményi pusztáról, kitesztja a sors, a vér, a szerelem, vagy egy könnyelmű bottlás. Belőle már nem lesz magyar anya, belőle már nem lesz feleség. Holnap nem megy tovább. Lejebb egyre lejebb. Jelen esetben Alekszandraba. S búcsúzásul csak arra kéri a magyarokat, el ne mondják itthon a nevét, el ne árulják mi lett a sorsa. Mert hát, ha fájna, nagyon fájna annak a magyar férfinak, aki azóta megházasodott, aki elfeledte, de akinek nem régen még — a menyasszonya volt.

Marschalkó Lajos.

A MONTI KÖR MŰSOROS ESTÉLYE

Az olaszbarátok Monti Köre es ennek Egyetemi Osztálya május 29-én, szerdán este fél 9 órai kezdettel az Angol Királynő különtermében műsoros összejövetelt tart. Műsor: 1. Megnyitó beszéd. Mondia Csobán Endre, a Monti Kör elnöke. 2. Olasz költeményekből szaval Mihályi József tanárjelölt. 3. Bononcini: Per la gloria d'adorarvi. Énekl. Titonelli Olga zeneiskolai növendék. Zongorán kíséri Elefánthy Mária zeneiskolai tanárnő. 4. Renato Fleri: La Sicilia. Veitettiképes előadás. 5. A. Scarlatti: Scilliana. Énekl. Titonelli Ida zeneiskolai növendék. Zongorán kíséri Elefánthy Mária zeneiskolai tanárnő. Belépődíj nincs.

Tejeskannával verte meg egymást két vámospércsi napszámos

Sipos Gábor vámospércsi fiatal napszámos magánlaksértés és testi sértés miatt került tegnap a debreceni törvényszéken a vádlottak padjára. A vád szerint ugyanis ez év március harmadikán behatolt Fazval József lakásába és ott minden ok nélkül egy tejeskannával megverte Fazvalt. A tárgyaláson Sipos előadta, hogy a jelzett napon, amikor hazafelé ment és elhaladt Fazvalék kapuja előtt, Fazval megtámadta egy tejes kannával, amellyel úgy fejbeütötte, hogy elbódult. Ekkor Fazval és hetvenkét éves anyja behúzták az udvarba és ott még alaposabban elverték. Ezzel szemben a tárgyaláson az nyert megállapítást, hogy Sipos Gábor sem volt rest, nem hagyta magát és alaposan helybehagyta Fazvalt. Azt is igazolták a tanúk, hogy Sipos behatolt a Fazvalék lakására engedély nélkül. A törvényszék magánlaksértés és könnyű testi sértés miatt egy hónapi fogházbüntetésre ítélte, azonban az íratokat a királyi ügyész indítványára áttették az ügyészséghez, mert két tanú ellen hamis tanúzás büntette lázlik fenforogni s ezek ellen megindították a büntető eljárást.

Egy részük haza jött, egy részük elvándorolt Törökország felé. Az utóbbiak nagyon rosszul jártak. Épp most járt le a határidő, amelyen belül minden idegen munkásnak el kellett hagynia Kemál birodalmát. A visszafelé igyekvő hajó már tele volt szomorú, esett magyarokkal, akik letörtén szomorúan távoztak Törökországból.

S amint így járjuk Szófiát, keressük a nagy magyar tölgy szerzetesdort kis faleveleit, egyszer csak meglátja a nemzeti színű karkárdát egy szökehajó leány.

— Magyarok? — kérdi halkán, meghatottan.

— Debreceniek! — mondjuk ugyanúgy.

— Én meg hajdúböszörményi lennék, — száll egy halk sóhaj.

Lassan aztán kiderül minden. A szökehajó leány artistanő az egyik mulatóban. Hiszen minden szófiái mulató, lokál, tömve van a legkeresettebb, legnagyobb — exporteikkel; magyar leánnyal, magyar artistanóval. A romlás végtelenbe vesző országútján a lokál reflektora alatt, pezsgő mel-

Debrecen város története és a városrendezési terv

Irta: PISKÓTY FERENC városi főmérnök

Debrecen helve az ősi időben egészen más képet mutatott. A Bősör-mény határáig felnyúló széles völgyben összegyűlő csapadékvizek, valamint a környékbeli bővizű nádasok, dús erdő, halban gazdag vízfolyás, a folyó keleti partján kezdődtek a nyíres erdők, nádasaival, páfrányos tisztásaival, míg balpartjától nyitlak a zsíros televényföldek és füves térségek.

A primitív életnek minden kelleke, az egyszerű nomád emberi létnek minden biztató körülménye, a vadban dús erdő, halban gazdag vízfolyás, a háziállatok részére pompás legelők, a nádíróka és farkas, vízimadarak ezrei, amelyek az életszükségletek és vadászvenedélyt kielégítették, itt mind megtalálhatók voltak.

Portyázó ellenségek elől is könnyen menekülhetett az itt lakó és a nádasok titkos útjain keresztül biztosan rejtőzött el ővét a megkölthetetlen zombék szigetekre.

A város területén talált kő és bronzszerszámok igazolják, hogy ez a vidék már a történelem előtti időkben is lakóhelyül szolgált. A régi római sírkömaradvány és egyes pénzdarabok is mind bizonyítékai annak, hogy a dákokat, sarmatákat leigázó római légiók örökségeiket egészen a Tisza felső vidékéig tolták ki.

Debrecen, az ősi magyar város

A magyar honfoglalás idejéig még hun, avar és bolgár népradatok is birtokba vették rövidebb-hosszabb időre környékünket, de ezekről az időszakokról semmiféle adatunk nincs és a megállapítások legfeljebb a földben talált leletekből levonható következtetéseken alapulnak.

Hogy a honfoglalás idejében az itt lakó szláv, bolgár és kazár népeknek is lehetett szálláshelye, azt városunkban úgy a szláv, mint a török nyelvvel könnyen magyarázható neve bizonyítja. Azóta amióta Debrecenről történelmi adataink vannak, azóta mind a mai napig magyar város.

A Tócsó folyó két partján őseink is alkalmas helyet találtak állandóbb letelepedésre. Ez legelőbb kiténik abból, hogy 1235-ben már mint falut és a váradi egyházmegyének igen népes egyházát említik Debrecen a váradi regisztrumban. 1229-ben szó esik a Debrecenbe tartozó vásáros

kalmárokról, akiket egy Csobánka nevű úr útközben kirabolt. Feljegyzésünk van arról is, hogy az 1300-as években a Tócsó menti Zelemér, Szent-György, Macs, Szepes, Mikepéres, Boldogfalva nevű községek virágoztak. A napjai tizedjegyzékben pedig említik a Debrecen melletti Szent-László község plébánosát is.

Ezek az adatok megerősítik, hogy Debrecen az Árpádházi királyok alatt kereskedéssel foglalkozó népes község, amelynek Árpádkori kisebb méretű temploma helyén még a XIII. század végén másik hatalmasabb — eszesíves templomot kezdtek építeni Szent András apostol tiszteletére.

A vegyesházbeli királyok uralkodása alatt Debrecen község sok olyan jogban és kiváltságban részesült, ami városi fejlődését nagyban elősegítette.

Budához hasonló királyi városi jogokkal ruházták fel. Megkapta a szabad bíróválasztást és vásártartás jogát és ide azok a jobbágyság szabadon beköltözhetettek, akik tartozásait földesuraiknak beszolgáltatták.

Zsigmond 1405-i kegylevelében Debrecennek közfalal való körülkerítését rendelte el, ami bár anyagiagi liánvában soha nem következett be, mégis ez a többi szabadalmakkal együtt nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a város fejlődjék, a lakosság szaporodjék az itt lezailó vásárok következtében Debrecennek híre-neve országosá váljék.

Idézzük vissza a középkori város kénét.

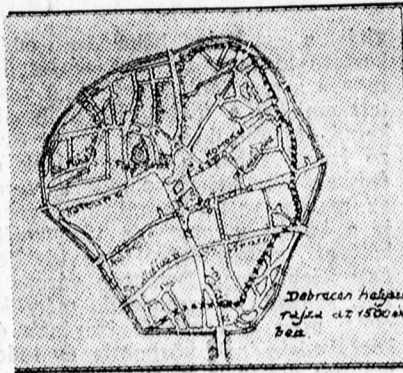
Milyen volt a város a középkorban?

A köfal helyett kiképzett magas sövényfalankot kívülről 4 méter széles, 3 méter mély árok veszi körül, amelyben víz áll és áthághatatlan tűskés sövény burjánzik. A földsánc vonalában felállított 8 fő- és több mellékkanon át járnak az emberek és döcögnek a szekerek. Ezen belül él a város, a mai Nagytemplom helyén állt Szent András templomával, a ferences barátok kolostorával. Itt díszlik a hűbér úr Dózsák várszerű úrlaka és mindezeket a város előliároságának és kereskedőinek házaí és az ide beköltözött jobbágyság szét-szórtan megépített zsup- és nádfedéles viskói veszik körül.

Az utca hálózat tengelve a Piac és Péterfia—Jakab utcák. Meg vannak a Hatvan, Németh, Szentmiklós, Homok, Cegléd, Burgondia, Szent Anna és Várad utcák a város déli felében a Piac utcára merőleges irányokkal.

Az északi fél (Mester utca) utcái már nem követik ezt a geometrikus szabályt, különösen nem a Péterfia—Jakab utcától keletre eső városrészben, ahol az utcák szabálytalanul görbületekben torkolnak egymásba. Itt sejtik Debrecen városához az Árpád korban felépült Szent László egyház falának helyét. A párhuzamosan futó utcák parcellái egymásig nyultak, így mélyek és nagyterjedelműek. Az első letelepülők, t. i. a ház hely mellett rögtön földmivelésre alkalmas birtokterület is gondoskodtak.

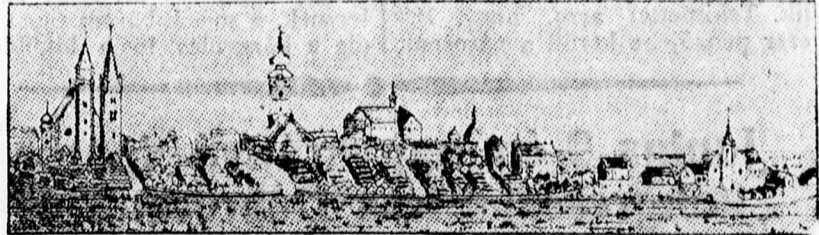
Ez volt a közvetlen oka annak, hogy a város már a középkorban is szétterjedt és így a további fejlődésre a földsáncon belül helyet és megerősítési lehetőséget tudott biztosítani.

Ez volt az ősi városrész és ilyen védtelen állapotban zudult rá az a hosszú vihar, ami az ország erejét és kitarását olyan sokáig igénybe vette.

A mohácsi szerencsétlenséget követő két századon át Debrecen súlyos megpróbáltatásokon ment keresztül. Az ország három részre osztott és városunk fekvésénél fogva Erdélyország német és török uralom alatt álló Magyarország érintkezési határába került.

A 200 éven át tartó, máról holnapra változó kimenetelű küzdelmek állandó osatateré. Egyszer magyar, sokszor török, máskor német parancsol, megcsik, hogy portyázó rablóbandák sarcolják duliák a várost. A polgárság inkább menekül alkuszik

Debrecen látkepe 100 év előtt.

A főutcák tölcészerű kiszélesedését Zoltai a városok középkori jelentőségével magyarázza. Az volt a szokás Debrecenben is, hogy az eseményszámba menő vásárokat, a város kapui körül, a földsáncon belül és kívül tartották. A kapuk felé haladó utcák telkei tehát a jó üzletet nyújtó tágas vásártér biztosítása céljából szélesebb húzódtak. Ezt a jelenséget a keleti türk városokban még ma is megtaláljuk.

Györfly a csordajárással hozza összefüggésbe a kifelé szélesedő főutcákat. Szerintem mind a két feltevés helyes, hiszen a vásárok is mindig nagy emberi és állati tömegek mozgásával jártak együtt.

A szabálytalanul görbülő utcák, eltolt torkolatok kialakulása különösebb magyarázatot nem kíván. Az ősi települők szálláshely foglalás alkalmával kénytelenek voltak a vízfolyásokkal tagolt terepviszonyokhoz alkalmazkodni és ősi birtokhatá-

CSILLÁRT METEOR csillárgyárban

vásároljon
-lángu modern
4-ébdő-
csillár P 17-
Villamos vasaló 7-
5 évi jótállással P
saját üzleteink:
Budapest: Vidék:
Páda n. 27. Szeged
Váci u. 2. Pécs
Jászai körút 44. Debrecen
Vámház körút 11. Miskolc
Erzsébet körút 13. Győr
Kérje most megjelent árjegyzékünket
Helyi üzlet Piac ucca 9.

és fizet, mint védekeznek, de ez volt a helyes, mert ennek az állásfoglalásnak köszönhető, hogy a tűskés földárkon belül megmaradt az élet és bár a város sokszor földig leégett, polgárai szeretete és anyagi áldozata diadalmoskodott az üszkös falakon, azt ismét és újból felépítette és megtartotta a nemzet számára.

Nem hagyhatom említés nélkül, a reformáció szellemi mozgalmát, amely iskolákat, templomokat épít, tudományt művel, nemzeti összetartást és öntudatot nevel, összegyűjti a környék, sőt az egész ország tanulni vágyó felvilágosult ifjúságát.

Ez a körülmény feltétlenül emelte a város képét, kultúrigényeit és országos híret-nevét. A törökök végleges kiverése után 1693-ban, a nemzet érdekében tett sok szolgálata elismeréséül I. Lipót király városunkat szabad királyi rangra emeli.

Népesedik Debrecen. Az árkokat kiejebb helyezni sok munkába kerül, s így a földsáncon belül kellett gondoskodni a lakók elhelyezéséről. Megtalálják a módiát és megindul a XVII. században az első parcellázás. A hosszú telkek érintkezési vonalán új utcák, új házastelkek nyílnak. Kis Új, Nagy Új, Kádás, Darabos stb. névvel. Az 1775-i térkép szerint a város keleti oldalát határoló földsánc is kiejebb toódik és kialakul a mai belváros, a maga jellegzetes kifelé szélesedő fő, továbbá egyenes és szabálytalanul görbülő eltolt torkolatokkal bővelkedő szűk mellékutcaival és a fontosabb középületek előtti szabálytalan piactereivel.

TENNISZHEZ

- Vászonadrág kétszer mosva, saját készítmény P 13⁸⁰
- Sporting, rövid ujjal porózus anyagból P 3⁵⁰
- Sporting, Gwalicr panamából, rövid ujjal, teljesen szellős P 5²⁰
- Tenniszruha, nadrágszabással kétszer mosott ripszből P 14⁸⁰
- Short, hölgyeknek, modern divatszabás, színes P 10⁸⁰ fehér 6[—]
- Tenniszpulover, tiszta gyapjú, tollkőnyű P 7⁸⁰
- Sportzokni, női és férfi kifogástalan cérnálló 93 f. és 78 f.

BÉKÉS LAJOS
különlegességel

raikhoz századokon át szívósan ragaszkodtak.

A megpróbáltatások századai

A házsorok és kerítések előtt iárdának nvoma sincsen. Legfeljebb ideiglenesen lefektetett faállókön közlekednek és kerülgetik egymást az emberek, hogy el ne merüljenek a feneketlen sárban. A Piac utcán a mai vármegyeházától egészen a Nagytemplomig, egy 6 méter széles, cölöpökön nyugvó, korláttal ellátott hídszerű gerenda-burkolat bonyolítja a főutca koosiforgalmát. A csapadék vizek elvezetése nyílt árkokon át történik és az volt a jobbik eset, ha gravitációs úton sikerült a vizet a sáncárokba, vagy Pantavába levezetni. Általában az esős ősz és tavasz, ilyen kezdetleges állapotok mellett a város képét hátrányosan be-

Hajdúvármegyében is megkezdődött a polgári légvédelem megszervezése

Rásó István alispán tudja azt, hogy esetleges légi támadás a vármegye városait és községeit nem érheti váratlanul, mert akkor óriási pusztulásnak lennének kitéve a vármegye lakosai és a lakosok anyagi javai. — elhatározta, hogy megszervezi a vármegye polgári légvédelmét. A szervezés központi irányításával megbízta dr. Jóna Mátyás vármegyei aljegyző, alispáni titkár, aki ezeknek az ügyeknek az előadója is lett a vármegyén. Majd felkérte vitéz Both Gyula ezredes és dr. vitéz Roncsik Jenő vármegyei tüzrendészeti felügyelőt a megszervezés támogatására, akik 24-én Püspök-ladányba szálltak ki, ahol dr. Rásó Gyula főszofigabíró berendelte a járási községi főjegyzőit értekezletre. Itt dr. Jóna Mátyás, vitéz Both Gyula és dr. vitéz Roncsik Jenő ismertették a polgári lég- és gázvédelem nagy fontosságát, amelynek megtörténte után a főszofigabíró elnöke alatt megalakult a járási polgári légvédelmi bizottság s egyidejűleg megkapták a községi főjegyzők az utasítást községeiknek a beszerzésére.

A bizottság megalakítása után a Kultúrház nagytermében mintegy 600 főnyi hallgatóság előtt tartotta meg vitéz Both Gyula ny. ezredes és dr. vitéz Roncsik Jenő előadását s élénk színekkel ecsetelték azt a nagy veszélyt, ami a polgári lakosságot érheti légi támadás esetén, ha nincsen előre megszervezve és nem ismeri a védekezési lehetőségeket. Az előadások mély nyomokat hagytak a hallgatók lelkében. Az előadónak Desewffy Elemér róm. kath. lelkész, a Kultúrház igazgatója mondott köszönetet.

Kabán szintén a Kultúrházban tartottak fentiek és dr. Jóna Mátyás előadását mintegy 150 főnyi közönség jelenlétében, majd Hajdúszoboszlóra mentek, ahol dr. Márton Gábor polgármester elnöke alatt megalakult szintén a polgári légvédelmi bizottság, amelynek előadója dr. Padrah Sándor városi aljegyző, önkéntes tűzoltóparancsnok lett. Itt az előadás a városháza közgyűlési termében volt mintegy 120 főnyi közönség jelenlétében.

Megindult tehát a munka Hajdúvármegyében is és most már a lakosságon fog múlni, hogy a maga részéről mindent megtegyen a fenyegető veszély elhárítására, ami minden magyar apának és anyának kötelessége, mert ellenségeink ezt a szerencsétlen országot el akarják törölni a föld színéről és ha nem forunk ösztartani, céljukat könnyen el is érhetik.

A szervezés munkáit a megbízottak a jövő héten folytatni fogják a vármegye többi városaiban és községeiben.

VEGETÉRT A CSEPELI SZTRAJK

A csepeli posztógyári sztrájk véget ért. Miután az első szerdai tárgyalás nem hozott eredményt, csütörtökön a gyár másik felében is abbamaradt a munka, pénteken délelőtt azonban újabb tárgyalások kezdődtek a Magyar Posztógyár vezetősége és az 1900 sztrájkoló munkás képviselői között. A tárgyalások tegnap kora délután eredményesen befejeződtek és a kölcsönös meggyőzés alapján még tegnap délután megindult a gyár teljes üzeme.

Sikerünk titka ez!

Mindent a vevőknek.

SELYMEK:		FÜRDŐ CIKKEK:	
Imprimé crepe de chi ne pazar szép mintákban	2 30	Fürdő dressz, többféle fasonokban	1 20
Crepe de chine sima színben, nehéz minőség	2 30	Női és férfi fürdőtrikó prima makkó fonalból	3 30
Crepe marocain, köppenye és komp-léra	2 40	Női fürdőtrikó bukleszövés, a legmodernebb fasonok	3 80
Imprimé marocain különleges szép mintákban	3 50	Gyapjú női és férfi fürdőtrikó elismert Nor-Coc márkás	5 50
Selyem piké új szövésű pastell színekben	3 60	Gyermek napozó szép színekben, gyapjú vagy makkó fonalból	0 78

Gumi cipők, sapkák és övek hihetetlen olcsó árakon

DIVATÁRÚK:		HARISNYA — KESZTYŰ:	
Gyöngyvászon, divatos komple és ruhaanyag	1 70	Női sport sokni minden színben és nagyságban —36 —30	0 24
Riviera izléses ruha és köppenye anyag szép szövésű	1 98	Selyem harisnya, sima vagy ajour nyíllal szépszövésű	1 28
Köppenye bukleszövésű, csak fehér színben, sima vagy diagonál	2 20	Matt harisnya, ajour nyíllal finomszálú, tartós minőség	1 70
Piké, különleges szép színes beszövött csizkozással	2 28	Divat töleseres női kesztyű, svéd utánzat	0 75
Len vászon 3/4-es köppenye nyers vagy fehérített	2 60	Női bőrkésztyű divat fasonokban	3 90

Női- és férfi hosszú frottir köppenye P 12 80

MOSÓÁRÚK:		NŐI BLOUSOK, FEHÉR. NEMCEK:	
Szintartó voál, óriás választék, új mintákban	0 78	Hópehely selyem blous divat fasonokban és színekben rövid ujjal	2 20
Műselyem, 1935-ös új mintákban, prima minőség	0 88	Divat blous hosszú ujjal, új fasonban	3 20
Műselyem marocain, francia mintákban	1 10	Atlasz csikos női selyem nadrág	0 98
Taft imit, szintartó beszövött házi ruhaanyag	1 30	Opalin matt selyem női nadrág pastell színekben	1 63
Vistra imprimé ez ideig újdonság csodaszép mintákban	1 50	Selyem kombiné, fehérnemű színekben tartós minőség	1 96

Férfi panama apacs ing P 2 60

ÜRDI DIVAT:		KÜLÖNFÉLÉK:	
Kötött sport ing minden színben 3-as sz.	1 96	Vászon tiroli nadrág minden nagyságban, 3-as szám	0 98
Riviera kötött ing sima és színes csizkozással	3 60	Torna nadrág, leányok és fiúk részére pánccél clothból 1-es	0 98
Matt selyem ing sima, piké vagy színes csikkal	5 80	Leányka cloth reform kötény erős clothból, 1-es szám	1 50
Színes sport ing, puplinból vagy freskóból	3 60	Torna trikó, minden iskola részére a kívánt szegéllyel 4-es	0 90
Alsónadrág, színes freskóból vagy sefirből	1 20	Gyermek sokni, fehér és színes, 1-es	0 30

CSILLAG TESTVEREK

Plac- és Simonfy-utca sarok.

Tanfelügyelői látogatás az evangélikus iskolában

Tegnap, szombaton reggel dr. Fejess Kálmán kir. tanfelügyelő Pass László lelkész, isk. széki elnök és Elefánty Sándor igazgató társaságában meglátogatta a Miklós utcai evangélikus iskolát. Minden tanteremben alaposan megvizsgálta a tanítók és tanulók munkájának az eredményét. Elefánty Sándor, Pozsávay László, Elefánty Ilonka, Földes Elek osztályainak a megvizsgálása után a legmelegebben gratulált az iskolához az iskolaszéki elnöknek és elragadtatva jelentette ki, hogy eddigi tanfelügyelői működése alatt soha és sehol sem talált ilyen iskolát a sok kitűnő iskola között sem, ahol ilyen páratlanul nagy kötelességteljesítés hassa át a tanítók munkásságát. Földes Elek c. igazgató-tanítónak külön is mély sajnálkozását fejezte ki, hogy 40 évi szolgálati idejének leteltével beadta nyugdíjaztatási kérvényét. A legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a tanfelügyelő az egyes tanítókról és a tanulókról külön is, megállapítván, hogy ez az iskolalátogatás lelki győnyörűséget szerzett neki. Örömmel számolunk be erről a kedves hírről a népszerű iskolára vonatkozólag, mely, mint halljuk, a jövő évben tölti be ötvenedik esztendejét hasznos, kulturális munkásságának s ez alkalomból bensőséges ünnepre készülődnek az iskola volt tanulói és tanítói a mostaniakkal együtt.

Halálra égetett a forró kocsnya egy másfél éves kislányt

Különös szerencsétlenség történt ez év január 13-án az egyik külsőségi házban. Pikó Zsigmondné kocsnyát főzött és munka közben egy pillanatra elfordult. Ez idő alatt másfél éves Ilona nevű kislánya a forró kocsnyaléval felt fizekelt a tűzhelyről magára rántotta. Rendkívül súlyos égési sebeket szenvedett s hiába valónak bizonyult az azonnali orvosi beavatkozás is, a szerencsétlen kislányt nem lehetett megmenteni az életnek. Az anya ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt indult meg a bűnvádi eljárás s a debreceni törvényszék tegnap nyolc napi fegyházbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását három évi próba-időre felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

MA VAN A HAJDÚVÁRMEGYEI TŰZOLTÓ SZÖVETSÉG VERSENYE

Mint már tegnapi számunkban jelezte, ma délelőtt lesz a vármegyei tűzoltóverseny a tűzoltólaktanya udvarán 9 órai kezdettel. A versenyre a vármegye 11 városa, illetve községe nevezett be. Az első helyen végzett két csapat részt fog venni az augusztus 4-én Törökszentmiklós tartandó kerületi tűzoltóversenyen és az augusztus 18-án Gyöngyösön tartandó országos versenyen. Ugyancsak holnap délelőtt osztja ki vitéz Zombory József sátoraljai helyi tűzoltóparancsnok a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség hivatalos kiküldötte a szövetség szolgálati érméit a debreceni hivatásos tűzoltóság tagjai részére.

Gyenge eredménnyel végződött a nagyobb városi birtokok haszonbérleti árverése

Május 22-én tartotta meg a város az árverést hét nagyobb birtokának bérbeadására. Érdeklődők még csak voltak, de árverelő alig akadt egy-kettő egy-egy birtokra. Ez mutatkozott az árverés eredményében, mert az eddigi haszonbérnek csak felét, vagy legfeljebb kétharmadát ígérték meg.

Még a kisebb birtokoknál, így az Istenföldje nevű 135 k. holdas igen jó fekete földű birtoknál is csupán 165 kg. búza holdankénti egyenértéke a legmagasabb ígért az eddigi 240 kg.-os haszonbérrel szemben.

Ugyanígy a Tamássy kaszáló nevű guthi igen jó homoki birtoknál, ahol az eddigi 300 kg. rozs holdankénti haszonbér helyett 140 kg.-ot ígért meg az egyetlen árverelő.

A Betontanya nevű 502 k. holdas homoki ingatlanért az eddigi 100 kg.-os bérrrel szemben 77 kg. rozs egyenértékét ígérték meg 430 k. holdas igen jó homoki birtoknál, a Sárkúttanya nevű tokért az eddigi 125 kg. helyett 112 kg.-ot, a Dombostanya nevű 1420 holdas ingatlanért az eddigi

125 kg. helyett 70 kg.-ot, a Nagyálomzug nevű 110 holdas szikes birtokért az eddigi 80 kg.-os bérrrel szemben 50 kg. búzát holdanként, sőt a Vajdalapos nevű 935 k. holdas sziki birtokra árverelő egyáltalában nem jelentkezett.

Minden esetre meglátszik az árverés eredményén a gazdasági helyzet rosszabbodása, azonban a megígért haszonbér még ezt figyelembe véve sem kielégítő, úgy hogy a város foglalkozik azzal a gondolattal, hogy nagyobb birtokait több részre osztva adja bérbe, esetleg feles művelésre 1—2 évre.

Egyébként az árverési feltételek szerint 15 napig utóajánlatnak van helye, ameddig a jelenleg megígért bérrrel szemben 10 százalékkal magasabb bér mellett utóajánlatot lehet tenni megfélelő bánatpénz letétbe helyezésével egyetemben.

Az utóajánlati határidő június 6-án jár le. Ha addig megfelelő ajánlatokat a város nem kap, előreláthatólag új árverést tart, vagy pedig részes munkálásba adja ingatlanait.

Tiszántúli gazdaproblémák

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara évkönyve és jelentése 1934. évi működéséről

Aki, ezt a közel 200 oldalas munkát a kezébe veszi és áttanulmányozza, az összefoglalóan tisztá képet nyer a Tiszántúli Mezőgazdaságának és agrárlakosságának mai helyzetéről, tájékozódást kap a keleti országrész gazdáinak verejtékes munkával párosult és az élni akarás által vezérelt nehéz küzdelmeiről, amelyet két fronton is állaniuk kell, egyrészt a természetnek úgyszólván évről-évre ismétlődő mostohaságával, másrészt a Tiszántúlon leginkább elmélyült közgazdasági válsággal szemben.

Teljes keresztmetszetét és hű tükrét nyújtja a Kamara évkönyve a mezőgazdasági és közgazdasági viszonyok kölcsönhatásaként kialakult különleges tiszántúli viszonyoknak s számszerű statisztikai adatok előtárásával nemcsak figyelemreméltó tanulmányt ad, de épen e révén a javulás lehetőségét illetőleg is irányt jelöl.

A növénytermelési fejezetben többek között a közelmúlt években elszenvedett tiszántúli elemi károsodásokról számol be a Kamara s innen tudjuk meg, hogy az 1934. évi aszálykár teljesen reális számítással is közel 50 millió pengő bevételkiesést okozott a Tiszántúli gazdaközösségének.

A művelési ág és vetés területi változások évekre visszamenő fel dolgozásával dokumentálja a Kamara, hogy az a körülmény, miszerint a kalászosokkal bevetett terület a válságos évek és a gabonafélék árának csökkenése ellenére is 1924/25-től 1933/34-ig mind a Tiszántúlon, mind országos viszonylatban több, mint 2%-kal emelkedett, ugyanakkor pedig az ugarterület csökkent (a Tiszántúlon 7.74%-ról 3.98%-ra), jogosulttá teszi azt a következtetést, hogy a mezőgazdasági kultúra munkaintenzitás tekintetében — emelkedett, tökeintenzitás tekintetében pedig süllyedt, — ezt az ál-

talános gazdasági viszonyok is igazolják, — természetes következménye volt tehát, hogy a termelés fokozott mértékben fordult a kisebb tőkét igénylő gabonaféltartásukat törekedett fokozni az ugarterületek csökkentése révén.

A növénytermelési és állattenyésztési fejezetek adatainak összevetéséből meggyőző erővel tárul elénk az állatállomány csökkenése és a növénytermelés alakulása között fennálló kölcsönhatás.

Világosan mutat reá a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara évkönyve, hogy az állatállomány csökkenése mind talajművelés, mind talajerő fenntartás szempontjából mennyire aggályos s hogy e körülmény káros következményeinek enyhítésére mily lehetőségekhez nyúltak és kell nyúltniok a tiszántúli gazdáknak.

Mutatja azonban a Kamara évkönyve azt is, hogy a termelési válság elsősorban nem termelési, technikai eszközökkel, hanem az értékesítési problémáknak kedvezőbb megoldáshoz segítségével orvosolható.

Természetes így körülmények között, hogy a kamara munkásságáról szóló fejezetek nagyobb részben a Kamara értékesítési-politikai célkitűzéseiről és tevékenységéről adnak számot.

A kamara közgazdasági vonatkozású munkássága egyfelől arra irányult, hogy a Tiszántúli külön-

leges helyzetéből eredő hátrányok, — melyeknek fellállítását az 1934 tavaszán kiküldött miniszterközi bizottság számára Debrecenben megrendezett gazdaankénti igazolta ezen országgrész agrárközössége — a gazdasági élet minden vonalán kiegyenlítést nyújtsanak. Másfelől, hogy a rendkívüli elemi csapás által mult év nyarán még súlyosabbá vált helyzetet, rendkívüli intézkedések kieszaközésével áthidalva, elviselhetővé tegye.

Az agrárcikkek értékesítése terén a nagyobb szállítási távolságoktól függetlenül, egységes budapesti és exporttarifa bevezetésének sürgetése mellett, állást foglalt a kamara a kenyérmagvak minimált árának tovább fenntartása s ezen rendszernek a minőségi átvételre tekintettel is tovább éptése érdekében. Sürgeti a kamara a csehszlovák vámháború likvidálását s a termelőkre előnyös export lehetőségekben is a tiszántúli országgrésznek fokozottabb részletezését.

Részletesen foglalkozik a kamara évi jelentése a Tiszántúli Gazdák Beszerző Csoportjának működésével s a gazdatársadalom érdekében elért eredményeivel.

Mozgalmat indított a kamara az agrárszövetkezeti reformok érdekében, melyek sorában első helyen a szövetkezeti erők összefogását, a ma külön úton haladó, részlet célok szolgálatában dolgozó szövetkezeti intézmények egyesítését tartja megvalósítandónak. Az átszervezett agrárszövetkezeti intézmény gyakorlati bemutatására a „Hangya” központ 12 község bevonásával, Békéscsaba központtal, máris megkezdte egy agrárszövetkezeti mintakörzet életre hívását.

Nagy részt szentel az évi jelentés a közteherviselés és adózás kérdésének, mely téren rendkívüli munkálatok ellátása vált szükségessé a Tiszántúlt ért aszálykárok következtében.

Rendkívüli munkafeladatokat jelentett a kamarára ugyancsak az aszálykárokból eredő a mezőgazdasági hitelügyi kérdések megoldásához segítése s a gazdadóssok érdekvédelmének gondozása.

A kamara egyébként a gazdadósságok végleges rendezése mellett foqlalt állást s az adósgazda szempontjából a végleges rendezést csak akkor tartja megfelelőnek, ha a vonatkozó intézkedések végrehajtása nyomán a védett birtokú gazdadóssok abba a helyzetbe kerül, hogy a mezőgazdasági termelés mai jövedelmezősége mellett gazdálkodását zavartalanul folytathatja s annak eredményéből a megmaradó teher után esedékes évi szolgáltatásokat fenntartás nélkül teljesítheti, — másrészt, ha birtoka egy részének elidegenítése révén, annak többi részét olyan arányban tarthatja meg tehermentesen, amilyen arányban annak idején az adósság keletkezésékor földérték mellett megtarthatta volna, ha kölcsön felvétele helyett birtoka egy részét adta volna el.

A mezőgazdasági munkáskérdések s a földhözjuttatott törpebirtokokosok ügyei is intenzíven foglalkoztatták a kamarát, s a kamara munkássági szakosztálya a ja-

vaslatok egész sorát vitatta meg és terjeszti a kamara intézkedésre hivatott fórumai elé.

Országos érdeklődésre tarthat számot a kamara haszonbérleti, ügyi szakosztályának tevékenysége, melynek eredményeként a kamara évkönyve a mezőgazdasági haszonbérletek szabályozásáról szóló rendelettervezetet hoz a nyilvánosság elé.

A kamara szakismeretterjesztő munkásságáról számol be végül a jelentés, melyet a kamara szervezetének ismertetése zár le.

Egyidejűleg hagyta el a sajtót a Kamara nyíregyházi homokjavító kísérleti gazdaságának 1934. évi működéséről kiadott jelentés is.

Ez a kiadvány alapos és úttörő munkáról számol be s több évre visszamenő üzemi adatai igazán alkalmasak nemcsak arra, hogy a gyakorlati gazdák és szakemberek figyelmét legmesszebbmenően felkeltsék, hanem arra is, hogy a nyírségi homok mezőgazdaságát a jövedelmező okszerűség felé irányítsák.

Az ily irányban eddig elért siker nem kicsinvelhető le, ha figyelembe vesszük, hogy a kísérleti gazdaságot 1934. évben közel ezer gyakorlati gazda tekintette meg.

A homoki gazdálkodás vetésforgókban rendszerezett különböző lehetőségeit 15 ú. n. homokjavító vetésforgóban mutatja be évről-évre a kísérleti gazdaság s miután mindezekről pontos számadást vezet, ma már öt év üzemi adatai alapján helytálló s alapos bírálatot is tud adni az összehasonlító kísérlet tárgyává tett vetésforgók jelentőségéről, valamint az egyes rendszerekkel kapcsolatban felmerülő tökeszükségletéről is.

A homokjavító vetésforgók közül legjobban bevált rendszer mellett a legutóbbi három év átlagában kat. holdanként 36 pengő 57 fillér tisztajövedelem mutatkozott, — ezzel szemben a legkevésbé bevált rendszer ugyanazon három év átlagában kat. holdanként 5 pengő 12 fillér veszteséget mutatott.

Hasonlóképpen érdekes és értékes adatokat szolgáltatott a kísérleti gazdaság egyévi növénytermelési, így műtrágyázási és fajtaösszehasonlító kísérletei is.

Ez a jelentés tulajdonképpen kiegészítő részét képezi a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara évkönyvének és évi jelentésének s azzal együtt a szakemberek és gyakorlati gazdák teljes érdeklődésére tarthat méltán számot.

BRISTOL...

BRISTOL...

BRISTOL

SZÁLLODA

BUDAPEST

DUNAPART

Árban és szolgáltatásban vezet!

S Z O B A

teljes
ellátással
személyenként
napi .....

12

pengőért.

Csepeli mezőgazdasági gépek lerakata

Németh Dániel

Miklós-utca 49.

Telefon: 17-71.

Dr. Tatay Zoltán árvaszéki elnök intézményes reformokat léptetett életbe a debreceni gyermekvédelem érdekében

A magyar nemzet nagy tragédiája, Trianon óta nem múlt el nap, hogy ne olvasta, vagy nem hallotta volna a magyar közönség ezt a két szót: *Magyarország újjáépítése*. Társadalmi események, politikai megmozdulások, választások, vagy akár milyen ünnepélyes alkalom nem mehetett végbe anélkül, hogy Magyarország újjáépítésének problémáját millió és millió variációban fel ne tálták volna a hallgatóság előtt. Szinte beidegződött már az emberek lelki világába, hogy ez az örökös hangzatos jelszó végre mégis csak elindul a megvalósulás útján. Hiszen már eddig is történtek, különösen az államhatalom részéről egyenletik. A legnagyobb kérdés azonban az, hogy a *sokféle válsággal küzdő nemzet életében melyik az a terep, ahonnan kiindulva az újjáépítés és a megújulás nagy műve a legsikeresebben kezrelvíhető*. Eddig főleg csak a gazdasági téren történtek számottevő erőfeszítések, pedig kizárólag anyagi alapon nem lehet megoldáshoz vezetni a nemzeti megújulás nagy problémáját.

Először vitéz Gömbös Gyula első kormányralépése idején jelölte meg igazán helyesen azt az irányt, amely az ország újjáépítéséhez vezet, *amikor a nemzeti munkatervben a nagy nemzet építő munkatengelyébe a magyar jövő, a magyar ifjúság és a családvédelem intézményes megoldását állította*. És valóban csak ezen az úton indulhat meg az újjáépítés nagy műve még pedig úgy, ha ezen a téren egészen a probléma gyökerénél a gyermekvédelemnél kezd hozzá az államhatalom az újjáépítés megvalósításához. A nemzeti munkaterv 95. §-a fejt ki pontosan, hogy mi a teendő. *„Egységes nevelés érdekében a gyermekvédelmet, az anya- és csecsemővédelmet erősen ki fogjuk építeni, ezek igazgatását egységesíteni akarjuk. A gyámügyi igazgatást megfelelően át fogjuk szervezni.”*

Hogyan működik a gyermekvédelmi osztály

Nem véletlen az, hogy Debrecenben talált leghálásabb talajra vitéz Gömbös Gyula nemzeti munkatervének ez a legjelentősebb passzusa. Az előjelek azt mutatják, hogy Debrecen a miniszterelnök nemes elgondolásainak megvalósításánál az egész ország számára úttörő munkát fog végezni. Mióta dr. Tatay Zoltán, a debreceni árvaszék elnöke átvette hivatalát, teljesen a miniszterelnök elgondolásainak szellemében fogott hozzá egy nagy gyermekvédelmi akció kiépítéséhez.

A Debreceni Ujság—Hajdúföld már az elmúlt év decemberében ismertette dr. Tatay Zoltán árvaszéki elnök elgondolásait a gyermekvédelmi osztály felállításáról

s alig pár hónap alatt az országos vonatkozásban is nagy jelentőségű terv a megvalósulás stádiumába jutott. *Debrecen város árvaszékénél május elsején megnyitották a gyermekvédelmi osztályt, kiépítették a pártfogói szervezetet, ma már az árvaszéki elnök vezetése alatt, több mint kétszáz pártfogó lépett akcióba a pusztulásnak és romlásnak kitett gyermekek érdekében*. Megindult egy olyan nagyszabású gyermekmentési mozgalom, amelyre Magyarországon még nem volt példa, *s mindezt egyetlen fillér költség nélkül teremtette meg a debreceni árvaszék agilis és fáradhatatlan elnöke*.

A napokban dr. Tatay Zoltán árvaszéki elnök meghívta a debreceni sajtót a működését megkezdő gyermekvédelmi osztály bemu-

tatására. Mindössze egy hivatali helyiséget foglal le a gyermekvédelmi osztály, amelynek vezetője dr. Oláh Tibor városi fogalmazó s mellette két szellemi szükségmunkás és egy gépirónó látja el az egész város gyermekügyeinek intézését. Mindez pedig azért lehetséges, mert ebből az új intézményből teljesen száműzték a bürokráciát, itt nem folyik aktagyártás és mégis pontosan, precízen ellátják cokerer elhagyott gyermek gondozását. *A legmodernebb kartotékszer alapján dolgoznak és minden felmerült ügyben szinte percek alatt intézkednek*.

A gyermekvédelmi osztály megszervezésével azonban a munkának csak első része készült el, most következik a nagyobb feladat, az anyagi feltételek előteremtése.

Legtöbbet Pécs város áldoz a gyermekvédelemre

Dr. Tatay Zoltán ebben az irányban is alapos előkészületeket tett:

— Beszereztem — mondotta munkatársunknak az ország összes törvényhatósági városaitól a statisztikai adatokat, hogy mit fordítanak gyermekvédelmi kiadásokra. A beérkezett adatokból kiténik, hogy *legtöbbet áldoz gyermekvédelemre Pécs városa, 73.000 pengőt. Ezután Kecskemét következik 51.000 pengővel, Szeged 47 ezer pengővel és csak a negyedik helyen jön lakosság szerint az országban második nagy városa harmincezer pengővel*. Ilyen körülmények között alig lehet túlzott az az igényem, amit a törvényhatóságokkal szemben támasztani kívánok, hogy a gyermekvédelemre szánt összeget az 1936. évi költségvetésben emelje fel.

— Érdekes az a statisztika is, hogy a városban egy lakosra gyer-

mevédelmi költség címén hány fillér esik. Debrecen sajnos meglehetősen hátul van ebben a tekintetben. Mert míg Pécsen 1.54 pengő a fejenkénti gyermekvédelmi költség, Sopronban 73 fillér, Kecskeméten 72 fillér, Baján 49 fillér, Szegeden 40 fillér és csak a hatodik helyen következik Debrecen 29 fillérrel. Most dolgozom azon az előterjesztésen, amit a városhoz fogok benyújtani, hogy a költségvetésben emeljék a gyermekvédelemre szánt összeget. *Az a tervem, hogy 6—10.000 pengő külön állítassék be erre a célra s azt is kérem, hogy a vigalmi adó bevételének egy bizonyos százaléka adassék a gyermekvédelmi osztálynak*. Az államtól is várok bizonyos segítséget s meg vagyok győződve arról, hogy úgy a főispán úr, mint a felesége, akik a legnagyobb megértést tanúsítják az akció iránt, támogatni fognak a cél

64.ik jótékonycélú
M. KIR. ÁLLAMI SORSJÁTEK
Húzás június 12-én.

Főnyeremény 40.000 ar. pengő.
17.000 különböző nyeremény,
melyeket mind készpénzben
fizetnek ki.

Sorsjegy árak:

Egész ar. P 3.— Fél ar. P 1.50

Kapható minden bank-, sorsjegyüzletben, dohánytözsdeben stb., valamint a pénz előzetes beküldése után a Székesfővárosi Pénzügyigazgatóságnál Budapest, V., Szalay-utca 10. sz.

elérésében. Tervbe vettem továbbá bizonyos kapcsolat létesítését a Gyermekvédő Ligával, amelynek elnöke Albrecht királyi herceg számtalanszor megmutatta jóindulatát Debrecen iránt.

— *További tervem az, —* folytatta dr. Tatay Zoltán, *— hogy megkeresést intézek a nagy bőr- és textilgyárakhoz, hogy természetbeni adományokkal legyenek segítségünkre.*

A gyermekvédelmi alap növelése

— A társadalomnak is mindenben támogatni kell ezt a most már hivatalos gyermekvédelmi szolgálatot, bár tisztában vagyunk azzal, hogy az adók révén nagy mértékben igénybe vett polgárság megadóztatására nem szabad számítanunk. Mégis kétfoldást el tudok képzelni ami nem lenne sem túlságosan terhelő, sem igazságtalan. Arra gondolok, hogy az összes intézmények, hivatalok vezetőit meg fogom keresni abban az irányban, hogy az alkalmazásukban levő agglégények, hajadonok és gyermektelen házaspárok *vállaljanak ötvontól egypengős havi hozzájárulást s ezen a révén mégis egy tekintélyes összeget gyűjthetnek a városi gyermekvédelmi alapba*. Szó lehet arról is, hogy a városházán egy közperselyt állítunk fel a gyermekvédelmi osztály javára s ilyen presszió nélküli gyűjtésekkel is eredményre számíthatunk.

A most működésbe lépett gyermekvédelmi osztály szoros kapcsolatot tart fenn természetesen a város szociálpolitikai ügyosztályával, a népjóléti hivattal és az összes karikatív egyesületekkel. Ma már a gyermekvédelmi osztály nagy ambícióval dolgozik. A várost 12 pártfogói körzetbe osztották be s minden körzet élén egy-egy körzetvezető áll.

— A további teendő azonban a mezősegi körzetek kiépítése is, de ehhez szükséges, hogy még legalább kétszáz pártfogó jelentkezzen a munkában való részvételre.

Egészségi, kulturális és szociális nevelés

A gyermekvédelmi osztályon a háromtól 18 éves gyermekek gondozását és felügyeletét látják el. A gyermekek egészségére való felügyeleten kívül *nagy súlyt helyeznek a kulturális és erkölcsi nevelésre*, úgy a fiú, mint a leány gyermekeknél. A prostitúció leküzdése érdekében a gyermekvédelmi osztály állandó kapcsolatot tart fenn a rendőrhatalommal is, valamint az egyházak lelkeszeivel.

A megindult munka az első na-

URÁNIA

Telefon: 32-51.

APOLLO

Telefon: 27-62.

M ű s o r:

1. A legizgalmasabb háborus film:

Századunk tragédiája

eredeti helyszíni felvételekkel és magyar beszéddel.

2. A legszenzációsabb bűnügyi film

Londoni rejtély

Főszereplő: WARNER OLAND.

Előadások: ma, vasárnap, folytatólag 3, 5.30, 8 és 9.15 órákor, Hétfőn: 5, 7.30 és 8.45.

Az első előadások mérsékelt helyárakkal.

PUCCINI örökszepségű zenéjévé

1.

Pillangóhisasszony

a kis japáni leány szomorú szerelmi története.

Főszerepben: SYLVIA SYDNEY.

2.

A siker muzsikája

vidám történet két bohémról.

Előadások: folytatólag, ma, vasárnap 3, 5.30, 6.45 és 9.15 órákor. Hétfőn: 5, 7.30 és 8.45 óráko

pokban is már csodálatosan szép eredményeket mutat fel, ami dr. Tatay Zoltán fáradhatatlan munkásságán kívül főleg az ügybuzgó és lelkes pártfogói gárdának köszönhető, akik a gondjaikra bízott gyermekek érdekében lankadatlan kitartással dolgoznak. Annyi bizonyos, hogy Debrecen város árvaszéke a nemzet legértékesebb kincse, az ifjúság megmentése s ezzel az ország újjáépítése érdekében országára szóló úttörő munkát indított meg.

A Pártfogói körzetek és vezetői a következők:

I. Péterfia utcai: Mészáros József ig. tan. Fűvészkert u. isk. II. Csapó utcai: Mocsári László ig. tan. Csapó u. 46. sz. III. Kossuth utcai: Juhász József ig. tan. Teleki u. 61. sz. IV. Szent-Anna utcai: Piribauer Ferenc ig. tan. Varga u. isk. V. Miklós utcai: Elefánti Sándor ig. tan. Miklós u. isk. VI. Széchenyi utcai: Barcza Barna ig. tan. Ispotály telep 7. sz. VII. Homokkerti: Kovács József ig. tan. Ghyllányi lakt. isk. VIII. Boldog-Tégláskert: Borköles Sándor ig. tan. Tégláskerti isk. IX/a. Téglavető: Ráthonyi Lajos ig. tan. Köntösgáti isk. IX/b. Tócsókert Czeizingt.: Rákos Rezső ig. tan. Szoboszlói úti isk. X. Nyulas: Varga József ig. tan. Böszörményi út 66. sz. XI. Csapókert: Varga Géza ig. tan. Sámsoni úti isk. XII. Nyilas-Bihari telep: Vári Szalay Gábor ig. tan. Nyilastelepi ref. isk. Mezőség.

A HONSZ. kérése a nagyközönséghez!

Miniszeri rendelet értelmében utcán járva kelve csak hodigondozott árusíthat fagyaltot. Csoportunk tagjai közül — igen szerény (havi 2. 5. avagy 16 pengő) nyugdíjuk mellett — többnek ez az egyetlen kenyérszerzési forrása családja számára. miután munkára sehonnan sem igen hívják őket.

A legmélyebb tisztelettel kérjük Debrecen nemesszívű közönségét, szíveskedjék fagyaltszükségletét náluk beszerezni, mert elsőrendű és minden tekintetben kifogástalan árut árusítanak, amely minden kritikát és ellenőrzést kibír.

Arra is nagyon kérünk mindenkit, hogy az árusító koosikat vásárlás előtt szíveskedjék jól megnézni és csak „Honsz. fagyaltos”-tól vásárolni, mert ezek orvosi és hatósági vizsgálaton mentek keresztül, tiszták, egészségesek, míg a más fagyalt-árusok, zugárusok, akiknek engedélyük nincsen és sem orvosi, sem hatósági vizsgálaton nem estek keresztül, így tehát egészségi szempontból sem megbízhatók. *Elnökség.*

LAPUNKAT TÁMOGATJA, HA HIRDETŐINKNÉL VÁSÁROL

DEBRECEN

IMTÁRA

Kapható a Debreczeni Ujság—
Hajdúföld főhíradóhivatalában József
kir. hencsér-utca 2. Telefon: 21-41.

AFRIKA KAPUJÁBAN

„Conte Verde”, április hó.

Haragos kedvében találtuk a Földközi tengert és büszke, hófehér úszópalotánk, a „Conte Verde” méltatlankodva hánykolódott. A trieszti, jéghidegen üvöltöző bóra. Velence után átváltozott esős síroccová és a gyönyörű, nyitott fedélzeti sétányokat, — melyekre behajózásakor erősen fentük fogainkat — hideg eső csapkodta. Otthon olyan áhitattal olvassuk néha a hirdetésekben: „verőfényes földközi-tengeri út”. Ez a fantázia — sajnos — bezárt ablakok mögötti, olaiszagú, fülledt élménygessé sülyedt. A termeket és kabinokat erősen fűtötték. Az utasok közül azok, akik nem voltak kénytelenek elsápadva, kabiniukba visszavonulni, megkezdték a hajón szokásos ismerkedéseket. Azonnal kasztok alakultak ki, ezek azonban az út további folyamán erősen meglazultak.

Filmsztár inkognitóban s némi nemzetközi „huszonegy”

Természetesen elsősorban a színesek és az európaiak váltak külön csoporttá. Az elsőosztály pazar luxussal berendezett termeiben a teltengő előkelőségektől pálcát nyelt szmokinosz urak ülnek, lehetőleg mindegyik külön asztalnál és egyik sem néz a másikra. A zene tánca szól, de csak egyetlen pár táncol. Egy igen szép szőke, UFA-fimstár, aki inkognitó utazik — táncol egy angol ural. Többiben láttuk már filmen játszani, nagyon ismerős bájos arccskája, de képtelenek vagyunk a nevére rájönni. Bombayba készül, ezt elárulja, ezen túl azonban minden más kérdészködést nevetve elhárít magától.

A másodosztályú mozielőadásra hívja össze az utasokat a mindenütt körülhordozott és zajosn ütogetett jelzőkorong. Olaszra szinkronizálva látjuk itt vízönt a „Front Invisibile” (Láthatatlan front) című német tengerészeti kémfilmet. A turistasztyáiban vacsora után egy szolid kis huszonegyes partie alakul egy Singaporeba utazó angol házaspár kezdeményezésére. Hozzájuk csatlakozik azonnal egy bécsi utazási iroda vezetője, világkörüli úton levő csoportjának néhány tagjával egyetemben, majd egy Borneóba turnező belga hegedűművész, néhány európai diplomával rendelkező fiatal kínai, két hindú úr, végül egy szingaléz mérnök. Félóra sem telik bele s hábell zürzavarrá változik át a szolidnak indult kártyacsata, ahol olaszul, angolul, németül, franciául, hindusul, kínaiul, hollandusul spanyolul kiáltoznak a játékosok. És csodálatosan megértik egymást. — nemcsak nyelvben, de pénzben is.

Uszó bankok és uszó druházak rohama

Harmadnap éjjel a hajó nyugtalan hánykolódása hirtelen lecsendesedett s az eddig állandóan élmélygő gyomrok jóleső érzéssel figyeltek fel. A fedélzeten langyos levegő simogatta arcunkat az eddigi hideg eső helyett. Port Said védett kikötőjébe fordul be hajónk és végighalad a kivilágított, éjjeli is nyüzsgő forgalmú város mentén. Afrika megjelenik — de talán még gyorsabban megjelennek az ordító fehérurbános, pirosfezes arabok, színes berberei, siriaiak, amittak, fellahok — kik a kikötő bejáratánál álló „Lesseps Ferdinand” hatalmas emlékszóbrától kezdve, kikötőhelyünkig kísérek bennünket csónakrajukkal. Megjelennek a csónakokban úszó bankok is, „kik” hangos „Csencs! csencs! Mini csencs!” kiáltásokkal hívják fel a közfigyelmet arra az el nem mulasztható fénves alkalomra hogy nem fix árfolyamon,

hanem külön alkú alapján válthatják be pénzeiket az utasok a kiszálláshoz szükséges egyiptomi rupiákra.

Minden „bankár” hatalmas bankjegycsomagot lobogtat markában a legkülönböző országbeli bankjegyekből. Az árusok még tovább kiáltoznak, csónokjaikkal ellepik a tengert, valóságban beszorítják a hajónkat maguk közé s vad buzgalommal igyekeznek a gyanutlan utas nyakába valamely Európában készült bővölt, persze, mint eredeti keleti különlegességet. Ha a csónakban mutogatott „árucikk” egy kissé felkelti az utas érdeklődését, lasszószerűen kötelel dobnak fel a többemelet magasságú fedélzetre s ezen a kötélen az utas felhuz magához egy nagy zsákot, melybe előzőleg odalent szaporán belerakták a kivánt árucikkeket.

Másnap reggel a hajóstársaság ingyen motorcsónokjain szállunk partra, hogy megtekintsük a várost. Az „ingyen”-t azonban nem kell túlságosan komolyan venni. Ahogy elindulunk, motorcsónokot kezelő színes kenyésbe kezdenek és körülhordozott sapkáikban „gvüitést” rendeznek az „ingyenutasok” között s így az utas némi izelítőt kap, mielőtt megérkeznék a bakst hazáiba. S jó is ez a kis szoktatás, mert kiszálláskor legnagyobb rémületünkre, váratlan benszülött-támadás ér bennünket. Minden oldalról kapaszkodnak belénk az emberek s még jó, hogy nem elenséges szándékkal.

Bankügyletet bonyolítok le Port-Saidban

Három hatalmas ugrással keresztül törjük a frontot, mikor egy szálas fekete legény áll elénk és élénk taglejtésekkel kísért, agyongyötört angol nyelven kezd valamit magyarázni. Ráförmedek, hogy mit akar? Gyanus ez a meztlábás, valami egyenruhafélébe buitott szerezcsen. Azt mondja, hogy ne arra menjünk, amerre elindultunk, hanem amerre ő mutatja. Erre el akarom zargatni, de mutatja karszallagját, melyen az áll, hogy „Dragoman of Port-Said”. Meg is magyarázza: policái. Előveszem útlevelemet de ezt leinti. Öméltsága a „dragomán” úr ugyanis csak vezetői akar bennünket a városba, hogy hajunk ne essék. Ez már más. Beleegyeztünk, annál is inkább mert közben kaja örömmel látjuk szomorú sorsát azoknak az útítársaknak, akiknek nem jutott saiat külön dragomán. Sohasem fognak szegények a városba jutni. Egy lépést nem tudnak elkretenni a sűrű raiban támadó utcai árusok tömegétől, míg mi dragománunktól vezetve, nyugodtan sétálunk be a városba. Pár lépés az egész s máris benn vagyunk. Közlöm dragománunkkal, hogy szeretnék egyet-mást, előbb azonban dollárainkat kellene piaszterre átváltani valahol. Bankban, persze.

Nos, a dragomán ezt az eszmét kitérő helvesséssel fogadja, de nem egy legális bankba vezet bennünket, hanem saiat külön bankárismerőshöz, aki egy ládán ül az utca szélén. Egy másik ládán kövekkel leszorítva, bankjegyek és aprópénzes zacskók. Ez a bank. A bankár maga színesbőrű, ronda és enyhén szólva: rossz szagú.

Felmutatott dolláromra nevetni kezd és magyarázza, hogy az amerikai dollár semmit sem ér, mert „Ruzseveld” rossz bankár. Nem óhaitok vele vitakozni hát otthagvom, de két kézzel kap utánam és 16 piasztert íer egy USA-dollárért. Nem kell. Mennék valami rendez bank felé, de a dragománal együtt visszahúznak s együtt teszik meg az alálatot: 17 piaszter! — Nem 21 piasztert adjon! — Azt nem, de 19-et igen. —

Kevés! — Ad 20-at. — Nem! Ad húsz és fél piasztert. Jó — Nem akarom az időt pazarolni, hát pár dollárt beváltok nála, Micsoda! Egyszerre megjön a kedve s utánam kiált, hogy nagyobb beváltás esetén 21 piasztert is ad. — Meni gazember! — intek neki, de visszakiált: — Huszonkettőt is megadok! — A bitang!

„Ajm szori”

Bár vasárnap van, nyitva vannak az összes üzletek. Dragománunk egy általa kiválasztott cigarettaboltba vezet bennünket. A hajótól idáig tanultam egyet-mást. A gyönyörűen kiállított dobozra frt hivatalos ár felét ígérem. A gazda azonban tiltakozik. Hová gondolok? Szabott ár! „Ajm szori” — mondom és megvek kifelé. — Visszahív leenged 25 százalékot. Alkuszom, mint egy cigány s a vége az, hogy 40 százalék engedménnyel kapom meg a dohányt. Büszkén álllok odébb, később azonban rájöttem, hogy mégis elhamarkodtam a dolgot, mert másutt megalcsóbban kínálták ugyanazokat a gyártmányokat. Alkudoztam kíváncsiságból egy kis maiomra is, s majdnem megírtam vele, mert noha a kért összeg tizedrészét ígértem, csaknem nyakamon maradt a maiom. Dragománunk mentett meg, aki felfedezte, hogy az álat koszos és elzavarta színes üzletfelünket.

Mégis hálátlan voltam és felmondtam dragománunknak. Eleinte még erősködött, hogy ide, meg oda kísér bennünket. — de midőn kiilettem, hogy sem ide, sem oda nem megyünk. — zsbrevágta a két piaszter „bakst” és elköszönt. Sietett a bankáriához és a cigarettáulitbe a provizióiáért. De bár ne küldtem volna el! A távozása pillanatát alig leső utcai árusok hada ugyanis egyszerre megröhan bennünket is. „Vegyen képeslapot, bélyegét, datolyát, almát, szőlőt, dinnyét, karcatot, ékszert! Lédi! Lédi! Vegyen cigarettát! — Aj dont szmok. — Lédi datola, kokonat. — Aj dont leik. — Lédi Poszkardszt! — No! — Lédi, aj mék kumszt. Közöltük, hogy kunsztára sem vagyunk kíváncsiak, mikor is a 12 éves annamita árusító leányka, kívül a párbeszédünk folvt, durcásan kérdezte feleséremtől, „ha lédi sem esz, sem cigarettát szfv, sem virág nem jó, sem képeslap nem fr. Kunszt látni nem akar, hát mit csinál lédi egész nap?”

HALAS SÁNDOR

VI. RENDELKEZÉS A VALORIZÁLT BIZTOSÍTÁSI ASSZETEK KIFIZETÉSI SORRENDJÉRŐL

Az állami felügyelőség a nőutafizést adott ki, amely védekezésen rendező a valorizált élethiztosítások kifizetésének ügyét. A leirat hatályon kívül helyezi a kifizetések sorrendjét illető eddigi intézkedéseket és elrendeli, hogy minden igényjogsult, tekintet nélkül a valorizált összeg nagyságára, még az 1935 év folyamán kézhez kell, hogy kapja az öt megillető pénzösszeget.

A legújabb rendelkezések szerint az elkésletten, április 15-ike után benyújtott vagy beküldött kötvények is a technikai lehetőség határain belül az időben benyújtott kötvényekkel egyenlő elbányásban részesülnek. A felügyelő hatóság a megkéselt igénybejelentések ügyét is a lehető legmegértőbb kezeli és minden indokolt esetben utólag tudomásul veszi.

Leányárvaház létesül a Péterfia-utcán

Csepely Zoltán János végrendeletében Debrecen városára hagyta a Péterfia utca 9. sz. alatti házat azzal a céllal, hogy ott leányárvaház létesíthessék. Az alapítólevél értelmében a leányárvaházat 1935. év végéig kell működésbe léptetni. A város ebben az irányban tárgyalásokat is folytatott az országos református szociálisbizottsággal s ennek az eredménye az lett, hogy a szerzetesszociálisbizottság hajlandó az árvaházat kezelésbe venni, azonban a bejelentett költségvetés szerint évi 12.000 pengő szükséges az üzemeltetéséhez. Ebből a költségvetésből a várost 4000 pengő terhelte volna s mivel a város költségvetésében erre a célra fedezetet nem tudtak teremteni, a h. polgármester úgy határozott, hogy a városnak adományozott házat az alapítólevél értelmében visszaadja az örökösöknek, ebben az esetben ugyanis magán intézménynek nyílik joga arra, hogy az örökösök által megjelölt leányárvaházát berendezze. A Debreceni Jótékony Nőegylet vállalkozott erre a nemes feladatra s így ez év végén megnyílik a Péterfia utcán a leányárvaház.

Új iparosok

Az elsőfokú iparhatóság a múlt héten a következő új iparrendélyeket adta ki: Czabán Vilmosné sz. Pilyés Julianna szatócs, Nemes Pál öszeres, Papp György szatócs, Molnár Erzsébet rőtös- és rövidáru kiskereskedés, öz. Mányi Mihályné Kaszás Julianna baromfi, zöldség, gyümölcs, déligyümölcs kiskereskedés, öz. Papp Istvánné sz. Berna Erzsébet tűzifa, szén és takarmánykiskereskedés, Kovács Irén szatócs, Molnár Jolán szatócs, Deák László kocsi- és kerékgyártó, Kitz Bernát szatócs, Prezenszky Mihály zöldség, főzelék, gyümölcs, tojás kiskereskedés, Körösi Miksa és Nagy Deszöfi közületként a Körösi és Nagy Deszöfi bejegyzett cég alatt textil, béléstartu és női divát, rövid, kötött, szövött, áru, női és férfi konfekció, fehérnemű, szőnyeg és szőrmeáru kiskereskedés, öz. Keller Edéné köztit, szövött és textiláru kiskereskedés, Szokolai Nándor tűzifa, szén és építkezési anyag kiskereskedés, Sáska József zöldbab, borsó, burgonya, sárgarépa, zöldség, főzelékféle, tengeri kiskereskedés, Boros Géza ékszer kiskereskedés, Frenkel Sámuel óra- és ésszerkiskereskedés, Krausz Lászlóné sz. Schwartz Róza szatócs, Cseke Károly gyümölcs, déligyümölcs, főzelék, zöldség, dinnye, burgonya, tojás, baromfi, sült fók és patogatott tengeri kiskereskedés, Tóth Istvánné sz. Szordai Julianna szatócs, Fekete Miklósné sz. Szabó Erzsébet szatócs, Tóth József cipőkrém- és légyapár hideg úton való készítése.

Megszűnt iparok

Az elsőfokú iparhatóság a következőket törölte a lejtromból: Klein Imre szatócs, Harsányi Sándorné szatócs, Tordai Gábor borbély- és férfifodrász, Kent Aladár fuvaros, Dajlmann Sándor műszerész, rádiós, néhai Dávid Jakab vaskereskedő, Schinchenbacher Györgyné gyümölcs, zöldség és főzelék kiskereskedés, Sági István eszmadia és cipész, öz. Klein Kálmánné cipész, Fekete Miklós szatócs, Blejer Miklós bőzseplési vállalat.

Vasárnapi írások

A felledezett Alföld

Évtizedekkel ezelőtt, a világháború előtti időkben a régi, boldog, nagy Magyarország mostohagyarmekke volt a nagy magyar Alföld. Az országnak ez a része, amelyet mindig szentisza magyar nép lakott, elhagyatottan feküdt a Duna-Tisza között és alig akadt pártfogója, aki az alföldi magyarság helyzetének érdekében szavát felemelte volna. A kiegyezés utáni kormányok végzetes hibája és mulasztása volt, hogy elsősorban pártpolitikai okokból hanyagolták el az Alföldet, amelynek népe gerincesen és törhetetlenül kitartott Kossuth Lajos eszméi és a jüggetlenségi gondolat mellett. Ezért nem volt kegyeltje az Alföld a háború előtti kormányoknak, amelyek sokkal fontosabbnak tartották a nemzetiségi vidékek felkarolását, az idegen ajkú honpolgárok istápolását, s meglehetősen nemtörődőséggel szemlélték az alföldi magyarság kiellen és sívár helyzetét.

Trianonnak és az ezeréves magyar birodalom szétdarabolásának kellett elkövetkeznie, hogy a magyar nemzet felelős vezetői az Alfölddel szemben elkövetett mulasztásokat felismerjék. Ma az Alföld csonka országunk egyik legértékesebb része és, ami ennél is fontosabb: a maga tisztaságában megmaradt magyar faj erőgyűjtő medencéje. A háború utáni kormányok végre ráeszméltek az Alföld nagy nemzeti és gazdasági jelentőségére, s igyekeztek pótolni mindazt, amit az elmúlt évtizedek elmulasztottak. Aki ma vasúton bármely irányban végigutazik az Alföldön, meggyőződhet arról, hogy az országosokítás, a gazdasági és pénzügyi válság ellenére ennek a hatalmas országrésznek elpusztíthatatlan életereje, szorgalmas és törekvő népe valóságos csodákat művelt néhány esztendő alatt. Ma már az Alföld nem az a szikes, kopár, kiellen és műveletlen pusztaság többé, ami évtizedekkel ezelőtt volt. Virágzó falvak, gondosan művelt földek, konyha- és gyümölcsösök, kertek és barátságos külsejű tanyák hazája lett az Alföld, melynek városi és gazdasági gócpontjai ma már világviszonylatban is elsőrendű terményekkel jelentkeznek a külföldi országok piacán. Szerep paprikája, Makó hagymája, Kecskemét gyümölcse és Nagykőrös konyhakerti terményei az alföldi magyar gazdák szívós kitarását, gazdasági szakértelmét és lankadást nem ismerő munkáját dicsérik, amiként kétségtelen, hogy a magyar Alföld sorsának jobbrafordulását, elszigeteltségéből és elhagyatottságából való kiemelkedését elsősorban saját népe szorgalmának, rátermettségének köszöni.

Nagyon is érthető tehát, hogy a háború utáni magyar kormányok figyelme mindinkább az Alföld felé fordult, amelynek népe méltán tarthat igényt a kormányzat és az állam megértő segítségére. Helyesen mulatott rá a miniszterelnök arra, hogy nem elégséges az Alföldet bekapcsolni a nemzeti művelődés nagy közösségébe, mert a jövőben gondoskodnunk kell arról is, hogy az alföldi magyarság, amely ezekből az új iskolákból kikerül, megfelelő munkalkalomhoz jusson, és gondoskodni kell továbbá arról is, hogy az Alföld munkájának gyümölcsei kedvező értékesítésre és elhelyezésre találjanak. Előttünk áll tehát még az Alföld gazdasági megszerzésének nagy feladata. Ebben a célkitűzésben pedig igen sokféle tennivaló foglalattik. Elérkezett az ideje annak, hogy megadjuk a magyar Alföldnek mindazt, amit tőle a mostoha múlt megtagadott. Útakra, fátásra, csatornahálózatra, fogyasztópiacokra van szüksége az Alföldnek, erős és fejlődésképes gazdasági gócpontokat kell teremteni az országnak ezen a részén, s minden vonatkozásban lehetővé kell tenni, hogy az alföldi falvak és tanyák magyar népe keserves és áldozatos munkájáért megfelelő ellenértéket kapjon.

Ez a messztekintő program lesz egyik lényeges alkotórésze a reformpolitikának. Az Alföld népe immár nem hiába törekszik, dolgozik és fáradozik, mert a jövőben a mostoha évtizedek után a kormány és a nemzet támogatására egyaránt számíthat.

NOVELLÁK SZOVJETOROSZORSZÁG ÉLETÉBŐL

A bolsevizmus meghal, de Oroszország élni fog!

Szovjet szerelem, vagy irtózatosszú

Írta: P. M.

Mérgeseff festő és Éhesseff költő Szovjetországban négy éve laknak már együtt. Egy pár cipőütkön, egy nadrágtartóikon, egy ütött-kopott lópokrócon és az élet reményén barátságosan megosztózkodtak. A lépésházából közös elhatározással elcsent lámpa fénye mellett végezték

napi munkájukat s rendszerint ugyan az a betegség kínozza őket. Mindketten rendületlenül úgy hitték, hogy ha az egyikük az autó alá kerül, a másikat huzzák ki. Csak egyben nem értették egyet: mindegyik a másik érdekét védte s ezen sokszor volt vitájuk.

— Vedd és takarózz vele. — dobta át Mérgeseff a gazdaságuk egyetlen szimbólumául szolgáló pokrócot — Éhesseffnek. — költő vagy, neked melegben kell lenni, Ovidius Naso is csak tűz mellett, vagy napsütés alatt tudott verset írni.

— Vedd te. — festőművész vagy és a ti művészetek nem szenvedni a nélkülözést, Michael Angelo talán az egész életét pokróc alatt töltötte. Nesze!

És így ismétlődött ez a vita napokonként s végül is a takaró mindig a padlón maradt, kényelmes heverőhelyéül a fekete kandur macskájuknak, amelyet ilyen különös névvel illeltek: Katakomba.

Ugy látszott, hogy még nincs a világon tudomány által megvizsgált és jóváhagyott erő, amely szét tudná őket szakítani.

De egy esütőtökön este 9 óra után belépett az életükbe a nő. Még csak nem is kopogtatott, annyira vonzotta a kiéheztetett Katakomba keserves nyávogása. Felkapta a macskát a hóna alá és értelmetlenül, de szigorúan szólt a meglepődött művészekhez:

— A kandur nem tehen! Még kicsi! Etetni kell! Mikor az aítót behuzta maga után, Mérgeseff ocsudott fel először:

— Elragadta a kandurunkat. — Elvitte. — tette hozzá Éhesseff rezignáltan.

— Ez szemtelenség. De mer kell adni, szép volt a szeme.

— Tinikus tolkodás. Nekem inkább a haja tetszett.

Körülbelül 20 perc múlva Mérgeseff nem tudni miért, felsóhajtott, ott hagyta az állványát és a bűntudattól kissé lehuny szemmel így szólt:

— Megvek és megnézem, mit csinál azzal a szerencsétlen Katakombával, talán még kínozza is.

— Megyünk együtt, — felelte rá kicsit gyanakvóan és szárazon Éhesseff. Igazán nem lehet azt a védtelen állatot egy idegen asszony kezébe hagyni. Egyedül nem tudnád megmenteni a macskákat.

A folyosón aztán meggyőződhetek róla, hogy a kandur nem fenyegeti semmi nagy veszély. Katakomba egy nagy lábából szűrészte a teiecskét olyan dühvel, mint egy bankettre hívott szovjet-kupléénekes. Mellette állt és nézte a kékszemű szöke teremtés.

Mérgeseff a füle tövét vakarva — tette késszen kapcsolódott be a beszéldebe. Katakomba felé mutatva komolyan így szólt:

— Kandur.

— Mit beszél? — vágott vissza kihívóan a szöke. En legalább is ma-muthnak gondoltam. De mondia, miért nem etették ezt a szegény állatot?

— Nem tudom. — mondta kétségbeesetten Mérgeseff s gyorsan hozzátette: Nem én, ő nem eteti.

— Ki? — kérdezte ingerülten Éhesseff. — Én? Hát ki megv neki teiert? Én hozom ő pedig megveszi a macska elöl.

— Hogy mersz ilyeneket a szembe mondani? ...

— Mondok bizony! Három nappal ezelőtt ki lopta a folyosón a kolbászt a szomszédék egérfogólaból a macskának? Nem én? És ki ette meg? Te! ...

— Különös emberek maguk. — mondta a szöke elgondolkozva. — mindenesetre jó lesz, ha megismerkedünk egymással. Anyuta a nevem. Itt lakom a szomszédban s ezt a macskát ezentűl én fogom etetni.

A két jónadár leforrázott arccal vonult vissza szobájába. De mikor aludni fértek, Éhesseff akaratlanul és megvetően nyitotta a pokrócot:

— Takarózz vele én türom a hideget.

Mérgeseff halkán, de értőten válaszolta:

— Eredi a fenébe! Fulladj meg a nyavalyás pokrócód alatt.

Négy év óta, mióta ennek a szobának Mérgeseff, Éheseff és a kandur Katakomba lakói, először jelent meg a gyanakvás és rosszindulat. — Mérgeseff a sarokban ült és elszomorodva dolgozott egy zöldruhás lány portraiján, amely gyanusan hasonlított Anyutához. Éheseff a szokott bátorítás helyett most nézte a vásznat és mérgesen csipkelődött: — A te lányod ahhoz a mosónőhöz hasonlít, akit verekedés miatt kidobtak a mozból. Próbáld meg rózsaszínnel és ragassz rá egy darab papírt, akkor legalább hasonlítani fog egy limonádés üveghez. Ez szebb lesz.

Mérgeseff azt a véres fejlődést észlelte az Éheseff költeményeiben, hogy túlsokat énekel a szovjetmennyország gyönyörűségeiről, az öt éves tervről, a kollektivizmusról, az elektrofikációról, a kommunista militarizmusról, a vallás megsemmisítésével teremtett új erkölcsről és Stalin elvtárs géniuszaról. Most kéziratába helenillantva, ironikusan jegyezte meg:

— A te költeményeidben mindenkinek kék a szeme, szőke a haja. Ez persze hatásos, Stalin elvtárs kaukázusi származású, a haja, bajusza, szeme fekete, mint a sötét éjszaka. A tegnapi verseidben mégis a haja egészen szőkévé, szeme pedig nem kékké, hanem fehérré változott. Vagy ezzel azt akarod mondani, hogy Stalin megijedt? Vigyázz! Bugyonii elvtárs, (ki a világháborúban őrmester volt, most azonban az egész vörös hadsereg lovasságának főparancsnoka) lilaszínű ruhát hord, hájában virág van, de a haja rége kihullott a vörös hadseregnek saját őrmesteri tervei szerint a németek ellen vezetendő lovas attackia gondjától. Vigyázz! Ha máskor is lórol dalolsz, szivárvány színűre fessd, a szeme szürke legyen, olyan divatos női cipőben, amelyet egyszer az idegen turisták által elvesztett divatlapban láttunk.

Katakombát felváltva etették, az aki éppen hamarabb ébredt fel. Türelmesen ülték a folyosón, míg Anyuta meg nem jelent.

A Mérgeseff újszerzeményű nyakendője egy részeg mázoló által álmódott tarka színben pompázott. — Éheseff a kellenél szorosabb gallért hordott — és még éjszaka is felkelt borotválkozni: esténként kísértelt az egyetemig. Anyutát várta, aki ott hallgató volt.

A becsületes igyekezet nem egyforma hatást tett Anyutára. Éheseffet határozottan több kitüntetésben részesítette. Ez a titok nemsokára nyilvánvalóvá vált Mérgeseff előtt. A folyosón akaratlanul is ilvenféle beszélgetésnek lett tanúja:

— Egész éjszaka nem aludtam. — panaszkodott Éheseff.

— Mérgeseff nem hagyta? kérdezte részvétellel Anyuta. — szegényke!

— Igen, horkolt. Ha meg nem horkolt, félrebeszélte álmában.

— Félrebeszélte?

— De még milyen bolondul. A horkát többször is említette. Álmában biztosan tönkreette magát. A leheletén érzett, hogy tegnap ilyesfélét orzolt valamelyik sarki kofától. Ugy dögölt az ágyon, miert egy veteményes kert.

— Szegényke. — ismételte Anyuta még több részvétellel. És Mérgeseffnek úgy tetszett, mintha egy halk csók is elcsattant volna.

Ezen az estén Mérgeseff komor arccal, nyomott hangulatban összekapkodta kis holmiját és így szólt Éheseffhez:

— Elmegyek. Éli. Boldogul.

— Fogok is. — hangzott Éheseff egykedvű válasza.

Mérgeseff dűbibe gurult:

— De ne felejtse el tönkreetett életémert bosszút fogok állni!

— Tessék!

— Majd megmutatom, hogy áll bosszút egy esetmunkás, Éheseff!

— Megteheted. De ne felejtse el, hogy a nadrágtartó az ágyam alatt van. Vidd magaddal.

Mérgeseff elment. Örökre. Másnap Éheseff hízelkedve ajánlotta Anyutának:

— Nem lehetne ezentúl nálam etetni a macskát?

Anyuta rövid gondolkodás után válaszolt:

— Jó. Menjen teiert, a holmimat meg én hozom át a szobáiba.

És a szobából csak az imént kipusztult élet helyett kivirágzóba volt a másik.

Hat év telt el. Éheseffnek az újságokban hatalmas költeményei jelentek meg a traktorokról és értekezései a jazz jövőjéről. Megbizást kapott az erdei népbizottság elveinek versbefoglalására. Az írók nyári kongresszusán valaki Puskinnal vésette össze és autogramot kért tőle.

Egy szép napon Kosztva nevű öt éves fiával a karián így szólt Anyutához:

— Mi van boldogság ebben a csendes utcában lakni! Pompás kilátás nyílik az ablakon keresztül. Oly szép ez a téglakerítés, amint vissza tükrözi a lenyugvó nap utolsó sugarait!

— Valóban nem rossz kerítés. — felelt neki Anyuta és haik sóhíjjal rogyott le a székre. — Vidd ki a gyereket!

A kerítésen két frissen ragasztott plakát állott. Az egyikben egy csonka kuphoz hasonló violaszínű tehén üldözött egy kék mezőn át menekülő írógépet. A másikon két autónak ötközött kerékgumija futott a horizonton kimagasló kémény felé.

Ezek a Mérgeseff plakátjai: — hördült fel Éheseff. — Ez a nyomorult úgy látszik áttért az agrár és ipari fémakra. Be kell szegezni a külső spalettákat is.

Az Éheseffek lakása ezentúl örök homályban állott, a nap csak apró nyílásokon bocsáthatta be sugarait. De a kis Kosztva kíváncsi szeme ezen keresztül is meglátta a plakátokat. Három napig Anyuta igehizelgőbb becézésre se lehetett a kisfiából kivenni egy árva szót se.

— Félek az asszonyoktól. — mondta elgondolkozva a gyerek. — olyanok, mint a gumikerék. — kezecskéjükkel.

— Ki mondta ezt neked, Kosztva?

— Ugy néz ki a rajzon. A tehének jók. Ahul szélesek, felül keskenyek és szarvuk nincs. Vedd meg nekem azt a tehent. Raita fogok aludni.

Anyuta hangtalanul sírt.

— A fiunk értelmileg nem fejlődik. időtöként hat. — panaszkodott férjének. — egészséges gondolkodásra kell nevelni. Vegyél neki könyvet

— Jó. — mordult feléje Éheseff. És vett Kosztvának mesés könyveket. A gyerek keveset olvasott meg, szakítás nélkül. S egyszer így szólt az apjához:

— Apám, vegyél nekem nyulacs-kát.

— Milyen nyulacs-kát?

— Játéknyulat. Kerékkel és ormánnyal.

— Olyan nyulacska nincs. A nyulacs-kának nincs kereke.

— Ugy rajzolja. — sóhíjjal Kosztva.

Éheseff elvette fiától a könyvet. Az egyikben körvonalakban látott egy nyulat, amely hasonlított egy kerékpárból átdolgozott elefánthoz. A másikban tenger volt, paradicsomszósban úszó szardiniákkal, közbeszúrva egy dugóhúzó. A dugóhúzó vitorlák és matrónadrágok voltak. A harmadik könyvben fekete medvék teztak eme titokzatos írás alatt: „Apa megcsókolta a nagynénit”.

— Éheseff megnézte a tartalomjegyzéket. Ott röviden és fenyegetően ez állt:

„Mérgeseff festőművész képesabrázolója”

Kosztva a sarokban ült és rajzolt egy cápát három patával.

A mi gyermekünk pusztul. — nyögőcsél Éheseff. — meg kell őt menteni. Elviszem déli éghajlat alá. Kiadom a költeményemet, kapok pénzt és megyünk délre.

— Mi van veled? — kérdezte iedten Anyuta. — Eléazoltak téged? Ne titkold!

— Rosszabb. — kapott feiéhez Éheseff. — nézd!

Anyuta riadtan megnézte az Éhesefftől hozott friss festékszagot terjesztő költemény-példányt.

— Miért van a fedőlapon eszkimó? Hiszen te vidéki lányról írtál.

— Ó az a lány.

— Ki csinálta a fedőlapot.

— Mérgeseff. — dörmögött Éheseff. — ő. ő... Menekülünk a városból... Vegyél magadnak valami nyári ruhát és menekülünk.

— Én már csináltattam magamnak.

— Hozd ide.

Egy óra múlva Anyuta az új ruhában jött. Ez valami gyöngy-zöld volt, melyen szétszórvva voltak sárga kórhók és petróleum tartálok.

— Ez a legdivatosabb anyag. — mondta büntudatosan. — Ebből az anyagból most sok van forgalomban. Speciális terv szerint.

— Tudom. — mosolygott keservesen Éheseff. — Ez Mérgeseff terve szerint készült textil-árú. — Elkezdett zokogni és a fejét a falhoz verte.

Ezen az estén Éheseffék aitaian valaki halkan konogott.

— Tessék!

Kosztva a padlón ült és bárgyú mosolygással hegyeket rajzolt, melyek pálinkás poharakhoz hasonlítottak. A falról hánatosán nézett le

a költemény töredék, amelynek a fedőlapján lévő lány eszkimóhoz hasonlított. Anyuta a beszegezett külső ablakspaletták mellett állt, mint egy szobor, sárga kóhókkal díszített ruhájában.

Mérgeseff belépett.

Önelégülten nézte ezt a pusztuló családot — és mérges susogással szólalt meg:

— Ime, bosszút álltam. Éheseff! Most megérted erőmet, amely a festőművészetben rejlik?

— Bosszút álltál. Mérgeseff. — válaszolt halkán Éheseff. — Vigyél el mindent. Nekem nem kell a feleségem kék nafta forrásokkal. Nekem nem kell a fiam, aki szarvas malacokat rajzol. Nekem nem kell a szobám, beszegezett spalettákkal. És ez a lány, aki eszkimóhoz hasonlított, aki költeményem hőse volt, ő sem kell. Légy átkozott!

— Leszek. — vágott vissza Mérgeseff. — De ne felejtse el, hogy a nadrágtartó az ágyam alatt van. — Vidd magaddal.

Éheseff kiment a szobából nesztelen léptekkel. De egy fél óra múlva visszatért egy csomaggal, melyet oda lökött Mérgeseff elé:

— Itt van kandur Katakomba. — Vidd el. Mutasd meg neki valamelyik szinpadit plakátodat és ráfog urani az emberekre. Ő helvettesíti majd gazdaságodban a kutvát. Légy átkozott!

És elment örökre.

Mérgeseff diadalmas nevetéssel kacagott...

Kedvezmény lapunk előfizetőinek és olvasóinak

Az öngyilkos. Dr. Nyírőből	P 2.80
Meghülés. Dr. Müllertől	P 1.20
Lúdtalp bokesúlyedés. Dr. Engländeről	P 1.80
Hügszervek betegségei. Dr. Korányitól	P 2.60
Atörülés. mint végzet. Dr. Hezseltől	P 5.—
Idült székrekedés. Dr. Izsáktól	P 2.60
A tüdő tuberkulózis. Dr. Klemperertől	P 3.—
Az 50 éves ember. Dr. Káldortól	P 5.80
Semmelweis, Theó Maladétól	P 1.80
Gyakorlati életbölcesség. Gergetől	P 2.60
Alkoholizmus. Dr. Donáttól	P 1.—
Kvarcöntékezelés. Dr. Markovicstól	P 3.80
Kozmetikai gyakorlatban. Dr. Cholnokitól	P 12.—
Természetes gyógy mód. Dr. Bucsanýitól	P 4.—
Az érelmeszesedésről. Dr. Bucsanýitól	P 1.50
Nyerskoszt. Dr. Bucsanýitól	P 3.—
Hogyan éljen a szívbeteg ember Dr. Bodontól	P 2.60
Hogyan éljen a gyomorbeteg ember? Dr. Lukáctól	P 2.60
Serdülő kor. Dr. Steckel	P 3.80
Az idegesség. Dr. Thurzó	P 3.—
Tuberkulózis. Dr. Müllertől	P 3.—
Prostata megnagyobbodása. Dr. Goldnertől	P 3.40
Lelkibetegségek gyógyítása. — Dr. Gärtner	P 4.—
Viszeres láb, vizértágulás. Dr. Engländeről	P 1.60
Isiász. Dr. Engländeről	P 1.60
Mártha, aki Máriának született. Szikrd-tól	P 3.80
Rákbetegségről. Dr. Verebelyitől	P 0.80
A nő a változás korában. Dr. Földestől	P 2.60
A fiatal anya. Dr. Földestől	P 2.60
A méhrákról. Dr. Földestől	P 1.20

Fenti könyvek kaphatók a Debreczeni Ujság fiókiadóhivatalában, József kir. herceg-utca 2. sz.

Közel másfélszáz milliomos él Csonkamagyarországon

113 pengő 79 fillér közteher esik átlagosan egy lakosra — Egyre emelkedik a dohányzás — 238 millió az adóhátralék

A képviselőházban most osztották át a Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter által benyújtott statisztikát az 1933. évi adózás eredményeiről. A pénzügyminiszter lényegesen bővítette a statisztikai kimutatások terjedelmét s így a 352 oldalas vasikos füzet rendkívül érdekes adatokat tartalmaz az 1933. év összesített adózási eredményeiről, a közterhek megoszlásáról, az adóhátralékokról, végrehajtásokról és betekintést nyújt az ország lakosságának vagyon- és jövedelmi viszonyaira is.

Megállapítja a statisztika, hogy 1933. évben 1005 millió közterhet viselt Csonka-Magyarország lakossága, amelyben nemcsak a közvetlen és közvetett állami adók, illetékek, jövedékek, hanem a törvényhatósági és egyházi adók, valamint az OTI- és MABI járulékok is bentfoglalhatók. Ez az összeg 8 millióval kevesebb, mint az 1932. évi közteher volt, amelynek főösszege 1013 millió-ra rugott.

Az összes közterhekből az ország egy lakosára átlagosan 113,79 pengő esik. Érdekes ezt összehasonlítani az 1913-as utolsó békeévi közterheivel. Akkor Magyarország mai megcsökkent területének lakossága a pénzügyminiszter egy korábbi statisztikai kimutatása szerint 708 millió pengő közterhet viselt, amiből egy lakosra átlagosan 89,43 pengő jutott. Az utolsó békeévhez viszonyítva tehát a közterhek összege kétszázötven százalékkal emelkedett.

Az előző évi eredményekhez viszonyítva csökkent a kincstár egyenes adó bevétele, csökkentek a forgalmiadók, vámok, ellenben emelkedtek a jövedelmek. Különösen érdekes a Dohányjövődék bevételeinek emelkedése. Az ország egy lakosa 808 pengő értékű szivart, illetve cigarettát szívott el 1933-ban, míg 1912-ben az átlagos fejadag 10 fillérral kevesebb volt. Emelkedett a sóforgalmazás is. Ellenben csökkent a cukoradó bevétele, amelyből ilven módon az ország egy lakosa után az előző évi 4,95 pengővel szemben 4,90 pengőt keresett a kincstár és csökkent a söradó bevétele, 0,24 fejadagról 0,20 pengő fejadagra. 1933-ban tehát többet dohányoztak az emberek, de kevesebb cukrot fogyasztottak és kevesebb sört ittak.

Az egyes adónevekről külön is részletező kimutatást ad a pénzügyminiszter adóstatistikája, amikből igen sok értékes adat derül ki. A házadó adataiból kitűnik, hogy Magyarországon összesen 3.348.000 lakrész, illetve üzlethelyiség van, amelyek után összesen 65 millió pengőt álltala eladott áruk átalakítását és iakóház épült, amely házadómétesében részesült.

Nagyon érdekesek a jövedelem- és tagvonadóról szóló kimutatások, — amik világot vetnek az ország lakosságának vagyon- és jövedelmi viszonyaira. Az ország lakosságának 2,7 százaléka fizetett 1933-ban jövedelemadót.

A jövedelmek csökkenése tűnik ki abból, hogy az előző évben még 3,2 százalékos lehetett jövedelemadó alá venni. Az összes adózóknak csak körülbelül 4 százaléka olyan, aki 10.000 pengőn felüli jövedelem után fizet adót, míg a többiek jövedelme 10.000 pengő alatt van. A nagy jövedelmek száma is csökkenést mutat, 79 olyan adófizető volt, akik 50.000 pengőn felüli jövedelem után fizettek

adót s ezek közül csak tíz olyan, akiknek adóbevallásában a jövedelem a 100.000 pengőn felül van. A legnagyobb jövedelem a bevallás szerint 600—700.000 pengő között van egy adózónál. Az előző évben még két adófizető vallott be egymillió pengőn felüli jövedelmet.

Vagyonadóval az ország lakosságának mindössze 2 százaléka van megterhelve. Előző évben még 2,4 százaléka. Köztük 137 milliomos van, aki tehát olyan adófizető, — akinek vagyonát az adóalagnál — egymillió pengőn felüli összegre becsülték. De ezeken kívül van még 28 olyan adófizető, akiknek vagyona 900.000—1.000.000 pengő között van. A milliomosok közül 85-nek a vagyona nem haladja meg a 2 millió pengőt, 49 adózó vagyona 2—5 millió pengő között van. Két adózó vagyona 5—10 millió pengő között és egy adózó vagyona 50 millió pengőn felül. A foglalkozási sta-

tisztikában ezt az adózót a földbirtokok között mutatja ki a pénzügyminiszter. Általában a földbirtokosok statisztikájában szerepel a legtöbb milliomos, aminek azonban kétségtelen oka az is, hogy éppen a földbirtokvagyon az, amely az adóbevallásnál legkevésbé rejtethető el. A háztulajdonosok között csak egy, az iparosok között ugyancsak egy, a gyárosok között három, a szolgálati viszonyban lévők között egy, az egyéb foglalkozásúak rovatában ugyancsak egy milliomos van.

Szomorúan érdekes az adóhátralékok statisztikája. Az összes adóhátralék 1933 végén 238 millió pengőt tett ki. Az adóhátralékosoknál 8608 esetben tartott a kincstár adóárverést, amiből 8070 árverés vidékre, 538 Budapestre esett. Ingatlanok ellen mindössze nyolc esetben volt árverés, valamennyi illetékhátralék miatt.

JANUS PANNONIUS

Szobájában ül irogatva csendben,
Meg-megsercén pergamenjén a lúdtoll.
Az estnek szárnya szomorúan rebben,
A lánjék terhes őszi mélabútól.

A gyertyák lángja sístereg loboqua,
Sápadt arcára enyhe, renyhe pirt fest,
Ránéz a dömmak térsége mosolygva
S némán hallgatja a zsongó, szelíd neszt

Elébe tün Hellasz, a régi Róma,
Lelkét antik kor álma átkarolja,
A szemé izzik, Messze-messze méléz,
Erőt vesz rajta valami mély-mély lánz,
Szíve felstr: Itália, Bologna...
S a barbár vidék búja beborongja.

SZALAY JANOS.

A kormány négyéves munkatervével foglalkoztak a kereskedelmi és iparkamara osztályülései

Ipari munkásjutalmak kiosztása — Részesedés a zslir- és butorexportban

Csütörtökön a kamara kereskedelmi osztálya, pénteken pedig Zelinger Ede elnökölte alatt az ipari osztály ülésézet.

Mindkét osztályülés foglalkozott az 1922: XII. t. c. 4. és 47. §-ának kiegészítése tárgyában készült rendelettervezettel, amely egyrészt megszünteti azt, hogy képesített iparosok nem képesített ember társaságban folytathassa az ipart amint azt az időszertint a törvény 4. §-a lehetővé teszi. A rendelettervezet elrendeli, hogy a társaság minden tagja köteles képesítését igazolni. Másrészt a rendelettervezet elrendeli, megszünteti a ruházati iparban a kereskedőnek azt a jogát, hogy valamely cínő, vagy ruha elkészítésére megrendelést vehessen át a vevőtől s ezzel kapcsolatban mértéket is vehessen, megszünteti azt a jogát is, hogy az általa eladott áruk átalakítását és la-vítását elvállalhassa. A kereskedelmi osztály ragaszkodik az eddigi rendelkezések fenntartásához.

Ezzel szemben az ipari osztályülés azt a felfogást vallja, hogy ha juttatott is bizonyos mértékig munkát az iparosokhoz a kereskedő munkameg-

rendelési közvetítése, ezzel szemben áll az, hogy a kereskedők kétszeres előnyt élveztek ebből. Először is elszoktatták a közönség tekintélyes részét attól, hogy közvetlenül az iparosoknál rendelje meg az áru elkészítését, akik kényelmesebbnek tartották a kereskedő felkeresését, s így a vevők, megrendelők és kereskedők között állandó lett a kapcsolat, másrészt pedig a kereskedők jó része meg nem érdemelt hasznot húzott közbeékelődésével, míg az iparos tulajdonképpen alkalmazottivá vált a kereskedőnek. Az ipari osztály ezért a kérdést úgy találja megoldhatóknak, ha a kereskedő nem foglalkozik mással, mint kizárólag a kész áruk közvetítésével, árusításával.

Ugyancsak mindkét osztály foglalkozott a kormány négy éves tervével, amellyel kapcsolatban a kereskedelem szemponiából felmerült az a megjegyzés s ezt a kamara tolmácsolni is fogja illetékesek előtt, hogy a négy éves munkaterv nem terjeszkedik ki a kereskedelem vitális kérdéseire, kívánatos tehát a tervnek ezekre a kérdésekre leendő kiterjesztése. Az ipari osztályülés pedig annak az óhainak ad kifejezést, hogy

amikor az ipart érintő rendelkezések kiadásáról lesz szó, hallgatassanak meg minden esetben az érdekkérviseledek, különösen a kamarák.

Örömmel vették tudomásul, hogy a zslirportban a tisztántúli húsipar intézményesen részesedik és a keret kitágítását tartják kívánatosnak. Ugyancsak örömmel üdvözik azt a lehetőséget, amely a közel jövőben realizálódhatik, hogy a debreceni faipar jelentékeny mértékben részesedhetik a Londonba irányuló butorexportban, amelynek útjait most igyekszik egyengetni a kamara. Természetesen itt megfelelő óvatosságra van szüktség.

A kereskedelmi osztályülés foglalkozott a cukor árának országos, egy ségesen történő megállapításának, valamint az épület- és puhafeledek iparhatósági telepengedélvhez kötésének kérdésével s utóbbi kérdésnek az elbírálásával a tüzfával helyezi egy tekintet alá. Foglalkozott még a kereskedelmi osztály tüzelőszér szállítmányok súly- és minőség ellenőrzésével, amelynek szigorú keresztülvitelét tartja szükségesnek, ugyan csak helyesli a tüzfia piaci árusításának célszerű szabályozását.

Az ipari osztályülés napirendie előtt Valicky Mihály 75 éves férfi szabósegéd (legutóbbi munkaadója Vass János férjiszabómeister), Fehértói József 65 éves gözmalmi munkás (István Gözmalomnál) Nagy Bálint 64 éves malommunkás (Ungarieider malomban) és Varga József 56 éves gyári munkás (Debrecen szkir város Világítási Vállalatánál) részére Sesztina Jenő kamarai elnök emelkedett szellemű és megindító beszéd kíséretében nyújtotta át a kereskedelemügyi miniszter kitüntető oklevelét és pénzbeli jutalmát.

Foglalkozott még mindkét osztályülés vásárrendtartási szabályrendelettel, a péksütemények utcai árusításának szabályozásával, valamint több egyéni kérelemmel.

Üzenet az anyáknak

I. RÉSZ. KISGYERMEKKOR.

(Csecsemőkortól két éves korig)

Kivonat a tartalomjegyzékből:

A fájdalommentes szülésekről, — Az újszülött nevelése, — Önállóságra való nevelés, — Tisztaságra nevelés, — A tulsóká tartó szopás veszedelmei, — Az elválasztás jelentősége és módjai, — Stb., stb.
Ez a munka eddig 21 kulturnyelven jelent meg. Ára csak P 2.60

II. RÉSZ. OVODÁSKOR ÉS AZ ELSŐ ISKOLAÉVEK

Kivonat a tartalomjegyzékből:

Féltékenység a testvérekkel szemben, — Étekezési zavarok, — A gyermek áltötetéséről, — A sápadt gyermek és ennek okai, — Igazmondásra nevelés, — Az ígéreteknek kell váltani, — Az ovodákról és játékoskólákról, — A házastársak nézeteltéréseinek hatása a gyermekre, — Elvált szülők gyermekének sorsa, — A mostoha és törvénytelen gyermek lelkivilága stb., stb.,
Ára csak P 3.60

III. RÉSZ. SERDÜLŐKOR ÉS AZ ÉRETTSEG KORA

Mind a három könyvet írta Prof. dr. W. Stekel, ford. és jegyzetekkel ellátta dr. Gartner Pál.

Kivonat a tartalomjegyzékből:
A kamaszkor, — Az apa a fia barátja és az anya a leánygyermek barátja legyen, — A serdülő gyermek olvasmányairól, — A nem felvilágosításról, — A serdülő lány ruházódása, — A kora házasságról, — A hivatalos és az otthon egészséges egyensulya, stb., stb.

Ez a világhírű könyv eddig 21 kulturnyelven jelent meg. Ára csak P 3.80

Mindhárom könyv kapható a Debreceni Ujság fiókiadóhivatalában József kir. h. u. 2. szám.

Riport 2235-ből az amerikai Szaharáról

Erdősítés nélkül sivataggá változtatja az USA élelétárát a mai rablógazdálkodás

Tugwel dr. tanár, Roosevelt agytrösztjének tagja, amerikai földművelési államtitkár, New-Yorkban tartott beszédében kifejtette, hogy ha rövidesen nem hajtják végre a kormány erdősítési és talajjavítási tervét, a középnyugati búzatermő államok olyan sivataggá változnak, mint Középső Kína homokpusztái. Annak szemléltetésül, hogy mivé változtathatja a mai rablógazdálkodás „Amerika élelétárát”, felolvasta egy képeletbeli angol kutató költött naplóját, aki 2235-ben a következőket írhatná a „nagy amerikai sivatagról”:

„Magaskerekű homokjáró gépcocsijainkon elértük az egykori Mississipp medrét, mely ma már

teljesen kiszáradt. Porálarcaink nélkül megfulladtunk volna. Elértünk egy helyre, ahol régi feljegyzések szerint valaha St. Louis, az egykor virágzó nagyváros állott, melynek helyét ma már csak néhány felhőkarcoló romjának össze-visszagörbült acélváza jelzi. Nem érdemes itt régészeti ásatásokat kezdeni, mert a lakosság a homokvihar közeledtére minden holmijával együtt kelet felé menekült. A vidék civilizációját az erdők kiirtása, a talajjal üzött rablógarázdálkodás és a nagy szárazság tette tönkre.”

A közönség mélyen megrendülve hallgatta végig az államtitkár borzalmas jóslatát.

érdekes jelenségről.

— A renkívül sekélyvízű Fertő tó eddig arról volt híres, hogy vízének színje teljesen bizonytalan és szabálytalan magasságok között mozog. A Fertő tó víze 50—60 centiméter mély, csak ritkán emelkedik a tó tükre 1—1.5 méter fölé. Forró nyarakon a tó teljesen kiszárad. Tudományos nyelven „időnkint vízzel telített” katawatrikus tó ez a nagy vízfelület, mely jelenleg fele részben Magyarországhoz, felerészben Ausztria területéhez tartozik.

— A Fertő tó történetéről a szakírók megírják, hogy a kőkorszak belső ember cölöppélményeket épített oda, Plinius idejében a víz teljesen visszahúzódott, a kereszties hadiáratok idejében. — mikor az „úti tó” partján Kálmán király Bouillon Gottfrieddel találkozott, az hatalmas kiterjedésű volt, később megint kiszáradt, a XV. században kiöntött 1568-ban Bécs városa bizottságot küldött ki, hogy megvizsgálja, mi az oka annak, hogy a bécsi piacokon annyira keresett halállomány kiusztult. 1738-ban annyira visszahúzódott a víz, — hogy egy hognármester fogadásból keresztülment raita. — 1768-ban maideum akkora nőtt, — mint a Bódeni tó, 1811-ben megint

visszahúzódott a tó víze, 1838-ban vízszint előtötte a környező falvakat. Vagy 30 év múlva, 1866-ban annyira kiszáradt, hogy medrének nagyrészt felszántották. 1872-ben azután megint kiöntött. 1880 nyarán fürdőházakat építettek a partiára és legutoljára 1931 tavaszán a Fertő víze magasra duzzadt.

A dolog történetét ismerve, megkérdeztük a Fertő-kérdés egyik leghívatottabb szakértőjét is, Horvátzissy Henrik ny. földtani intézeti igazgatót, hogy mi az oka a Fertő gyakori kiszáradásának és rendszeres vízmagasságának.

A Fertő tó víze tulajdonképpen csapadék és talajvíz. Nagybő zapor vagy pedig esős évek idején szokott a Fertő tó víze emelkedni. A Duna vízállásával annyiban áll összefüggésben a Fertő tó vízének magassága, hogy mikor a Hanság talai víze a Duna nem tudja felvenni, akkor azok a talai vízek szükségképpen a Fertőbe folynak és annak víze ilyen módon gvaranodik, a víztükör tehát emelkedik. A Fertő tó különben egész Európában a legrendszeresebb vizállású állóvízek egyike — fejezte be informátorunk nyilatkozatát. N. E.

Kizárják a közszállításból azokat, akiknek hat hónapnál régebbi tartozásuk van

A kormány a napokban rendeletet adott ki, amelynek értelmében hatóságok, hivatalok és üzemek szükségleteinek és munkáinak beszerzésével, illetőleg végeztetésével kapcsolatban az odaítélésekből ki kell zárni mindazokat a munkaadókat, akik a versenytárgyalási hírdetés leírásának

napját megelőző hat hónapnál régebben esedékessé vált betegségi, baleseti biztosítási járulékkal járulékelőleggel, vagy díjjal tartoznak.

Ha azok az illetők követelésüknél esedékes részét az intézet javára engedményezik, úgy részt vehetnek a közszállításokban.

Európa legrendszeretlenebb vizállásu tava, a Fertő-tó — ismét rendellenkedik

Bécsi híradások a Fertő tó „rejtélyes természetű túlnemvérést” számolnak be. A tó szintje ugyanis az utóbbi napokban napról-napra emelkedett, úgy hogy az emelkedés eddig hatvan centimétert ért el. Ez a

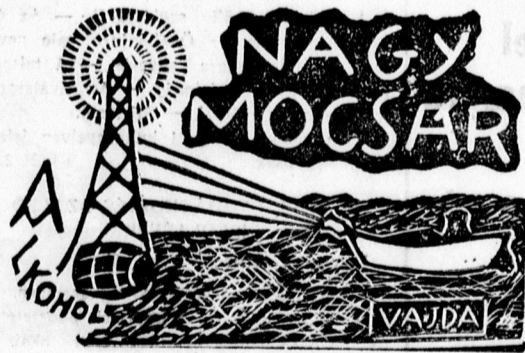
jelenség, a bécsi jelentés szerint, annál feltűnőbb, mert az elmúlt években már attól lehetett tartani, hogy a tó teljesen kiszárad.

A Fertő vidékének egy kitűnő ismerője a következőket mondotta az

Lángoló „olajövek” védik a Szovjethatárt?

A Daily Telegraph moszkvai levelezője jelenti: Krison szovjet-orosz sziműri, aki végignézte a szovjethadsereg nagygyakorlatait, hosszú tanulmányban ismerteti azt a földalatti erőd-láncolatot, amely a szovjet határait állítólag a Balti tengertől a Fekete tengerig védi. A cement-betonból épült és vastag acélemezekkel bélelt földalatti erődöket kívülről erdők, dombok vagy szántóföldek leplezik, úgyhogy az ellenség

számára teljesen felismerhetetlen, bozótaik bomba- és gránátbiztosak, villamos szellőztető-készülékeik a gáztámadástól védik a legénységet. Fegyverzetük géppuskákon, kisebb ágyúkon és aknavetőkön kívül az „olajövek” nevezet jellegzetes szovjet-találmányból áll. Ezeket az olajjal átítatott terület-gyűrűket az erődből gombnyomásra fel lehet gyújtani, úgyhogy az ostromlók elégnak a lángokban.

Írta: Zsohár István

(1)

ELSŐ FEJEZET.

Stunte kapitány halála.

Ssz... ssszsz... szszsz a golvók derékasan füttyültek a fülébe... De most oldalfordultak és teljes gözzel a csempész-hajó után eredtek. Azok talán megneszelték a bajt, mert eliszkoltak. A fényzőrök hiába kémltek végig a tengert, nyomuk vesztett.

Igy van ez, drága uram, söhajtott a kapitány. Az ördög tudja, biztos tengeralattjáró volt. Ezekfelől minden rosszat elgondolhat az ember, de még akkor is meglepik.

Az újságíró halkán nevetett. — Na hallja, ez mégis lehetetlen! Hiszen ők löttek reánk! Hát ők kezdik?

A kapitány dühösen magyarázta: — Ők kezdik? Mindig ők kezdik. Maguk azt képzik ott a parton, mi kegyetlenül üldözöbe vesszük őket, boldog-boldogtalant agyonlövünk. A fenét! Mihelyst megszimatolják

ezek a banditák a jövetelünket, ha nincs más megoldás, már pedig nekik más soha sincsen, lönek. Mesterlövők vannak a hajón, akik akkor kapják le az embert a lábáról, mikor csak jól esik nekik. Két elődömet is itt ette meg a fene!... Hé, mi az ott?

Ez azonban egyik tengeri rendőrnek szólt, aki egy hordót halászott ki a tengerből.

— Semmi, csak az üzenet. A teremtésüket szitkozódott a rendőr. Csakugyan, mikor szétverték a hordót, vízhatlan csomag volt benne.

A kapitány felbontatta, csak egy pársoros levél került elő: „Stunte kapitány!

— Ne olyan közel! Mennyit kér nyugdíjba??

— A hórötöket, — morogta haragosan a kapitány.

Az újságíró csendesen megjegyezte: — Hát ez így megy.

— Így-így, de lesz még másként is! Hé kormányos, kikötni!

Míg a hajó visszaindult, a kapitány elmagyarázta Weghes újságírónak az üzenet értelmét: — Már hónapok óta kapom a figyelmeztető írásokat tőlük, hogy hagyjam abba üldözésüket. Mert, tudnia kell, vagy tizenkét csempészhajót fogtam már eddigél is el. Ezért semmiféle anvagi áldozattól sem riadnak vissza, hogy engem is megvásároljanak. Legutoljára huszonezezer dollárt ígértek, ha „nyugdíjba” megyek, azaz ha felhagyok üldözésükkel. Telefon, távirat, levél s az ilyen hordócskák nyakra-főre hozzák a becsutelt ajánlatokat.

— És merényletet még nem követtek el Stunte kapitány ellen?

— Ugyan, nevetett Stunte, mit gondol? Előbb is azt próbálták! Ezer és egy módon.

Még a mesterlövők is kipróbálták rajtam tudományukat. Nézze!

Felgyürte bal vállán az inget, vörös és heges forradás látszott. Már elég közel volt a gazember!

Weghes összeresztett. — A kutyafáját, hát akkor az elébb is elég szépen a másvilágra sétálhattunk volna. No, ennek fele sem tréfa! Azt hittem, csak vaktában lödöznek.

A hajó már kikötött, Stunte kapitány a parancsnoki fülkébe szaladt, mikor vissza kiáltotta: — A vizontlátásra!

Weghes sietve ugrott a partra, az ellenőrzésnél könnyen ásiklott, hiszen egész Amerika ösmerte a fiatal újságíró, aki tollal felvette a küzdelmet az erkölcsstelséggel, bármilyen formában tenyészett is az. A földalattin elővette rövid ceruzáját és már meg is írta cikkét.

Két óra múlva, amikor haza felé tartott, már az utcán sívították a rikkancsok a szenzációs újságot: — Weghes riportja a szesz-csempészekről! A Nagy Mocsár! Harc az Alvilág ellen! Kik állnak a háttérben?!

Weghes mosolvgva hallgatta a rikkancsok áradó buzgalmát, amivel kiszedték a legszenzációsabb címeket az újságból, hogy rásózzák a Standardet a békés vagy nagyon is sietős newyorki polgárokra. Néha megtörtént az is, hogy felismerték és íziben gratuláltak neki. Lakásáig a méfél kilométeres útát mindig gyalog szokta megtenni, mert így látta, milyen hatást keltett riportjával?

Weghes nagyon is jól tudta, hogy a toll nagyhatalom Amerikában és ez jó érzéssel töltötte el. Világéletében nem akart többet, igaz kevesebbet sem, mint kiérdemelt tekintélyt. Egy jöttánvival sem többet, mint amennyit megszolgált. És ezt meg is kapta.

(Folytatjuk.)

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban

Nagytemplom: 10 óra Maklár Károly, 5 óra dr. Farkas Ignác, Kistemplom: 9 óra dr. Soós Béla, 5 óra Valásos-estély, Kistemplom: 11 óra Biky Gábor, Kossuth utca: 10 óra Molnár Ferenc, 5 óra Baja Mihály, Árpádtér: 10 óra Kovács József, 3 óra Márki Kálmán, Ispóty: 10 óra Halász András, 5 óra Nagy Dezső, Homokkert: 10 óra Kalas Ferenc, Kerekes-telep: 10 óra Tóth Sándor, 3 óra vit. Szabó Ernő, Woleffka-telep: 3 óra Kelas Ferenc, Nyilastelep: 3 óra Papp Imre, Csapóker: 10 óra dr. Danosházy S. 3 óra Nagy Sándor, Nyulas: 10 óra Ilyés Sándor th. Pallag: 10 óra Uray Sándor, Czucza: 8 óra Mezey Béla, Elép: 2 óra Mezey Béla, Pac: 11 óra Begdy Dániel, Hegyes: fél 11 óra Mezey Béla, Diószegi-út: 11 óra Kántor József, Ondód-K. dűlő: 10 óra Magyar Bertalan, Tégláskert: 3 óra Négyessy B. th. Szepez: 2 óra Halász András.

A róm. kath. templomokban:

Rendes vasárnapi szentmisemend. Műek a főoltárnál 6, 7, 8, 9, fél 10, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Fél 10 órakor nagymise, utána szentbeszéd. Utolsó mise fél 1 órakor. Délután 6-ór májusi ájtatosság szentbeszédrel. Az iskolakápolnában és külső kápolnában szentmisék és prédikációk a szokott időben.

A görög szertartású róm. kath. templomban:

Régen 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor kitanomise, 9 órakor diakonise, 10 órakor nagy szt. mise a szt. beszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja, háromnegyed 12 órakor az egyetemi halhatók miséje. — Délután fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság, 4 órakor vespere, utána májusi ájtatosság szt. beszédrel és szentsegítmással. — 30-án, csütörtökön májusi ájtatosság, délután 6 órakor rózsafüzérájtatosság, fél 7 órakor szt. beszédet mond Papp Gyula szentszéki tanácsos, utána szentsegítmás. — A hősökért végzendő istentisztelet a gör. szert. róm. kath. templomban délelőtt 10 órakor lesz a szt. beszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja

Az evangélikus templomban

Vasárnap, Hősök ünnepén délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet. Prédikál Pass László t. táb. főlelkész. Délelőtt 9 órakor középiskolai tanulók egyházi énekora és utána exhortáció, melyet Labossa Lajos hitoktató-lelkész tart. Este 6 órakor esti istentisztelet. Prédikál Pass László lelkész. (A délelőtt 10 órakor kezdődő ünnepi istentiszteletre helyfenntartás végett a küldöttségek számát kéri a lelkész hivatali előre jelezni. Telefon 33-05. Hivatalos óra délelőtt 10-12.)

Kedvezményes uszótanfolyamok

Debrecenben, A Magyar Úszó Szövetség debreceni körzetének titkársága a „Mindenki tudjon úszni” akció keretében az úszni nem tudó ifjúság részére az új kedvezményes tanfolyamokat május 27-től, hétfőtől és június 4-től, keddtől fogva rendezi meg a nagyerdői városi uszodában. A tanfolyam tartama 4 hét, hetenként 3 órával, összesen 12 óra. A díja pedig 4 pengő, mely összegben az uszodabérlődíj és az úszómester tanítási díja is bennfoglaltatik. A tanfolyamokra jelentkezni lehet a körzet hivatalos helyiségében (Piac u. 26. sz. városi bíróság, Gambrius átjáró) a délutáni hivatalos órák alatt (5-7.ig), az egyes iskolai megbízottaknál és az uszoda pénztárában. A Titkárság felhívja a hétfőn kezdődő tanfolyamra jelentkezőket, hogy a tanfolyam megkezdése és a bérletjegyek átvétele végett az uszodában jelenjenek meg délután 3 órára.

Bolgár katonazenekar a magyar himnuszt játsza az érkezéskor Buza Gábor felvétele. Várnában.

TIKÁV Hírei

IRODA: A DEBRECENI KERÜLETI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARÁBAN VERBÓCZY U.2. TELEFON 10-19, 10-20.

A Tiszántúli Ipari Kiállítás és vásár is egyben, nemcsak kiállítás

A Tiszántúli Ipari Kiállítás nemcsak seregszemléje és bemutatója az ipari termelésnek, hanem egyúttal vásár is, amelyen kicsinyben a közönség mindenféle cikket vásárolhat.

A debreceni kereskedelem színéjébe a II-es számú csarnokot tölti be, amely csarnokban a Takarékoság kereskedelmi Rt.-ba tömörült cégek egy pompás áruházat rendeznek be, amely áruházon belül minden szakma képviselve van, amely már a maga berendezésével is méltán kihívja a kiállítást látogatóknak csodálatát és felkelti vásárlókedvét. De a debreceni kereskedelem a pünkösti ünnepnek miatti nagy elfoglaltsága ellenére is felvonul a kiállításon és a vásáron és a debreceni s a környékbeli fogvasztóközönségnek elsősorban azt akarja megmutatni, hogy egyáltalán nincsen szükség arra, hogy a közönség a fővárosba utazzon szükségleteinek beszerzésére, mert mindenki bármit úgy minőségben mint árban megkaphat Debrecenben is.

A VÁSÁRIGAZOLVÁNYOK

A vásárigazolványok iránt óriási

érdeklődés mutatkozik az országban.

A vásárigazolványok lényegesen olcsóbbak, mint tavaly voltak. Ugyanis tavaly a vásárigazolványok ára 1.50 P és 2.20 P volt. Ezzel szemben távolsági fokozatok szerint a vásárigazolványok 1.20 P, 1.50 és 2.— pengőbe kerülnek, mégpedig: 100 km-ig 1.20, 200 km-ig 1.50 pengő és 200 km-en felül 2.— pengő árúak.

Vásárigazolványokat az egész országban minden Menetiegyszékhelyen lehet kapni, valamint az ipartestületknél is.

A TIKÁV debreceni idegentoralmi érdekből felkéri a debreceni közönséget, hogy ismerőseinek és hozzátartozóinak figyelmét a vásárigazolványokra felhívni szíveskedjék.

A vásárigazolvány dímentes belépésre jogosít a kiállítás területére, továbbá ennek alapján lehet igénybe venni az 50 százalékos menetdíjkezdményt is.

A külföldi utasoknak külön vásárigazolványuk van.

Ezt külföldön a Menetiegyszékhelyen lehet megvásárolni, de lehet

kapni a debreceni Menetiegyszékhelyen is.

A kedves rokonok és jóbarátok a legszebb pünkösti ajándék egy TIKÁV vásárigazolvány:

Ára: 100 km-ig 1.20 pengő
„ 200 km-ig 1.50 pengő
„ 200 km-en felül 2.— pengő.

Szabad belépést biztosít a TIKÁV-ra és féláru utazásra jogosít június 2-16 között az ország minden részéből Debrecenbe.

Kapható minden Menetiegyszékhelyen.

A vasúti MANSz. nagyszabású műsoros estélye

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A MANSz helybeli vasúti csoportja június 1-én a vasúti műhely dísztermében este 7 órai kezdettel nagyszabású műsoros estélyt rendez jótékony céljal.

Előadásra kerül „Az eltévedt baba” mesejátéka ötven szereplővel, melynek betanítását dr. Sallay Lajosné és Halmos Rezsőné úrnők vállalták. A főszám Csatthó Kálmán „Az új rokon” című színműve lesz, melynek betanítását Kassay színművész végzi lelkes odaadással.

A vasúti MANSz máris szeretettel kéri az egyesületek és a közönség pártfogását nemcsak az előadás nagyszabású voltaért, hanem főként a jótékony cél, a szegény vasúti árva és özvegyek támogatására való tekintettel.

A jegyek 1.20, 0.80, 0.50 és 0.30 P árban adatnak ki és kaphatók.

Előadás után reggel négy óráig tartó tánc következik, melyen a fiatalság a tavaszi májálisok örömeit élvezheti.

Az est sikeréért Kamarás főtanácsos, Molnár Józsefné, dr. Sziklav Lajosné, Hegedűs Károlyné és Mikó Margit fáradoznak a részükre megszokott buzgóssággal és sikert hozó ügyszeretettel.

— Felmentették a váltóhamisítással vádolt Mező Kálmán ügyvédet. Annak idején beszámoltunk arról, hogy a szolnoki törvényszék nyomozó levele alapján a debreceni rendőrség a Függetlenségi Kör helyiségében letartóztatta dr. Mező Kálmán ügyvédet, akit azzal vádoltak, hogy egy Szappanos Sándor nevű szolnoki földbirtokos nevét váltóra hamisította. A szolnoki törvényszék most tárgyalta az ügyet és dr. Mező Kálmánt felmentette a vád alól s azonnal szabadlábra helyezte. Az ítélet ellen a királyi ügyész fellebbezett.

A Kismamát

mindenki szívébe zárja!
Gaál Franciska játsza!

Vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor.
Hétfőn: 5, 7 és 9 órakor.

V i g s z i n h á z

Hírek

1935 május 26. Vasárnap.
Prot.: Fülöp. Kath.: Rogáte.
1935 május 27. Hétfő.
Prot.: Bédá. Kath.: Bédá et.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Megváltó“ Piac-u. 18., a Bikával szemben. — „Tisza“, Jónap Alédár Magoss György-tér 9., a kórházzal szemben. — „II. Rákóczy“, Aranyi S. A. örökösei Külsővásártér és Miklós-utca sarok. — „Nádor“, dr. Sztankey Aba, Szt. Anna-u. 64., Vigkedvű M.-u. szemben.

Rendőrségi telefonszám: 20-45.
Mentők telefonszáma: 0-4.

A debreceni egyetemi meteorológiai intézet jelenti május 25-én:

Hazánkban az éjjeli s reggeli órákon nyugat, kelet irányában vonult át egy esőterület, több helyen zivatar is volt, így Debrecenben is. A csapadék mennyisége azonban a legtöbb helyen alig haladta meg a 11 mm-t. A hőmérsékleti viszonyok alig változtak. A legalacsonyabb értékek 12-16, a legmagasabbak 20-27 fok között váltakoztak.

Prognózis: Északnyugati szél, változó felhőzet, több helyen zivatar, vagy záporosó, a nappali hőmérséklet lényegesen nem változik, legfeljebb kissé süllyed.

Örökké fáj

Örökké fáj, hogy nem tudtam vigaszra

nyitni reszkető aikamat halálos órád ölmos csöndjében... Pedig a vágy ott porzott

a szememben. Mint a hűsvéti barkák bársonya, hogy halljad hangomat vigasztalón redő borulni s a hangtől visszatérjen elköbörgött hited... És vártad: most, most nyílik meg az életkapu, a szemem rádnevet s azt mondja:

visszajöttél, elmenni még korán lett vón' nagyon... — S én nem tudtam vigasz-szót

mondani, féltem, hogy elhagy minden csöpp erőm.

Sírásba fullad aikamon a szó S te arra döbbsz, hogy búcsúzni kell.

RADVÁNYNÉ RUTTKAY EMMA.

— Frontharcosok kegyelete a hősök napján. A hősök temetőjében tartandó gyászünnepélyen az itteni frontharcosok testületileg vesznek részt. Az elnökség felhívja az összes frontharcos és hadviselő tisztet, altiszteket és legénységi állományú bajtársakat, hogy tekintet nélkül arra, tagja-e vagy még nem a főcsoportnak, ma, vasárnap délelőtt féltíz óráig gyülekezzenek a frontharcos otthon Piac-u. 36. sz. alatti helyiségében. Öltözet: lehetőleg formaruha, vagy sötét ünneplő ruhában, az összes kitüntetések felrakandók. A kivonulást az elnökség vezeti és koszorút helyez az emlékműre.

— A „DEBRECZEN“ OBJEKTIVITÁSA. Kedves lapársunk napok óta magyarázza közönségének, mennyire tárgyilagos a Vásáry-ügyről szóló tudósításaiban. Mégis úgy látszik, amikor figyelmeztettük arra, hogy a Vásáry-féle fegyelmi ítélet 74 oldalas indokolását 53 sorban intézte el, kételyei támadtak ön-ön-maga objektivitását illetőleg. Ezt ujságoknál rendkívül szokatlan és valóban dicséretre méltó nyíltsággal ismeri be a „Debreczen“ szombati száma, amelynek első oldalán a kisgyűlés fellebbezésére vonatkozólag a negyedik hasábon zárjelben a következő mondat olvasható: (Ez a javaslat, ha kellene netalán, benne van szöveg szerint a Debreczeni Ujságban.) Ézért az őszinte beismerésért, amely számunkra minden reklámnál hízleghőbb, nem mulasztathatjuk el köszönetünk tolmácsolását derék lapársunkkal szemben.

— Filléres gyorsvonat indul áldozócsütörtökön, május hó 30-án Miskolcra. A menetférti jegy ára P 3.10. Menetrend: Debrecen indul 6.55. Miskolc érk. 9.40. — Miskolc ind. 20.50. Debrecen érk. 23.41. Jegyek kaphatók hétfőtől kezdődőleg a MÁV Menetjegyi-irodában.

Debreceni és a szoboszlói

strand lúgos vize miatt speciális fürdőtrikót igényel, sok kísérletezés után sikerült BENYÁTS EMIL harisnygyárának ehhez megfelelő gyártani, amelyekért a gyár teljes felelősséget vállal.

— Az evang. ölemlő fiú- és leány-cserkészcsapat, nagy érdeklődéstől kísérve készül lázas buzgalommal a június 1-én, szombaton d. u. 6 órákor tartandó cserkészünnepélyre. Apró cserkészjáték színdarabok, tréfák, irredenta képek, népies dalosjáték, tánc, szavalókörösök teszik változatosabbá a műsort. A közönség számára ez edesanyák gondosságából büffé áll rendelkezésre. Belépődíj nincs, műsorszemélyek kötelező felhívásukkal 50. gyermekeknek 20 fillér. Az előadás jövedelmét a két csapat nyári táborozására fordítják.

— A Svetits Szövetség közgyűlése. A Svetits Szövetség június 8-án délután négy órákor tartja évi rendes közgyűlését a Svetits-intézetben, a következő tárgyszorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztárosi jelentés. 4. Számvizsgáló jelentés. 5. Alapszabály módosítás. 6. Tisztújítás. 7. Indítványok.

Csoda lényképezőgépek

felöltött vagy gyermek minden gyakorlat nélkül a legszebb képet készíti Baby Brownie 4x6.5 fényképezőgéppel. 3. tek. filmmel ára 10 P. Berzéki fotószaküzlet, Piac u. 38. és „Fotó“ Piac 16.

— A Vasvári Pál Kör kirándulása elmarad. A mai napra tervezett kirándulás részben a rossz idő miatt, részben pedig a váratlanul közbejött akadályok miatt, elmarad. Elnökség.

— Gyomrunkon át vezet az egészség útja. Ha néha elromlik, „Igmándi“ javítja.

— Szigorú vizsgálat az újpesti városházán. Az újpesti városházán szigorú vizsgálat indult meg az adóhivatali pénzkezelés dolgában. Maga Semsey Andor polgármester irányítja a vizsgálatot, a megállapításokról azonban még nem szivárgott ki semmi. A vizsgálat több tisztviselő ellen folyik.

ELVTÁRS! ADD VISSZA A FRAKKOT!

Moszkva, május 25. A falakon és a hirdetőoszlopokon napok óta ökölnyi betűs hirdetések terpeszkednek, amelyek élénk fényt vetnek a bolsevista viszonyokra. A szöveg ez:

Felhívás! Mindazok, akik Laval francia külügyminiszter látogatása alkalmából a díszelőadásokra és fogadóestekre a hatósági felruházási intézettől frakkot, szmókingot és más estélyi öltözetet kaptak kölcsön, tartoznak azokat haladéktalanul beszozáltatni.

— Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya május 28-án, kedden este hat órákor az Arany Bika olvasótermében tartja rendes heti összejövetelét. Tárgy: A vándorgyűlés előkészítőbizottságának jelentése az eddigi munkálatokról és a további teendők megbeszélése. Az összejövetelre ez úton hívja meg a kartársakat az elnökség.

— A kollégiumi diákszövetség közgyűlése. A kollégiumi diákszövetség ez évi rendes közgyűlését június 6-án tartja délután 6 órákor a kollégium oratoriumában, amelyen a főtitkári jelentést, a költségvetést, a zárszámadást és a folyó ügyeket tárgyalják le. Este félnyolckor a vasúti állomáson levő Kemény János-féle vendéglőben lesz vacsora, ahol a serlegbeszédet Benedek Sándor, a közigazgatási bíróság ny. másodelnöke mondja Kőlcsey Ferencről. Ma délelőtt 11 órákor a kollégium falában levő hősi halott emléknél ünnepélyt tart a szövetség, ahol a beszédet dr. Orosz István szövetségi titkár mondja. Úgy erre az ünnepélyre, mint a közgyűlésre és a vacsorára a szövetség elnöksége felhívja a tagok figyelmét.

— Ökrös úri cipész a legkényesebb izlést is kielégíti, szolid árak mellett. Püspöki palota, első udvarban.

— SOÓS ANDRAS úriszabó üzletét az iparkamara épületéből Szent Anna-u. 6. alá áthelyezte.

— A villanyszerelő iparosok 28-án, kedden este félnyolc órai kezdettel az ipartestület tanács-termében, igen fontos ügyekben szakmai ülést tartanak.

— Ahol legnagyobb a veszély, ott legközelebb a segély, mondja a példabeszéd. Vegyen államsorsjegyet és szerencsés esetben minden gondjától szabadul. Ha nem nyer, jótékonytárgyat gyakorol, mert az államsorsjegy bevételeit közhasznú és jótékony célra használják.

Féreglítő „Rebus“

svábpor egyszerű használata tökéletes eredményt ad. Pékek cukrászok, szállodák, vendéglők régóta eredményesen használják. — Próbálja meg Ön is. Biztos siker. Allandó lerakot:

PAPP LAJOS ILLATSZERTÁRAI
Kossuth 1. Csapó 58.

Orlás szappan

kitűnően habzó „Tallér“, kizárólagos egyedárúsítása
PAPP LAJOS ILLATSZERTÁRAI
Kossuth-utca 1. Csapó-utca 58.
Óvakodjon, mert utánozzák!

AZ EGYESÜLT KER NEMZETI LIGA KÖZGYŰLÉSE

Május 29-én, szerdán délután 6 órai kezdettel tartja az Egyesült Ker. Nemzeti Liga évi rendes közgyűlését az egyesület Lőzsef kir. herceg-utca 16. szám alatti székházában. Az elnökség a közgyűlésre, mely iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik, ezúton is meghívja az egyesület tagjait. Tárgyszorozat: 1. Megnyitó beszéd, Mondia: dr. Haendel Vilmos elnök. (Miert nem sikerült a tenger-alattjáró háborúja. Lloyd lorge emlékiratai alapján.) 2. Működési jelentés az 1934. egyesületi évről, Ismerteti: dr. Oláh Lajos ügyvezető-elnök. 3. Az 1934. egyesületi év zárszámadása és az 1935. egyesületi év költségvetése. Ismerteti: Martinek Ferenc főpénztáros. 4. Háznagyvi jelentés. Ismerteti: dr. Pórszász Károly igazgató. 5. Ügyvezető-elnök és titkár választás. 6. Zárszó. Mondia: dr. Haendel Vilmos elnök. 7. Himnusz.

Vattay Maróit táncintézetébe

június 22-én diákok részére táncanfolyam kezdődik. Kossuth 11.

— ifi. Kovács János festőművész állandó képkiallítása. Arc-képet természet után és fényképről vállalak. Képeket olcsón, részletfizetésre lehet vásárolni. Múterem: ref. püspöki palota, IV. kapu, IV. em. 28. ajtó. Liftjárat III. em.

— Kérelem a jószívű emberekhez. Ismét egy szerencsétlen sor-su család érdekében emeljük fel szavunkat. Háborúban megrokkant, idős ember, akinek súlyos szemideg baja van és feleségével együtt hajléktalan, a legnagyobb nyomorban, az éhezéssel küszködve tengődik. Pénzbeli adományokat, ruhát, cipőt stb. a „Debreczeni Ujság—Hajdúföld“ kiadóhivatala továbbítja részére.

Konyári sóstófürdő megnyílt

napi pensió már 3 pengőtől.

— Pályázati hirdetmény. A ref. kollégium tépintézetében megüresedett gazdai állásra a pályázatok 1935 június 9-ig bezárólag beadhatók. Feltételek a gazdasági hivatalban megtudhatók.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzés: Dr. Főjegyházi Sándor gyökör orvos—Hadházy Lengé.

Házasságok: Hlavacs István asztalos—Csapkos Erzsébet, dr. Csizsár Vilmos állatorvos—Kórhé Erzsébet, Puspok Sándor faügynök—Sóvágó Erzsébet, Kovács István kőművesm.—Szukonics Erzsébet, Baráti Sándor fm.—Domokos Mária, Nagy József lakatos—Kiss Katalin, Béres Gábor ác—Tömöri Zsuzsa, Németh János játékkészítő—Gyökér Gizella, Agárdi Sándor kocsijárató—Karándi Erzsébet, Takács Jenő m. hiv.—Balku Irén.

Születések: Gáborjani Szabó Kálmán tanóképző intézeti tanár fiú Péter; Puszkás István fm. fiú János.

Hajlázások: Kola Lászlóné ref. 30 éves, Hajnal u. 17; Szűcs Jánosné c. kath. 39 éves, Hajdúdorog.

CSURKA temetkezési vállala át

Dégenfeld-tér 2 sz. alá áthelyezte. Árát a régebben kiadott árfap szerint. Költségvetés és felvilágosítás díjlan.

Halálozás. Városszerte őszinte megdöbbenést és részvételt kelt az a gyászír, hogy özvegy Horváth Károlyné született Bocshetty Irma 71-ik életévében elhunyt. Az elhunyt utolsó sarja volt annak a Bocshetty családnak, amelyik Debrecenben alapított még Vidoniék előtt országos hírvé szalámi gyárat. A nagy szívóságáról, nemes lelkületéről közzismert úraszony halála széles körökben váltott ki nagy részvétet. Temetése, amelyet a Gebauer cég rendez vasárnap délután fél 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából a kath. egyház szertartása szerint. Az engesztelő szentmise áldozatot kedden reggel mutatják be a Egek Urának. Az elhunytat öt gyermeke, tíz unokája, három dédunokája, a Horváth, Eötvös, Mészáros, vitéz Pörffy, Jóna, Klinge, Kovács, Kunn stb. családok gyászolják.

Kovács Irén élt 15 évet. Temetése vasárnap délelőtt fél tizenkét órakor Köztemetőben. A temetést Fehértői temetkezési vállalata végzi, Dégenfeld-tér 4. szám.

Hegedűs János temetése Köztemetőben hétfőn délután 2 órakor lesz. A temetést Fehértői temetkezési vállalata rendezi, Dégenfeld-tér 4. szám.

Szűcs Jánosné állami tanítónő élt 39 évet. Temetése Gárdoson lesz kedden délután. Szállítást Fehértői temetkezési vállalata végzi, Dégenfeld-tér 4. szám.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonok, ismerősök, jóbarátok, nemkülönben a helyőrség tisztái és allisztái kara, kik felejtethetetlen jó férjem, illetve édesapukánk — ifj. Kállay Ferenc m. kir. tűzértszelyettes temetésén részvételükkel, vigasztaló szavaikkal mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek: fogadják ezúton is hálás köszönetünket.

özv. Kállay Ferencné és gyermekei.

Köszönet. Istenben boldogult felejtethetetlen férjem, édesapánk halála alkalmából oly bőségesen áradt felénk az iránla érzett megbecsülésnek és szeretetnek sok, sok jele, hogy mélyszéles lejutottságunkban az őszinte támaszunk és erősségünk volt. Mindazon jóakaróinknak, akik írásban vagy szóban kifejezett részvételükkel, vagy a temetésen, requiemen való megjelenésükkel fájdalomukat enyhíteni iparkodtak, ez úton is őszinte köszönetet mondunk jószágukért.

A gyászoló Husz-család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik szeretett fiam, Dénes temetésén résztvettek és részvételükkel vigasztalásunkra voltak, ezúton mondunk hálás köszönetet. özv. Turchányi Dezsőné és gyermekei.

Cserépkályhák

Kitűnő és olcsó Hardtmuth és más rendszerű kályhák, rendkívül nagy választékban, minden szín- és nagyságban. Vállalok átrakást, helyben és vidéken, legutánosabb árban. Készítőkályhámester, nagyállomás-tól benyúló Ispóty-tér 1. szám. Telefon: 12-18.

Csomor Gyula lett a piaci árusok elnöke

Csütörtökön tartotta meg közgyűlését a debreceni piaci árusok, vásári kereskedők egylete, melyben mintegy 150 tag jelent meg. Az iparhatóságot dr. Ignáth Sándor fogalmazó és Ferenczy József főellenőr, az iparkamarát dr. Torda Balázs fogalmazó, az államrendőrséget dr. Szabó Zsigmond fogalmazó képviselte. A gyűlést Csomor Gyula elnök nyitotta meg, aki beszédében a debreceni vásárcsarnok felépítésével foglalkozott. Nagy Gyula ügyvezető elnök pedig az új piaci szabályrendelet megalkotását sürgette. Majd a pénztári jelentést terjesztették be,

melyet elfogadott a közgyűlés. Majd a titkári jelentés következett, mely köszönetet mond dr. Ignáth Sándor fogalmazónak a Társulat ügyeiben kifejtett figyelmességéért és udvariasságáért.

Ferenczy József főellenőr azt fejtette, hogy mennyire fontos a piaci biztos szerepe ma, amikor a vidékiek ki akarják szorítani a helybeli viszonteladókat. A közgyűlés megejtette az új tisztválasztást, melynek eredményeként úrra Csomor Gyula lett az elnök, aki meköszönte a bizalmat és kérte a társulat tagjait a kitartó munkára.

Másfélezer fürdőző volt Debrecenben a strandszezon első napján

Ismeretes, hogy a városi nagyerdei strandot és a Kassai-úti Népfürdőt május 18-án megnyitották. Annak ellenére, hogy az időjárás az utóbbi napokban igen bizonytalan volt, a fürdőkben mégis sok ember jelent meg, hogy üdülést találjon a napi munka után. Így az első napon a nagyerdei fürdőben 530, a népfürdőben pedig 911 ember fürdött meg. A nagy különbség, mely a két fürdő látogatói között van, onnan ered, hogy a kisebb, de olcsóbb népfürdőt sokkal szívesebben keresik fel.

A nagyerdei strand az idén talán még sokkal szebb, mint a múlt esztendőben volt. Az egyszerű piros napszállító valóságilag égnek az üdülőpázsitban. Ujítással is találkozunk. Az úgynevezett kényzszerűtől a közönséges, de olcsóbb népfürdőt sokkal szívesebben keresik fel.

A nagyerdei strand az idén talán még sokkal szebb, mint a múlt esztendőben volt. Az egyszerű piros napszállító valóságilag égnek az üdülőpázsitban. Ujítással is találkozunk. Az úgynevezett kényzszerűtől a közönséges, de olcsóbb népfürdőt sokkal szívesebben keresik fel.

A Szociális Missziótársulat összejövetele. Megemlékeztünk már lapunkban arról a kedves összejöveteletről, melyet a Szociális Missziótársulat rendez június 1-én a Vitézi Rend helyiségeiben és udvarán. A Társulat vezetősége ez alkalommal fagyalt délutánt rendez, melyre a családtagok árát egy pengőben, míg a személyjegy árát ötven fillérben állapította meg a vezetőség. Nagyban emeli a fagyalt délután értékét, hogy tánc is lesz.

A MANSZ LEÁNYKÖRÉNEK FAGYLALTDÉLUTÁNIA 1935 június 5-én délután 6 órai kezdettel lesz megtartva a nagyerdei virágóteraszán. A házi kisasszonyok és háziasszonyok felkérése már folyamatban van. Az előlekekből és elővételből ítéve a rendezőség a legnagyobb sikerre számíthat.

A nyilastelepi református egyházzsír áldozócsütörtökön tartja alapkövetélteli ünnepét, ezt követőleg a gyülekezeti otthonban műsoron estély lesz.

A forró tej halálraégett egy kislány. Lovas Lászlóné debreceni napszámosasszonyt gondatlanságból okozott emberöléssel vádolta az ügyészség, mert ez év január hetedikén felügyelet nélkül hagyott három éves János nevű kislányt a forró tejet magára rántotta és olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy belső viszonteladókat. A közgyűlés mentette a vád alól, mert beigazolást nyert, hogy Lovasné a szerencsétlenség alkalmával nem is volt otthon.

dőbe és azt nem keverik kútvízzel. Miután a második kút vizét is be lehetett kapcsolni, az igazgatóság úgy intézkedett, hogy a két meleg medence közül az egyikben állandóan meleg, a másikban állandóan langyos víz áll rendelkezésre. Hideg vizet egyik medencébe sem vezetnek be, hanem megvárják míg a víz magától kihűl langyosra. A meleg medencében minden második nap kicserélik a vizet. A víz minden baktériumot azonnal megöl, tehát fertőtlenítő hatása is van.

Az üdülést kereső betegek számára a téli fedett uszodában szintén hőforrásvíz lesz, melyhez szintén nem adnak kútvizet és azt állandó hőfokon tartják. Ilyen gondos és körültekintő intézkedések folytán csak hamar ki fog domborodni a fürdőtelep gyógytelensége és el lehet azt érni, hogy az ország minden részéből csak úgy özönlenek a gyógyvulást kereső vendégek Debrecenbe is, mint Szoboszlóra, mert itt is megkapják a friss, tiszta hőforrásvizet.

MEGRIADTAK A GYÁSZKOCSI LOVAI — SZÉTTÖRT A KOPORSÓ. Szarvasról jelentik: Kondoroson Nyencsek Pál 78 éves kisbirtokos temetésén, amikor a koporsót a gyászszobából kivittek és feltették a gyászkoosira, a lovak megijedtek és magukkal rántották a kocsit. A vágatót gyászkoosiról leesett a kocsis, majd a koporsó is lezuhant és szétesett.

Olcsó rekamiet,

SZABÓ kárpitos, Varga-utca 1. szám.

A debreceni Gazdasági Akadémia hallgatóinak kebelében alakult lovas egyesület szombaton délután tartotta nagyszabású lovasünnepségét a pallagon. Az ünnepély gazdag és remek programjáról és a nyertesekről lapunk legközelebbi számában fogunk részletesen megemlékezni.

Házfelügyelők figyelmébe! A házfelügyelők nemzeti és gazdasági egyesülete értesíti tagjait, hogy a vasárnap tartandó gyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg a tagok, mivel igen sok fontos ügyben döntést hoznak.

A IX. csekészkerület nagyszabású ünnepség keretében ünnepelte meg fennállásának tíz éves évfordulóját. Az ünnepség részletes lefolyásáról lapunk keddi számában adunk tudósítást a nagymérvű anyagtorlódás miatt

FELHÍVÁS A MEZŐGAZDASÁGI SZÁMLALÓBIZTOSOKHOZ

A külsőségi számlalóbiztosok sok tekintetben nagyon egyénien fogják fel a kiadott utasítások rendelkezéseit. Ezért az összeírás vezetősége — nagyobb zavarok elkerülése végett — újból kéri a külsőségi számlalóbiztosokat, hogy eddig végzett munkájukat ellenőrzés végett sürgősen küldjék, illetve hozzák be a történelmi levéltárba. Hivatalos órák délelőtt 8-tól 2-ig és délután 4-től 6-ig. Az ellenőrző csoport egyrésze a közgyűlési teremben dolgozik. A munkák tehát ott is beadhatók. A számlalóbiztos személyes jelenléte azért szükséges, mert a mezőségre és erdősegre való levelezés a kézbesítés lassúsága miatt rendkívül hosszadalmas, míg személyes megbeszélés útján azonnal lehet tisztázni mindent.

Simon József belsőségi számlalóbiztos arra kéri az összeírás vezetőjét, hogy hétfőn délelőtt 9—12 között legyen szíves jelentkezni a történelmi levéltárban.

Hősök ünnepe a katolikus templomban. A debreceni római plébániatemplomban ma, vasárnap délelőtt fél tíz órakor lesz ünnepélyes nagymise a hősi halottak lelkiüdvéért. A szentmisét dr. Kompassz Árpád szentszéki bíró, a Thereziánium igazgatója celebrálja. A délutáni májusi ajátosságban dr. Rassovszky Kálmán győresrendi tanár prédikál. A filléres gyorsul induló utasok részére reggel öt órakor tartanak szentmisét.

A Piac-utcai egyházzsír ezidei utolsó vallásos estélye vasárnap lesz a Kistemplomban, délután öt órakor. Predikál Uray Sándor moderátor lelkész.

Műsoros est a postás-otthonban. A postások Vigkedvű Mihály utca 67. számú helyiségében június 2-án, vasárnap, táncgal egybekötött műsoros estély lesz.

Megalakult a Magyar Jövő Szövetség ifjúsági csoportja. A Magyar Jövő Szövetség szervekedése szépen halad előre. Az iparos és kereskedő érdekképviselet mellett most alakult meg az ifjúsági csoport is. Tagjai 18—24 éves iparos, kereskedő, munkás vagy intellektuál ifjak, akik ellen eddig erkölcsi szempontból kifogás nem merült fel. Célja: a dolgozni akaró ifjúság öntudatos, nemzeti alapon való nevelése s a szellemi, kulturális, valamint gazdasági kérdések állandó napirenden való tartása. A csoportnak eddig hetven tagja s főleg a külsőségek ifjúsága mutat fel nagyobb érdeklődést.

Fényvédő francia

arepuder, száraz és zsiros arcbőrre legjobb minőségben, állandóan lerakathat kizárólagosan **PAPP LAJOS** illatszertáraitban Kossuth-u. 1., Csapó-u. 58.

Sylvia coldcrém

szappan, érzékeny, száraz arcbőrre legjobb. Minőségét utólag is garantáljuk.

Ára: 40—80 fillér.

Kizárólagos főlerakat:

PAPP LAJOS illatszertáraitban Kossuth-u. 1., Csapó-u. 58.

MOZI

Századunk tragédiája
Londoni rejtély

Bemutató az Urániában.

Két érdekes filmet mutatott be szombaton este az Uránia mozgó. Az egyik a „Századunk tragédiája”. Ez a film: fotografált világtörténelem. Kezdődik a világ legelső riport-filmjével: Bismarck 1895-ben egy ségre buzdítja a németeket, és végződik 1918-ban a békekötés képeivel. Ami közbül van: az valóban „századunk tragédiája”. Látjuk a béke gondtalan felszíne alatt mint készülődik háborúra az egész világ. Uralkodókat látunk karöltve, akik néhány év múlva már ellenségek lesznek. Látjuk Ferencz Józsefet, II. Vilmost, Ferencz Ferdinándot, V. György angol királyt, Wilson elnököt fontos tanácskozásokon családjuk körében, hadsereg szemléken. Látjuk a sarafevői tragédiát, a hadüzenetek kirobbanását, a felvonuló angol, francia, orosz, német, osztrák-magyar csapatokat. Látjuk a világ-háborút. A lelkesedést, a hősiességet, a szörnyű erőfeszítéseket, áldozatokat, a háború borzalmaival. Az összes hadviselő felek csapatainak emberfeletti küzdelmeit szárazon, vízen és levegőben. Látjuk egy magyar-osztrák hadihajó legénységének csodálatos haláltmgvető bátorságát. Tankokat, gáztámadást, pergetőzet, lángvetőket látunk gyilkos munkájukban. Látjuk az orosz cár búcsúját csapataitól, a bolsevizmus kitérését. A végző nagy erőfeszítést az összes frontokon. Látjuk ellenségeink győzelmét, a magunk összeomlását. — elszorul a szívünk. Ennyi hősiesség, ennyi vér, ennyi áldozat semmiért, sőt azért, hogy elveszítsük ezeréves határainkat! Hatalmas élmény ez a film mindenkinek. Amak, aki ott volt a harcmezőn, nemcsak emlékeit éleszti fel, hanem férfias önértéket is megerősíti. Azokat pedig, akik nem voltak ott és velük együtt a fiatalokat is, talán figyelmeztetni fogja: több tiszteletet a hadviseltek iránt...

A műsor második filmje a „Londoni rejtély” című deektív történet. A film vonzóereje a váratlan fordulatokban, izgalmas részletekben relik, sarkpontja a képek az, hogy tucatnyi gyanúsított közül az utolsó pillanatig sem lehet tudni, ki az igazi bűnös. A detektív alakját Warner Oland formálja meg remekül.

Vasárnap:

VÖRÖS RÉM

Hans Albers, Nagy Kató izgalmas világfilmje. — Megjelenik: GÉSAK TAVASZI ÜNNEPE. — Előadások: 3, 5, 7, 9 órákor.

HIRDETMEY.

Ertesítem a város gazdaközönségét, hogy a Hortobágyon a részes kaszálásra a területet kiosztását május 28-án kedden reggel 9 órákor a Malomháznál megkezdtem. Akik a Hortobágyon részes kaszálást vállalnak fenti időpontban a Malomháznál Baltazár János tb. városigazdánál jelentkezzenek. A kaszálás azonnal megkezdhető.

H. Polgármester.

Szerkesztő:

DR. LISZT NÁNDOR

RÁDIO MŰSOR

Vasárnap, május 26.

BUDAPEST I.

- 9:15: Hírek.
10: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök.
11: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. A szentbeszédet mise után P. Pangha Béla dr. Jézustársasági házfőnök mondja.
12:20: Pontos időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.
12:30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rékai Nándor.
2: „Hősök napján.” Vitéz Somogyváry Gyula előadása.
2:15: Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara muzsikál.
3: „Időszerű gazdasági tanácsadó.” Székács Elemér gazdasági főtanácsos előadása.
3:50: Bertha István szalonzenekara.
4:30: „A falu és a város az irodalomban.” Hankiss János dr. egyetemi tanár előadása.
5: A „Köszegi Éneklő Ifjúság” hangversenyének közvetítése Kőszegről.
6: „Az időről és a sajtóról, avagy ki a művelt ember.” Laczkó Géza csevegése.
6:30: Hanglemezek.
7:45: „Mindennapi bosszúságok”. Harsányi Zsolt előadása.

- 8:15: Operettrészletek. „Katonai szerepek”. Közreműködik Szabó Ilonka, Rösler Endre és a Budapesti Hangverseny Zenekar.
9:45: Hírek, sport- és löversenyeredmények.
10:15: Bachmann Jazz-zenekarának műsora
11: Horváth Gyula és cigányzenekara
0:05: Hírek.

BUDAPEST II.

- 12:40: Rendőr-fűvőzenekar. — Vezényel Szöllőssy Ferenc.
3: „Mit üzen a rádió.”
3:15: Báthly Anna énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor.
4:35: Bertha István szalonzenekara.
5:35: A „Száz könyv” sorozatban Szerb Antal beszél Goethe „Werther”-jéről.
6: Kárpát Zoltán dr. magyar nótákat zongorázik.
6:35: „Nagyapapa és unokája”. Peszty Masa felolvasása Jókai családi életéről.
7:10: A Hubay Társaság hangversenyének közvetítése a Nemzeti Szalonból, Hubay Jenő szerzeményei.
8:45: Berend Endre jazz-zenekarának műsora.
9:25: Hírek, sport- és löversenyeredmények.

Hétő, május 27.

BUDAPEST I.

- 6:45: Torna, utána hanglemezek.
10: Hírek.
10:20: „A kincs nem boldogít.” Szenczi Molnár Albert elmékedése 1630. évben. (Felolvasás.)
10:45: „Az izlésről.” (Felolvasás.)
12:05: Hanglemezek.
1:30: A József nádor 2. honvédszolgálati zenekara. Vez. Seregi Artur.
4:10: A rádió diákfelőrlára: „Cabot-tól Amundsemig.” Halász Gyula előadása.
5: „Sakk mesterek — sakkversenyek.” Chalupetzky Ferenc dr., a Magyar Sakkszövetség alelnökének előadása
5:30: Jakabfi Magda zongorázik.
6:10: Német nyelvoktatás. (Szentgyörgyi Elek dr.)
6:40: Szűcs László énekel (zongorakísérettel).
7:20: „A német- lengyel együttműködés.” Császár Béla dr. előadása.

- 7:50: Dostaj Ignác tárogatózik
8:15: Színműelőadás a Stúdióban. „A rongyos katona.” Mesejáték két képben. Irta Zilahy Lajos. Rendező Odry Árpád.
9:10: Hírek.
9:30: Az Americana Liszt Ferenc Zenekara. Vezényel Melles Béla.
10:10: Időjárásjelentés.
11: Károlyi Árpád és cigányzenekara muzsikál.

BUDAPEST II.

- 6:15: Budai György és cigányzenekara muzsikál.
7:45: „A benső ember felfedezése.” (A római stoikusok). Halasy-Nagy József dr. egyetemi tanár előadása.
8:20: Antos Ilonka énekel (zongorakísérettel).
8:55: Hírek.
9:15: Valda Sándor—Pártos Ernő szalonzenekarának műsora.

TESTEDZÉS

Bocskay--Soroksár

A profilig bajnokság utolsójötti fordulójának egyik legérdekesebb mérkőzését játsszák le ma délután a nagyerdői Stadionban. A Debrecenbe most először ellátogató s az ismeretlenség homályából fejmerült Soroksár lesz a debreceni kék-sárgák ellen fele.

Soroksár az ősszel került fel az I-ső ligába, hol szép sikereivel egymás után okozta a meglepetéseket. A Bocskayval, Ferencvárossal döntetlenül játszott s legnagyobb meglepetésre jegyözta a Hungáriát.

Az újdonsült „negycsapat” első

debreceni látogatását nagy érdeklődés előzte meg, úgyannyira, hogy a ma délutáni ragyogó tavaszi nap-sütésben az előjelek szerint igen sokan fognak kivándorolni a Stadionba, hogy a Bocskayra sorsdöntő fontosságú, izgalmas mérkőzésben győnyörködhessenek.

A mérkőzés sorsa teljesen nyílt. A hazai pálya előnye némi pluszt jelent a Bocskaynak, mit hatásosan elensúlyozhat azonban a Soroksár fűregbb s egységesebb csatársora.

A Bocskay védelme megbízhatónak látszik, egyedül a halvesor tengelyében

Gyulai játéka a kérdőpont. Ha ő megállja a helyét, a Bocskayt nem érheti meglepetés. A csatársorban főleg Kiss Gáborra kell játszani, aki ma a Bocskayban egyedül gólgépes csatársor. Ha Markos mostani jó formájában önzetlenül és ésszerűen játszik, szintén nagyban hozzájárulhat a Bocskay sikeréhez.

A két csapat így áll fel: Bocskay: Verga — Vágó, Janzso Palotás, Gyulai, Békési — Markos, Návai, Böör, Kiss G., Hevesi, — Soroksár: Kovács — Vadász, Dudás — Szenes, Kurunczy, Magyar I. — Kelemen, Bihámy II., Varga, Horváth, Magyar II.

A mérkőzés előtt amatőrbajnoki mérkőzést játszanak: Tezti—NyKISE DMTE—NyTVE. Ma délig olcsó jegyelővét.

I. PROFILIGA PROGRAMJA

Budapest: Ferencváros—Somogy, Budai „11”—III. ker. FC, Phöbus—Hungária.

Szeged: Szeged FC—Újpest.

Miskolc: Attila—Kispest.

Debrecen: Bocskay—Soroksár délután fél 6 órákor. Stadion. Bíró: Salgó.

MA KERÜL ELDÖNTÉSRE
KELETMAGYARORSZÁG 1935. ÉVI
SENIOR BIRKOZÓCSAPAT.
BAJNOKSÁGA

A M. B. Sz. keleti kerületének megbízásából a DTE ma 8 órai kezdettel rendezi meg az e gyesület tornacsarnokában Keletmagyarország ezévi senior birkozó csapatbajnokságát.

A csapatbajnoki versenyt két favoritja a Szolnoki MÁV, mely Bede, Feké, Abel, Szendrey, Kovács Antal, Bíró, Tarjáni és Hortyinyi összeállításban indul, míg a DTE Fényes, Szalay, Szabó, Szöke, Kratzer, Ferenczy, Weisz, Erdei összeállítású csapatja veszi fel a küzdelmet a Szolnoki MÁV kitűnő csapatával. A Karcagi MOVE és a NyTVE hasonlóképpen erős csapatokkal indulnak, úgyhogy meglepetés nincs kizárva a sorrend megfordítása is alakulhat ki. Az izgalmas verseny 40 füléres műsor elenében tekinthető meg. A délutáni döntőmérkőzésekre előreláthatólag 4 órákor kerül a sor.

Labdarúgó-mérkőzések. A honvéd és közrendészeti alakulatok közötti labdarúgó-mérkőzések során május 26-án 8 óra 30 perckor a 12. gyalogezred és a 6. honvéd hradó osztály, 10 óra 15 perc kezdettel a 6. tüzérezisztály és határőrség csapatai fognak egymással mérkőzni a Máv. vágóhid-utcai sporttelepén. A mérkőzés megtekintése ingyenes.

Felkértem a Hunyadi FC összes játékosait, hogy ma vasárnap délelőtt 9 órákor a dohánygyári pályán pontosan megjelenni sziveskedjenek. Intéző.

Erembajnoki mérkőzések. A DEAC pályán negyed 1 órákor: Foto—Vergakert. Az Egyetkert-utcai pályán 3 órákor: TRIE—Klinika, 5 órákor: Nyomdász 11—Tégyáskert. — Vasutas pálya 6 órákor: Fodrász—Bologdkert.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

Margit-szálloda

Pensio a Halász-féle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett). Kényelmes, tiszta szobák, Bőséges étkezés. Olcsó árak. Nvaralóknak fűdözőknek, sportolóknak kedvezmény. Közel a gyógyfürdőkhöz, klinikákhoz, kórházhoz, sporttelepekhez, számos megállónál. Telefon 10—24.

MIMI

szívesen megengedi Berzók Jánosnak, hogy a 6x9, vagy 4x6 márkás 3 tekercsű gépet felszerelt fényképezőgépét kipróbálja. Megnyugtatom, ezen gépek 10 pengőnél sokkal többet érnek.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK

Fehérművarró
és tanulóany felvétetik a Benyás varrodába, Degenfeld-tér 11. Tisza-palota. 911

Önállóan

dolgozó segédleányok azonban felvétetik. Udvarhelyi-varroda, Malomköz 3. sz. 2065

Ügyes

varró- és tanulóanyok, kifutó és bejárónő felvétetik. Kárvin-tér 5. 908

Bejárónő

felvétetik. Jelenkezés vasárnap nyolctól tízig. Lorántffy utca 5. 2081

Suche

deutsches Fräulein zu Juni 1. oder 15. Nyil-Gasse No 101.

Mindenes

szobalányt hosszú bizonyítvány 1-ére folyveszek. Jelenkezni délután 3-4 óra között dr. Jakabné, Piac 34. 883

Varró-

és tanulóanyok felvétetnek Ferenc József-út 64. 342

Manikűrös

kisasszonyt keres Kovács Lajos fodrászüzlete József kir. herceg-utca 2.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Ügyes

kifutó felvétetik. Ugyanott egy rádió eladó. Nyugoti 48. 919

Vasutas.

köztisztviselő, nyugdíjas mellékfoglalkozást nyerhet. Cím a kiadóban. 912

Fejős

tehenész konvenció vagy hónapos 1-re felvétetik. Bellegelő 57. acsádi útnál. 871

Egy

fiatal kovácssegéd felvétetik Honvéd-utca 35. Prémnél. 2078

Akvizítori

munkában jártas keresztény urak felvétetnek. Jelenkezés d. e. 9-10 óráig. Ferenc József-út 32. I. em. 2052

Csőüzletbe

szakmai elárúsítók és elárúsítónők felvétetnek. Ajánlatokat „Elárúsító” jelígre a kiadóba. 816

Egy

hentesanalót felveszek Zará József. Hosszúpátvi. 869

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Gyermek

mellé vagy idős párhoz elcséjére elmennék. Cím a kiadóba kérek. 915

Középkorú

magános özvegy nő, az általánosan magánosságát unva, elmegyen jobb módú magános férfi vagy nő gondozására díjtalanul. Érdeklődők e lap kiadóhivatálába írjanak. Jelleg: „Jó lélek”. 2064

ÁLLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Gazdaságba
elhelyezkedne izr. fiatal ember. Cím: Kultura antiquarium Szent Anna 3. 363

BUTOROZOTT SZOBA

Bútorozott
utcai szoba kiadó. Esetleg előszobával, irodának. Péterfia 31. 382

Utcai

csinosan bútorozott szoba június elsejére kiadó. Széchenyi-utca 27. 399

Különbejárátú

utcai elegánsan bútorozott szoba kiadó. Széchenyi-u. 29. 372

Különbejárátú

csinosan bútorozott utcai szoba fürdőszoba használatát kiadó Széchenyi-u. legelejen. Cím a kiadóban. 09

Különbejárátú

zárt folyosóról nyíló szép utcai bútorozott szoba 1 vagy 2 személy részére teljes ellátással június 1-re kiadó. Batthyány-u. 9. 1969

Püspöki palotában

egészséges, tiszta bútorozott szoba kiadó jun. 1-re. Erdeklődni Hatvan utca 1. sz. I. kapu, hátul az udvarban a házmesternél. 10

Különbejárátú

bútorozott utcai szoba egy vagy két személynek kiadó. Széchenyi-u. 44. 399

Teljesen

különálló bútorozott szoba 1-re kiadó. Piac 49. II. em. 391

Különbejárátú

csinosan bútorozott szoba június 1-re kiadó. Szalkai-u. 6. 390

Utcai

csinosan bútorozott különbejárátú szoba 1-re kiadó. Rothermere-u. 14. 404

Kiadó

csinosan bútorozott szoba teljes ellátással. Ugyanott háznál varrást vállalok olcsón. Mák-u. 26. 913

Központi

fűtéses, különbejárátú bútorozott szoba azonnal kiadó. Szt. Anna 10-12. Értekezhetni Kalmár házfelügyelőnél. 916

Különbejárátú

szép utcai szoba kiadó. Püspöki palota II. kapu, 10. ajtó 2091

Különbejárátú

utcai bútorozott szoba azonnal vagy elsejére kiadó. Tompa Mihály-u. 8. Attila-tér mellett. 2060

Egy

különbejárátú bútorozott szoba egy vagy két személy részére kiadó. Erzsébet-utca harmadik. 895

Kiadó

parkettes utcai bútorozott szoba Piac 77. I. emelet. 909

KIADÓ LAKÁS

Kiadó
egy szoba, konyha. Fűvészkert-u. 6. 2075

Kiadó

egy szoba, konyha speiz Postakert. Gyár-u. 6-b. 2071

Egy

udvari szoba, konyha június 1-re kiadó. Fazekas Mihály 2. 2003

3 szoba
konyhás, egy szoba, konyhás lakás kiadó Árpád-tér 28. — Értekezni lehet Hatvan-u. 1. Tokaji Borozó. 2088

Háromszobás
modern lakás fürdőszobával, krttel kiadó. Vénkert. Domokos Lajos 15. 914

Kétszobás
udvari lakás kiadó. Piac-utca 89., Blatnérnél. 2087

4 szobás
komfortos lakás külön udvarral augusztusra kiadó. — Rothermere-u. 14. 405

Központi
utcai két szoba, konyha és kamra kiadó. Zápolya-utca 3 43

Kiadó
3 szobás udvari emeleti modern lakás augusztus 1-től. Arany János 19. 368

Augusztus 1-re
kiadó 2 udvari szobás, előszoba, konyha, speiz, komfortos lakás. Megtekinthető d. e. 9-11. d. u. 3-5-ig. Egymalom-u. 4. 344

Kiadó
udvari szoba, konyha, speiz és mellékhelyiség. Zöldfű-utca 8. sz. 819

Egy
szép világos utcai szoba, konyha, kamra mosógéppel fűs udvarban június 1-re. kiadó Apafi-utca 20. 602

Modern kétszobás
lakás a Poroszlay-út 24. szám alatti teljesen új házban minden mellékhelyiséggel, esszenci redőnyvel, vízvezeték, csatornázással gázzal, parkettával és cserépkályhával kiadó. Értekezni a helyszínen vagy Tóth és Sebestyén Fürdő-u. 2. számú irodájában. 1877

Kiadó
egy utcai háromszobás fürdőszobás lakás augusztus 1-re (esetleg már július 1-re is) és egy háromszobás, fürdőszobás udvari lakás augusztus 1-re. Rákóczi-utca 7. 2031

Kiadó
modern 3 szobás utcai és udvari szép tiszta lakás. Csapó 59. 2079

Egyszobás
konyhás lakás kiadó. Búsi-utca 20. szám. 378

Egy
szoba, előszoba, konyha június 1-re kiadó. József kir. herceg-utca 75. 370

Kétszobás
frissen festett lakás olcsón kiadó. Árpád-tér 47. 2078

Kiadó
egy utcai szoba, konyha, speiz Eprekert-utca 19. Boldogkert, József-utca megengedve. 909

Kétszobás
udvari lakás kiadó. Nyomfató 9. 2077

Kiadó
augusztus elsejére 4 szobás modern villa, konyhakert, gyümölcsös, baromi. és serfőztartási lehetőséggel. Értekezni telefon 14-92. vagy Batthyányi-u. 1. házmesternél. 2076

Kiadó
magános nőnek egy szoba, konyhás lakás. Pacsirta 17. 905

Kétszobás
előszoba, konyha, kamra egyetem közelében azonnalra kiadó Bősörményi-út 70. 112

Utcai
lakás, kétszoba, előszoba, konyha kiadó. Biedermayer-szaongarnitúra eladó. Hunyadi-u. 12. sz. 906

Utcai
kétszobás lakás mellékhelyiségekkel júliusra kiadó. Rákóczi 19. 2090

4 szobás
komfortos lakás Hungáriapalotában I. emeleten, két bejárattal irodának és lakásnak alkalmas, azonnalra vagy augusztusra kiadó. 401

Kétszoba,
előszoba mellékhelyiséggel június egyre vagy tízötre kiadó. Csokonai 15. 387

Szoba,
konyha speiz azonnalra kiadó virágos udvarban. Csillag-u. 8. 400

Háromszobás
utcai lakás teljes komforttal augusztus elsejére igen szép helyen kiadó. Bethlen-u. 50. 386

Kerti
úrilakás központ közelében kétszobás, tiszta azonnalra is kiadó. Bősörményi-út 45. 2095

Központi
fűtéses 4 szobás, komfortos lakás november 1-re átadó. Piac-u. 43. I. em. 2. Svetits-palota. 354

Háromszobás,
fürdőszobás utcai, teljesen rendezhető lakás augusztusra kiadó Szent Anna 29. 904

Azonnalra
kiadó három szoba, nagy gang, mellékhelyiségekkel, kifestve. Kőlcsey 18. 2068

Különbejárátú
utcai szoba előszoba, teljes ellátással kiadó. Rendelőnek, irodának is alkalmas. Szent Anna 34. 898

Kiadó
Keresztesi-utca 5-h. számú ház udvarral kertet. 888

Kétszobás
utcai lakás kiadó azonnalra is. Batthyányi 13., délután 3-5-ig. 880

Modern
5 szobás I. emeleti lakás központi fűtéssel novemberre kiadó. Szent Anna. 68. Varga-utca sarok. 42

Kiadó
két nagy szoba mellékhelyiségekkel azonnal nagyállomással. Hid-u. 2. 1973

Egy
szép utcai szoba, konyha, egy udvari szoba, konyha kiadó. Kécske-utca 86. 887

Kétszobás
udvari lakás mellékhelyiségekkel (főregmentes), csendes, virágos udvarban kiadó. Gázfűzővel ellátva. Szt. Anna 34. 897

Kétszobás,
konyhás, speizos lakás kiadó. Cserepes-u. 8. sz. 327

Kétszobás,
parkettes, fürdőszobás földszinti lakás József kir. herceg utca 22. augusztusra kiadó. 323

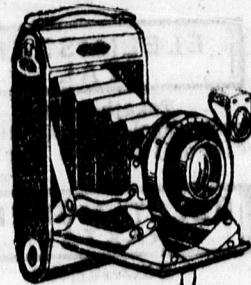
Egy szoba,
fürdőszoba, előszoba, konyha és kamra kiadó. Csapó 23. 917

Két
utcai szoba mellékhelyiségekkel együtt Széchenyi-u. 57. sz. alatt azonnalra kiadó. 44

AJÁNLAT

HOMOK

Ingyen elhordható Andrassy-út 18. alól. 750

FÉNYKÉPEZŐGÉPET
Takarékossági könyvre is vásárolható
UNGÁR
látvány és foto szak. üzletében
SZÉCHENYI-UTCA 1.

TEHERAUTOVAL

költöztetést, élő állatszállítást és minden egyéb szállítást kizárólag csak Mateny-talok végezhetnek. Érdeklődőknek felvilágosítással szolgál Miklós-utca 49. Telefon: 17-71. Fuvarvállalási iroda. 2030

Úri csajánál

ízletes koszt kapható kihordásra is. Cím a kiadóban. 2023

Bíró

hölgyfodrász szalon modernül berendezett úri fodrászattal olcsó árak mellett megnyitott Piac 58. 533

Búza,

rozs eladó néhány mázsá. — Gróf Vécsey-utca 31. 890

Mézkannák,

műlépek nyugagyak, kerti locok, fürdőárok, fagyaltgépek, gummisövek, madárházak, aquariumok, hajak Nagy vasúletében, Csapókanyar. 2062

Burgonya,

Ellaróza, teljes tej legkorábban házhoz szállítva megrendelhető. Varga-utca 25. 2059

Fekete

erdőbényei andesit sírkövek csak a Debreceni Műkönyvárnál (Fürdő-u. 2.) kaphatók. 1513

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Kétágyas

szobát két hónapi nyaralásra keresek Végadóhoz közel. Ajánlatokat kiadóba. 2069

Villamos

megállóhoz lehetőleg közel 2, esetleg 3 szobás modern lakást aug. 1-re, vagy nov. 1-re keresek. Lőrinczné, Szoboszlói-út 11-b. 352

KERESLET

Széket,

jó állapotban lévő, lehetőleg egyformát, esetleg két-félet 30-40 darabot megvételre keresek Cím a kiadóba. Ajánlatokat kiadóba. 882

Keresek

megvételre használt, de jó állapotban lévő cserépkályhát, üstházat, kerti bútor. Cím a kiadóban. 896

12000 pengős

vételért bejárósi házat keresek. Ajánlatokat „Készpénz” jelígre kiadóhivataltal. 2066

Béresplésze
2000 mázsa élethez gépet ke-
resék. Varga-utca 17. 894

20-30 hold
földet vételre keresek. Aján-
latot „Városhoz közel” jel-
legre kiadóhivatalba. 2067

ÉLELMISZER ITAL

Tokajhegyi
borok legolcsóbb árban lite-
renként is kapható Nap-u. 10
2056

ÖZLET-MŰHELY RAKTÁR

Fűszerüzletet
átvennék, vagy üresen ki-
vennék forgalmas helyen. —
Ajánlatot „Üzgyökők kizár-
va” jellegre kiadóba. 900

Végkedvű M. 2.
számú épületben üzlethelyi-
ség kiedő. Ertekezni lehet
Szent Anna 53.

Üzlethelyiség
Piac-utcától harmadik ház-
ban kiadó. Szent Anna 6.
2080

Bojthejység
kiadó. Széchenyi-utca 14. sz.
902

RÁDIO

Standard
3+1 csöves rádió, dinamikus
hangszóróval eladó. Széche-
nyi-u. 35. keresztépület. 07

HANGSZER

Jókarban
levő gramofon lemezekkel
30 pengő. Megtekinthető
Piac-u. 2. virágüzlet. 373

AUTÓ-MOTOR KERÉKPÁR

James
motorkerékpár kifogástalan
állapotban, új gumikkal el-
adó. Apaffy-u. 39. 920

Eladó
500 cm. kitűnő karban levő
motorkerékpár, Kiss, Horto-
bágy malom. 406

Összes
„Ford” alkatrészek, külső,
belső gummik, Bosch-duda
igen olcsón eladók. Ajtó-u.
4. 2070

10 éves
kislány részére olcsó hasz-
nált gyermekkerékpárt ven-
nék. Aszró Jenő, Doberdó-u.
29. 371

Puch
220-as jutányosan eladó. Ki-
fogástalan működésű. Cím a
kiadóban. 2040

„Csepel”
motorkerékpár jó állapotban
130 P. Gyógyszertár, Tisza-
csége. 2041

Ford-autó
generál javított, újonnan fé-
nyezve bőr üléssekkel 750
pengőért eladó. Ertekezni:
Piac-u. 7. könyvüzlet. 2043

Királylancos
A J. S. motorkerékpár, na-
gyon jókarban levő eladó. —
Tóth gumilyukasztó üzem.
Király-u. 5 sz. 745

Autóját,
traktoriát, motorkerékpárját
javíttassa Pusztajánál (Posta-
rik) Nyíl-utca 15 szám alatt.
Telefon 16-76. 808

Kifogástalan
állapotban levő csukott Chev-
rolet autó eladó. Megtekin-
hető délután 3-4 között Bui-
dosó-u. 19. sz. alatt. 735

Személyautó.
Vizsgázott amerikai, hat-
hengeres, nyitott, 18 liter fo-
gyasztású 100 P. évi adó,
üzemképes, igen jó állapot-
ban eladó. Közvetítési díj öt
százalék. Cím a kiadóhiva-
talban. 848

BUTOROK

GYERMEKKOCSIK.

biciklik modern csőbutorok,
kerti butorok, ágybetétek,
matracpárnák stb. legjobb
minőségben, avári árban ked-
vező fizetési feltételek mel-
lett a Vas- és Rézbútorgyár
Rt.-nél Ispotály-u. 5. és váro-
si lakatában. Royal-épület
szerezhetőek be.

Dívány.
szőnyeg, állótűk, szekré-
nyek asztalok, kredenc el-
adó. Attila-tér 7. 2084

Komplett
háló kifogástalan jó állapot-
ban olcsón eladó. Nyíl 35.
2082

Modern
ebédlő, thonet szék, ebéd-
lőszekrény, vaságyak, sodro-
nyok, gyermekágy, toalettek
sörapparat eladó. Csapó 13.
2083

Hálószobabútor
politúrozott, sötétbarna el-
adó Kovács műbútorasztal-
osnál. Vénkert, Domokos
Lajos-utca 26. 2055

Gazdon
félháló tőgyfából, szép ki-
vitelben olcsón eladó. Meg-
tekinthető Csillag-utca 86.
374

GAZDASÁGI ESZKÖZÖK

Eladó
tengerimorzsoló, fűkiszáló,
aratógép szőró rosta na-
gyon jutányosan. Péterfia-u.
36. 2063

Eladó
4-es gözgarmitura, esetleg
bérbe is. Ár 800 pengő. —
Kedvező feltétel. Hajdúhad-
ház, Horthy Miklós-út 64.
376

Vetőgépek,
ekekapák, kaparogépek el-
adók. József kir. herceg-u. 70
2064

Kaparogépek,
vetőgép ekék, gázcsövek,
sínvasak, transzmissió ten-
gely, kalászló, gyűrűs csap-
ágyak eladók. Bocskay-út 7.
2065

BIRTOKBÉRLET

Tanyásbirtok
22 hold kiadó októberre On-
dódon, Perc-dűlőben. Ver-
ga-utca 25. 2058

Macson
9 hold szántóföld bérbeadó.
Ertekezni Görbe-utca 9-a.
359

ELADÓ ALLATOK

10 hónapos
malacok eladók. Arany Já-
nos-u. 22. sz. 874

Fajjalombok
helyszüke és túlszaporodás
miatt mélyen leszállyított ár-
ban eladók. Gólya-u. 4. sz.
895

Dán dongó
nőstény eladó. Erteklődők
címét kiadóba kérem. 891

ELADÓ HÁZ

Kishegyesi-út 32. sz.
ház eladó vagy városival el-
cserélhető ráfizetéssel is. 890

SAMU JÁNOS OFB. ENGEDÉLYES HIR. DETÉSEI.

IRODA: HUNYADI-U. 24.
Ingatlanok vétele és el-
adása — nagy választékban,
azoknak gyors és lelkiismer-
etes közvetítése.

Földek, házak, villák ház
helyek és villatetek olc-
són, kedvező fizetéssel és
törlesztéssel is vásárolhatók.

Eladó házak: Egytelkér-
t-utca 36, szám 1000, gyümöl-
csőssel, jó lakással. Késes-
utca 42., Ispotály-utca 7.,
Nap-utca 13. Károly Ferenc
József út 23. kétszer 4 szo-
bás, parkettes szobából álló
villa. Szávay Gyula-utca 23.
Kondor-utca 3. 3800 ol gyü-
mölcsőssel 3 szobával. Mé-
liusz-tér 7. értékes ház. Pesti
utca 39.

Megbízott: SAMU JÁNOS,
Hunyadi-utca 24.

Nyugati-u. 44.
számú ház vagyongegosztás
miatt sürgősen eladó. 903

Eladó
bérház, esetleg ráfizetéssel
családi házzá vagy földért
elcserélhető. Cím a kiadó-
ban. 795

Falura vágyóknak
Hajdúdorogon a község köz-
pontján 2 szoba, konyha, ka-
mara, folyosóból álló adó-
mentes új ház (ivóvíz az ud-
varon), 300 négyszögöl kert-
tel olcsó áron eladó. Erte-
kezni Udvarhelyi (Golyó)
József Debrecen Pozsonyi-
út 8-b. tulajdonosnál. 2057

Eladó
Budai Ézsaiás-u. 26. számú
ház adósság részbenj átvál-
tásával is. 892

Egytelkertben
kettőszobás, 300 öles sarok-
ház eladó lakbérrel. Hitel-
szövetkezet, városi bérház.
2050

Ürliház
háromszobás, új, lakbérrel
eladó. Martóhy huszonnyégy.
2049

István-út
mellett Méhes-utca 1. sz.
adómentes új ház eladó. 885

Varga-u. 29. sz.
ház vagyongegosztás miatt
eladó. Ugyanott egy pince-
szoba elsejére kiadó. 2085

Adómentes
családi ház kedvezően eladó.
Apaffy-u. 31. 381

Eladó
kétszobás, konvhás, alapin-
czett ház 3800 pengőért ha-
vi 40 pengő törlesztésre is.
Apponyi-utca 18. 2072

Nagyverdónál
villaszerű 2 szobás ház gyü-
mölcsőssel eladó vagy kiadó
Gróf Nádasdy-u. 6. 395

ELADÓ HÁZAK:
Kizyó-utcán tizenötézerért,
Jókain harminnégyezerért,
Pozsonyi- és Kassai-úton
villák. Milomközön olcsó
ház hely. Vágóhid háta mö-
gött ezer négyszögölös telken
beinstruált sertéshizlalda. —
várostól 2 kilométerre 55
hold jót felszerelt tanyás-
birtok harminchétezerért —
melyfűrrásnál négy hold
föld gyümölcsősek, ezen-
kívül különböző helyeken
házak, földek stb. eladók. —
Erteklődni: SZALKAY in-
gatlantörzsi irodában. —
Csapó-u. 10.

ELADÓ FÖLD

Eladó
város alatt kővesút mellett
26 holdas tanyásföld gazda-
sági épületekkel, szőlő, gyü-
mölcsőssel. Ertekezhetni a
Gazdak Bankjában. 2074

Bakóczy László

ingatlantörzsi irodája, Verbóczy-utca 8.
Telefon 28-26. — Iparkamara mellett.
Saját ház

Értesítem nagyszámú ügy-
fejeimet, hogy az irodámat
a mai napon saját házamba,
Verbóczy-utca 8. alá helyez-
tem át.

Hajléset miatt könyvele-
nek vagyunk eladni a Hat-
van-utca és Kishegyesi-út
végénél biztos megérhetést
nyújtó, korsma-, fűszerüzlet

és trafik engedéllyel sertés-
hizlálóval — bíró negytelkő
házat, 10.000 P.

Pénz nélkül is megvehető,
mert minden körülmények
között eladjuk az Árpád-ter-
nél, Virág-utca 44. számú
üzletes házat.

Ha jól akar vásárolni, ke-
resse fel BAKÓCZYT.

ELADÓ INGÓSÁG

Stelázi,
pudd, mérlegek eladók. Negy
várad-u. 4. 403

Marabu
gyártmányú 500 tojásos kel-
tető gép garanciával olcsón
eladó. Homok-u. 109., Nagy.
394

Jókarban
levő legmodernebb gyermek-
kocsi eladó. Erteklődni 2-4
között Rákosi Jenő 7. föld-
szint 2. 393

2 Szobás
komfortos lakás József kir.
herceg-u. 22. augusztusra ki-
adó. Ertekezhetni dr. Farkas
ügyvédnél, Hungária pilótá-
ban. 402

Bontásbói
kikerült redőnyös ajtók, ab-
lakok és portálék eladók. —
Csapó 23. 2089

Eladó
kiépitett lépek Országos
kaptárak, pergető, táherho-
dó kézikocsi, Tégláskert,
Basahalom-u. 5. 2061

Egy
díszes régi függőlámpa el-
adó. Teleki 65., III. ajtó. 886

Eladó
jókarban levő használt, 12
rámás ablak és egy 6 rámás
Károly Ferenc József-út 10.
907

Használt
jókarban levő 16.05 kakasos
vadászfegyver eladó. Vo-
rósmarthy-u. 15. 2086

Eladó
betegelőtő kocsi régi ebédlő-
szekrény, vas mangurlo, Ma-
goss György-tér 29. 1957

Jókarban
levő tennisz rakett eladó. Si-
monyi-út 18. sz. 847

Eladók
női új és használt cipők,
Racket angol verseny gyárt-
mányú, hibátlan. Különféle
butorok, függönyrudak, réz
gázcsillapok vivő felszerel-
sek Miklós-utca 41. szám ud-
vari lakásban, Megtekinthető
délután 2 óráig; 4 óráig. 728

Egy
nagy beüvegezett hirdetősi
tábla eladó. Megtekinthető
József királyi herceg-utca 16.
664

Teremfűtésre
alkalmas nagy Meldinger-
rendszerű kályha olcsón el-
adó. Cím a kiadóban. 646

Nagy
üzleti stelázi 36 nyitott
fiókkal, 2x3 méter nagyság-
ban olcsón eladó. József kir.
herceg-u. 16.

**Nyomatott a Magyar Nem-
zeti Könyv. és Lapkiadó**

20 hold
homok föld és 50 hold fekete
föld eladó Réthy László ügy-
védnél, Piac-utca 9. 19990

Déli-soron
ház helyek eladók. Felvilágo-
sítást ad Weiszmann mér-
nök. iPac-u. 43. 377

Ház helyek
Csígekertben, Tócsókertben,
Kishegyesi-úton lakbérlek-
téseivel is eladók. Felvilágo-
sítást: ügyvédi irodában, Sas-
utca 4. I. 5. 2054

Hajdúszoboszlói
fürdőház negyven közel kert-
ben villatetek eladó. Erte-
kezni Debrecen, Andrassy-út
16. Telefon 22-70. 880

Ház helyek
Kerekes-telepen, Szávay-utca
2. szám alatt olcsón eladók.
719

Gyümölcsös
ötezer négyszögöl, szép úri-
lakással, sok épülettel eladó.
Cím a kiadóban. 2022

Eladó
az egyetem mellett, Komló-
sy-út 46. sz. telek Hatvan-u.
felé eső részéből 300-400
négyszögöl. Szikszay, Thaly
K.-u. 1. 2035

HOMOKKERTBEN
Rigó-utcában 600 öi beker-
fett telek 30-40 P havj tör-
lesztéssel is megvehető. Bő-
vebbet Samu Jánosnál, Hu-
nyadi-utca 24. 875

Eladó
Kisszepesen a várostól 5 ki-
lométerre 4 hold prima bú-
zatermő fekete föld. Ertekez-
hetni Samu Jánosnál, Hu-
nyadi-utca 24. szám. 918

Ebesen
11 hold szántóföld közvetle-
nül vasuti állomásnál, eladó.
Felvilágozt: dr. Hódy ügy-
véd. Széchenyi-u. 1. 2092

Központi egyetemnél
Poroszlav-úton villatetek el-
adó igen olcsón. Ertekezni
Szoboszlav, Piac 59. Közveti-
tőt díjazok. 910

KÜLÖNFÉLE

**VILLAMOS ÚTON
MORGANYOZOTT**

**HORTOBÁGY
SODRONYKERÍTÉSEK
NEUBAUERNÉL
MAGOSS GYÖRGY TÉR.**

és Kétmalom-utca sarok.

Zálogcédua
található. Igazolt tulajdo-
nos átveheti Marossy Ist-
ván. Pesti-u. 8. 15.

AGYAGOS
Sárga föld. tápasztásra és vá-
lyogvetésre alkalmas, székér-
számra ingyen elhordható.
Andrassy-út 18. sz. 818